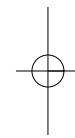
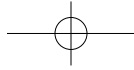

Broj 2/2011
Godina CXXV
Sarajevo

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:
Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

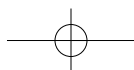
Nakladnik:
Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:
Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:
Ilija Orkić, kancelar

Grafička obrada:
MCVN

Tisak:
Graforad - Zenica

Sadržaj

SVETA STOLICA

Bula imenovanja vojnog ordinarija u BiH.....	147
Bula uspostave vojnog ordinarijata u BiH.....	147
D E K R E T glede liturgijskog štovanja koje će se iskazivati blaženom Ivanu Pavlu II., papi.....	149
Propovijed pape Benedikta XVI. na misi beatifikacije Ivana Pavla II.....	150
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski misijski dan.....	152
Kongregacija za kler: Šezdesetsatno klanjanje.....	154
Kongregacija za kler: Sugestije i smjernice za molitvu.....	155
Papa Benedikt XVI. o Crkvi u Kini.....	156
Osvrt na prilog u Vrhbosni 1-2011.....	157

BK BIH

Uvodna riječ biskupa Komarice na 51. redovnom zasjedanju BK BiH.....	158
Priopćenje za javnost s 51. redovnog zasjedanja BK BiH.....	159
Priopćenje sa Šestog susreta biskupa BK BiH s članovima KVRPP BiH.....	161
Poruka biskupa Biskupske konferencije BiH Hrvatskom narodnom saboru.....	162
Govor biskupa Komarice na predavljanju izvješća Komisije "Justitia et Pax" BK BiH o stanju ljudskih prava u BiH.....	164
Priopćenje s Izvanrednog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine.....	165

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Tečaj priprave za brak.....	167
Kolekta za gradnju i aktivnosti Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“.....	167
Poziv na XVII. sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije.....	168
Misa posveta ulja i obnova svećeničkih obećanja.....	169
Imenovanje građevinskog odbora za izgradnju Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“.....	169
40. Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije - „Ukorijenjeni i nazidani u Kristu, učvršćeni vjerom“ (Kol 2,7).....	170
Binacije i trinacije u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.....	172
Poziv na VIII. sjednicu Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije.....	173
Poruka kardinala Puljića za 40. Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije.....	174
Seminar za ovlast ispovjedanja 2011.....	175
Imenovanje vijećnika Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije, te prestanak članstva na redovnoj Sjednici Vijeća 1. lipnja 2011. godine.....	176
Duhovna obnova ministranata 2011.....	177
XVII. Saboru svećenika Vrhbosanske nadbiskupije.....	178
Imenovanja i premještaji.....	181
Dozvole.....	182
Novi pečati.....	182
Nadbiskupova kronika (5. ožujka – 3. lipnja 2011.).....	182

IZ KORESPONDENCIJE ORDINARIJA

Zahvala Svetog Oca za čestitku prigodom svetkovine Uskrsnuća Kristova i godišnjice njegovog izbora na Petrovu Stolicu.....	188
---	-----

PRILOZI

Kratka biografija pape Ivana Pavla II.....	189
Propovijed kardinala Vinka Puljića na misi ređenja biskupa dr. Tome Vukšića.....	190

Kardinalova propovijed u Sjemenišnoj crkvi Sv. Ćirila i Metoda – Blagovijest.....	192
Kardinalova propovijed na Uskrs - Zaista je uskrsnuo!.....	194
Kardinalova propovijed u crkvi Kraljice Sv. Krunice - Ministrant – Prijatelj Isusov.....	195
Propovijed mr. Sc. Marka Tomića u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda - PUT PREMA BEATIFIKACIJI.....	196
Priopćenje s 48. Sjednice Međureligijskog vijeća.....	198
Vlč. Pero Brajko obranio magistarski rad.....	198

BILJEŽIMO

Mons. dr. Tomo Vukšić zaređen za biskupa, prvoga vojnog ordinarija u Bosni i Hercegovini...	199
Zahvalni govor mons. Vukšića na misi biskupskog ređenja.....	202
Biskupski grb i geslo mons. Tome Vukšića.....	203
Izvršena primopredaja Misijske središnjice.....	204
Predstavljeno izvješće Komisije "Justitia et Pax" BK BiH o stanju ljudskih prava u BiH za 2010. godinu.....	205
Sažetak Izvješća o ljudskim pravima za 2010.....	205
XIV. susret ministranata Vrhbosanske nadbiskupije.....	207
Susret ravnatelja osnovnih i srednjih škola s Kardinalom.....	208
Obavijest o podjeljenim službama.....	210

NOVE KNJIGE

Predstavljene dvije knjige mons. dr. Marka Josipovića.....	211
--	-----

NAŠI POKOJNICI

+ fra Mijo Mrljić (1939 – 2011).....	213
--------------------------------------	-----

Bule imenovanja vojnog ordinarija i uspostave vojnog ordinarijata u BiH

Na početku Mise biskupskog ređenja mons. dr. Tome Vukšića, prvoga vojnog ordinarija u Bosni i Hercegovini, u mostarskoj katedrali Marije Majke Crkve, 2. travnja, apostolski nuncij u BiH nadbiskup Alessandro D'Errico pročitao je na latinskom jeziku Apostolsko pismo "Magni aestimamus" pape Benedikta XVI. o uspostavi Vojnog ordinarijata u Bosni i Hercegovini, a nakon toga pokazao Apostolsko pismo Vrhbosanskom metropolitu i svima prisutnima. Nakon navještaja Evanđelja, nuncij D'Errico je pročitao na latinskom jeziku Apostolski nalog te pokazao metropolitu Puljiću i svima nazočnima.

Bula imenovanja vojnog ordinarija u BiH

BENEDIKT BISKUP, SLUGA SLUGU BOŽJIH, ljubljenu sinu Tomi Vukšiću, iz svećenstva Mostarsko-duvanjske biskupije, sadašnjemu Generalnom vikaru, prvomu određenom Vojnom ordinariju Bosne i Hercegovine, pozdrav i Apostolski blagoslov.

Istim nastojanjem Našega duha kojim danas Apostolskim pismom naslovljenim Magni aestimamus ("Uvelike cijenimo") uspostavljamo Vojni ordinarijat Bosne i Hercegovine, sada hitno nastojimo prikladna mu odrediti Pastira koji svojim umom i marljivim apostolatom tu, na duhovnom putu, zna usmjeravati korake vojnika i Kristovih vjernika katolika, koji pripadaju kopnenim, pomorskim i zračnim snagama. Tako nam se Ti, ljubljene sine, koji si u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji pohvalno radio pokazujući darove duha i uma i vještinu postupaka, činiš posve dostojnim i prikladnim da vršiš ovu službu. Prema odredbi, dakle, dogovorena prava, Našom apostolskom vlašću imenujemo Te biskupom Vojnoga

ordinarijata Bosne i Hercegovine, dodjeljujući Ti sva prava djelovanja i također zadajući obveze koje ovo imenovanje prema kanonima uključuje. Biskupsko ćeš ređenje primiti propisno prema liturgijskim obredima Crkve gdje god hoćeš izvan grada Rima, nakon što izgovoriš ispovijed vjere i položiš prisegu vjernosti. Sličnim ćeš napokon marom vjernike Tebi danas povjerene prikladno obavijestiti o ovoj našoj odluci i Tvojim zadaćama. U međuvremenu Tebe, časni brate, i sve svećenike i vjernike novoga Vojnog ordinarijata potičemo da u svakodnevnom životu postojano vršite Kristove plodonosne zapovijedi.

Dano u Rimu kod Svetoga Petra, dana prvoga mjeseca veljače, godine Gospodnje dvije tisuće jedanaeste, šeste Naše papinske službe.

Papa Benedikt XVI.

*Leonardo Erriquenz,
apostolski protonotar*

Bula uspostave vojnog ordinarijata u BiH

BENEDIKT BISKUP SLUGA SLUGU BOŽJIH na trajan spomen.

Vršeci prevažnu službu Petrova nasljednika, uvelike cijenimo one koji svoju domovinu i druga dobra pravedno brane, i brinemo se da im se nužna duhovna pomagala provide. Sada, dakle, budući da je između Svete Stolice i Bosne i Hercegovine sklopljen Ugovor s nakonom da se vojnicima i Kristovim katoličkim vjernicima, koji pripadaju kopnenim, pomorskim i zračnim snagama, pruže duhovne pomoći stalnim i pouzdanim načinom, Mi, nakon što

se postigla potrebna suglasnost onih kojih se tiče ili koji misle da ih se tiče, uspostavljamo Vojni ordinarijat u Bosni i Hercegovini, žarka duha želeći da ondje vojnici i njihovi najbliži mogu uživati ona ista dobra koja u drugim Narodima kršćani uživaju vršeci sličnu službu. Vojni će se ordinarijat ravnati po općim pravilima Apostolske konstitucije Spirituali militum curae ("Duhovna skrb za vojnike"), vlastitim statutima koje je Apostolska Stolica izdala i sveopćim crkvenim zakonima. Da se ovo sve postigne, časnoga brata Aleksandra D'Err-

ica, naslovnoga nadbiskupa Karinja, apostolskoga nuncija u Bosni i Hercegovini, delegiramo udijeljenim mu prikladnim i nužnim ovlastima, pa i da, za izvršenje onoga o čemu se radi, subdelegira bilo kojega muža u crkvenom dostojanstvu postavljena, i zada mu obvezu da Kongregaciji za biskupe što prije pošalje vjerodostojan primjerak o obavljenu poslu. Hoćemo, dakle, da ovo naše Pismo bude sada i u buduće stalno, unatoč bilo kakvim suprotnim činima.

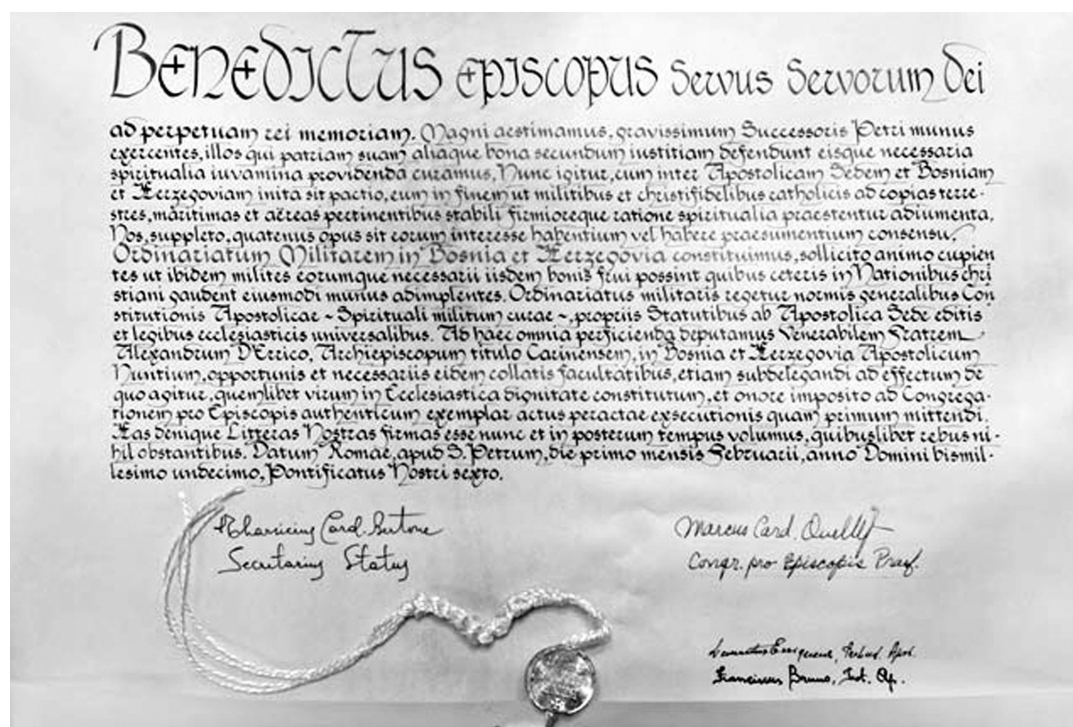
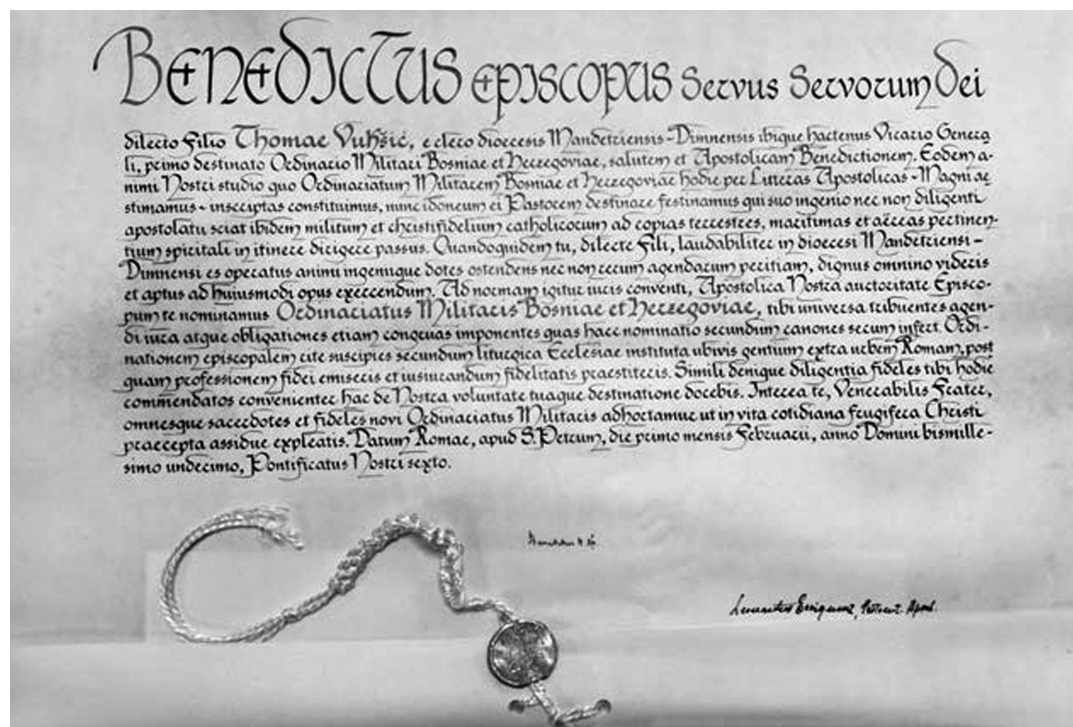
Dano u Rimu kod Svetoga Petra, dana prv-

oga mjeseca veljače, godine Gospodnje dvije tisuće jedanaeste, šeste Naše papinske službe.

Kard. Tarcisio Bertone
Državni tajnik

Kard. Marc Ouellet
Prefekt Kongregacije za biskupe

Leonardo Erriquenz, apostolski protonotar
Francesco Bruno, apostolski protonotar

Dekret o liturgijskom štovanju koje će se iskazivati papi Ivanu Pavlu II.

D E K R E T

glede liturgijskog štovanja koje će se iskazivati blaženom Ivanu Pavlu II., papi

Vatikan, 12. travanj 2011.

Izuzetno značenje, priznato od cijele Katoličke crkve rasute po cijelom svijetu, koje ima beatifikacija sluge Božjega Ivana Pavla II, blažene uspomene, održati će se 1. svibnja 2011. pri bazilici sv. Petra, a predvoditi će je Sveti Otac Benedikt XVI. Vidjevši tu izuzetnost, na osnovu brojnih zahtijeva glede liturgijskog štovanja na čast novog Blaženika, po mjestima i načinima određenim pravom, ova Kongregacija za božanski kult i disciplinu sakramenata priopćuje što je glede toga određeno.

Misa zahvale

Određuje se da je u razdoblju od godine dana od beatifikacije Ivana Pavla II, odnosno do 1. svibnja 2012., moguće slaviti svetu misu zahvale Bogu na značajnim mjestima i datumima. Odgovornost je biskupa mjesne crkve za vlastitu biskupiju da utvrdi dan ili dane, kao i mjesto ili mjesta okupljanja Božjeg naroda. Uzimajući u obzir mjesne potrebe i pastoralnu prikladnost, dozvoljava se da se može slaviti sveta misa na čast novog Blaženika jedne nedjelje tijekom godine, kao i u dane uključene pod brojevima 10-13 u *Tabeli stupnjeva liturgijskih slavlja*.

Isto tako, za redovničke zajednice vrhovni poglavar treba dati naznake glede značajnih dana i mjesta za cijelu redovničku zajednicu. Na svetoj misi, može se pjevati Slava, moli se vlastita zborna molitva (vidi privitak) u čast Blaženika; druge molitve, predslovlje, antifone i biblijska čitanja uzimaju se iz zajedničkog slavlja za pastire, papu. Nedjeljom tijekom godine, za biblijska čitanja mogu se uzeti prikladni tekstovi iz zajedničkih slavlja pastira za prvo čitanje sa odgovarajućim pripjevnim psalmom i za evanđelje.

Upis novog Blaženika u mjesne kalendare

Određuje se da u Direktoriju rimske biskupije i poljskih biskupija slavlje blaženog Ivana

Pavla II, pape, bude upisano 22. listopada i da se slavi svake godine kao spomendan. Glede liturgijskih tekstova dozvoljava se vlastita zborna molitva i drugo čitanje Ureda za čitanja, sa odgovarajućim pripjevnim psalmom (vidi privitak). Drugi tekstovi se uzimaju iz zajedničkog slavlja pastira, za papu. Glede drugih vlastitih liturgijskih kalendara, zahtjev za neobvezan upis spomendana blaženog Ivana Pavla II mogu podnijeti ovoj Kongregaciji biskupske konferencije za njihova područja, mjesni biskup za vlastitu biskupiju, vrhovni poglavar redovničke zajednice.

Posveta crkve Bogu u čast novog Blaženika

Izbor blaženog Ivana Pavla II kao naslovnika crkve predviđa dozvolu Apostolske Stolice (usp. *Ordo dedicationis ecclesiae, Praenotanda* n. 4), osim kada je njegovo slavljenje već upisano u posebni kalendar: u tom slučaju ne treba dozvoliti i Blaženiku, u crkvi kojoj je naslovnik, je rezerviran stupanj blagdana (usp. *Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, Notificatio de cultu Beatorum*, 21 svibnja 1999, n. 9).

Kongregacija za božanski kult i disciplinu sakramenata, 2. travnja 2011.

Iz zajedničkog slavlja pastira, za papu

Za misu u čast budućeg blaženika uzimati će se vlastita zborna molitva koju objavljujemo dolje.

Druge molitve, predslovlje, antifone i biblijska čitanja uzimaju se iz zajedničkog slavlja pastira, za papu. Prvo se čitanje uzima iz Izaije (52, 7-10); pripjevni psalam je 96/95 (1-2a. 2b-3. 7-8a. 10); aleluja iz Ivana (10, 14); evanđelje iz Ivana (21, 15-17).

Zborna molitva

Bože, bogat milosrđem,
koji si pozvao blaženog Ivana Pavla II, papu,
voditi cijelu tvoju Crkvu,
udijeli nam, osnaženi njegovim naukom,
s povjerenjem otvoriti naša srca

spasonosnoj milosti Krista,
jedinom otkupitelju čovjek.
Koji s tobom živi i kraljuje,
u jedinstvu Duha Svetoga,
po sve vijeke vjekova.

Propovijed pape Benedikta XVI. na misi beatifikacije Ivana Pavla II.

Nedjelja božanskog milosrđa, 1. svibnja 2011.

Draga braćo i sestre!

Prije šest godina okupili smo se na ovom Trgu kako bismo slavili sprovodne obrede pape Ivana Pavla II. Prožimala nas je duboka bol zbog gubitka, ali još veći je bio osjećaj neizrecive milosti koja se nadvila nad Rimom i cijelim svijetom: milost kao plod cijelog života mog ljubljenog predšasnika i, posebno, njegovo svjedočanstvo patnje. Već onoga dana osjećali smo ozračje njegove svetosti i Božji je narod na mnoge načine prema njemu iskazao duboko poštovanje. Stoga sam želio, s dužnim poštivanjem Crkvenih propisa, pospješiti proces njegove beatifikacije. I evo, dan koji smo iščekivali je došao: stigao je brzo, jer se Gospodinu tako svidjelo: Ivan Pavao II. je blaženik!

U ovoj radosnoj prigodi želim svima vama koji ste – u tako velikom broju pristigli u Rim iz svih krajeva svijeta - uputiti srdačnu dobrodošlicu: vama, gospodo kardinali, patrijarsima Istočnih Katoličkih crkvi, subraći u biskupstvu i svećeništvu, službenim izaslanstvima, veleposlasticima i vlastima, posvećenim osobama i vjernicima laicima. Pozdrav upućujem i svima koji su povezani sa nama putem radija i televizije.

Ovu, drugu vazmenu nedjelju, blaženi Ivan Pavao II. posvetio je Božanskom Milosrđu. Zbog toga je odabran upravo ovaj datum za današnje slavlje, jer je po providonosnom naumu moj prethodnik u predvečerje ovoga blagdana predao duh Bogu. Osim toga, danas je prvi dan mjeseca svibnja, Marijinog mjeseca; danas je i spomen svetog Josipa radnika. Sve ovo obogaćuje našu molitvu, pomaže nama koji smo još uvijek hodočasnici kroz vrijeme i na zemlji; dok je na nebu među anđelima i svecima drugačije slavlje. Ipak, jedan je

Bog, jedan je Krist Gospodin koji kao most povezuje zemlju i nebo i mi se u ovom trenutku, više no ikad, osjećamo tako bliski, gotovo sudionici nebeske liturgije.

„Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!“ (Iv 20,29). U današnjem Evanđelju Isus izgovara ovo blaženstvo: blaženstvo vjere. Ono nas pogađa na osobit način, jer smo ovdje okupljeni upravo zato da bismo proslavili beatifikaciju i još više, jer danas je proglašen blaženim jedan papa, jedan Petrov nasljednik, onaj koji je bio pozvan utvrditi braću u vjeri. Ivan Pavao II. je blažen zbog svoje vjere, jake, velikodušne, apostolske. Odmah se prisjećamo i drugog blaženstva: „Blago tebi, Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima (Mt 16,17). Što je to nebeski Otac objavio Šimunu? Da je Isus Krist, Sin Boga živoga. Zbog ove vjere Šimun postaje „Petar“, stijena na kojoj Isus može sagraditi svoju Crkvu. Vječno blaženstvo Ivana Pavla II, kojega danas Crkva s radošću proglašava, sadržano je u ovim Kristovim riječima: „Blago tebi Šimune“ i „Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!“. To je Blaženstvo vjere koju je također i Ivan Pavao II kao dar primio od Boga da bi gradio Kristovu Crkvu.

Naša misao ide prema jednom drugom blaženstvu, koje u Evanđelju prethodi svim ostalima. To je blaženstvo Djevice Marije, Otkupiteljeve Majke. Njoj, koja je tek začela Isusa u svom krilu, sveta Elizabeta kaže: „Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!“ (Lk 1,45). Blaženstvo vjere ima svoj uzor u Mariji i svi smo radosni što se beatifikacija Ivana Pavla II. događa prvog dana Marijinog mjeseca, pod majčinim pogledom One koja je svojom vjerom podržala vjeru

apostola i neprekidno podržava vjeru njihovih nasljednika, posebno onih koji su pozvani na Petrovu stolicu. Marija se ne pojavljuje u izvještajima o Kristovom uskrsnuću, ali njezina prisutnost kao da je svagdje na skriven način prisutna: ona je majka kojoj je Isus povjerio svakog pojedinog apostola i cijelu zajednicu. Posebno, zapažamo da su stvarnu i majčinsku prisutnost zabilježili sveti Ivan i sveti Luka u kontekstu koji prethodi današnjem evanđelju i prvom čitanju: u izvješću o Isusovoj smrti gdje se Marija pojavljuje u podnožju križa (usp. *Lv* 19,25); i na početku Djela Apostolskih gdje se spominje zajedno s učenicima koji su sjedinjeni u molitvi u dvorani posljednje večere (usp. *Dj* 1,14).

I drugo današnje čitanje govori o vjeri, i upravo je sveti Petar koji piše, pun duhovnog zanosa, naznačujući novokrštenicima razloge njihove nade i radosti. Drago mi je primijetiti da se u ovom retku, na početku *Proe poslanice*, Petar ne govori poticajno već se izražava na indikativan način pišući: „Zbog toga se radujte“ – i dodaje: „Njega vi ljubite iako ga ne vidjeste; u njega, iako ga još ne gledate, vjerujete te klikćete od radosti neizrecive i proslavljene što postigoste svrhu svoje vjere: spasenje duša“ (1 *Pt* 1, 6.8-9). Sve je u indikativu, jer postoji nova stvarnost, proizašla iz Kristova uskrsnuća, stvarnost koja je dostupna vjeri. „Gospodnje je to djelo – kaže psalam (*Ps* 118,23) - kakvo čudo u očima našim!“, očima vjere.

Draga braćo i sestre, danas je zasjao pred našim očima u punom duhovnom sjaju uskrslog Krista, ljubljeni i čašćeni lik Ivana Pavla II. Danas se njegovo ime pridodaje zboru svetaca i blaženika koje je on proglasio tijekom gotovo 27 godina pontifikata, snažno podsjećajući na univerzalni poziv uzvišenosti kršćanskog života, na svetost, kako svjedoči koncilski konstitucija *Lumen gentium* o Crkvi. Svi članovi Božjeg naroda – biskupi, svećenici, đakoni, vjernici laici, redovnici, redovnice – u hodu smo prema nebeskoj domovini. Ondje nam je prethodila Djevica Marija, pridružena, na jedinstven i savršen način, otajstvu Krista i Crkve. Karol Wojtyła, najprije kao pomoćni biskup a potom kao nadbiskup Krakova, sudjelovao je na II. Vatikanском saboru i znao je dobro da posvećenje Mariji posljednjeg poglavlje dokumenta o Crkvi znači staviti Otkupiteljevu Majku kao lik i uzor svetosti za svakog kršćanina i za cijelu Crkvu.

Ovakvo teološko shvaćanje je blaženi Ivan Pavao II. otkrio kao mladić te ga tijekom čitava života gajio i produbljivao. Ovakvo shvaćanje ponovo izvire u biblijskoj slici Krista na križu zajedno sa Marijom, njegovom majkom; slike koja se nalazi u Ivanovom evanđelju (19, 25-27) i koju susrećemo u biskupskom, a kasnije i papinskom grbu Karola Wojtyły: zlatni križ, slovo „M“ desno dolje i geslo „Totus tuus“, koje je sukladno slavnom izrazu svetog Ljudevita Marie Grigniona de Montforta, u kojem je Karol Wojtyła našao temeljno načelo svoga života: „*Totus tutus ego sum et omnia mea tua sunt. Accipio Te in mea omnia. Praebe mihi cor tuum, Maria – Savsam tvoj i sve moje tvoje je. Ti postaješ čitavo moje dobro. Daj mi tvoje srce o Marijo*“ (*Traktat istinske pobožnosti Djevici Mariji*, br. 266).

U svojoj oporuci novi Blaženik je napisao: „Kada su u konklavama 16. listopada 1978. kardinali izabrali Ivana Pavla II., poljski primas kardinal Stefan Wyszyński mi je rekao: 'Zadaća novoga pape bit će uvesti Crkvu u treće tisućljeće.' I još je pridodao: 'Još jednom želim izraziti zahvalnost Duhu Svetome na velikom daru II. vatikanskoga sabora kojemu se zajedno s cijelom Crkvom - i nadalje s cijelim episkopatom - osjećam dužnikom. Uvjeren sam da će još dugo novi naraštaji moći crpiti iz bogatstva koja je podario taj Sabor XX. stoljeća. Kao biskup koji je sudjelovao u koncilskom događanju od prvoga do posljednjega dana, tu veliku baštinu želim povjeriti svima onima koji jesu i koji će u budućnosti biti pozvani na njezino ostvarivanje. Sa svoje strane zahvaljujem vječnome Pastiru koji mi je dopustio služiti ovom velikom djelu u tijeku svih godina mojega pontifikata.“ Koje je to najveće „djelo“? Ono isto koje je Ivan Pavao II. navijestio tijekom svečane nastupne mise na trgu svetog Petra nezaboravnim riječima: „Ne bojte se! Otvorite, dapače, širom otvorite vrata Kristu!“ Ono što je novoizabrani papa tražio od svih, to je on prvi učinio: društvo, kulturu, političke i ekonomske sustave otvorio je Kristu, te je ogromnom snagom – snagom koja je dolazila od Boga – preusmjeravao stremljenja koja su se činila nepovratnim.

Swoim świadectwem wiary, miłości i odwagi apostolskiej, pełnym ludzkiej wrażliwości, ten znakomity syn Narodu polskiego pomógł chrześcijanom na całym świecie, by nie lękali się być chrześcijanami, naleć do

Kościola, głosić Ewangelię. Jednym słowem: pomógł nam nie lękać się prawdy, gdy prawda jest gwarancją wolności.

[Svojim svjedočanstvom vjere, ljubavi i apostolskom hrabrošću, uz veliku ljudsku snagu, ovaj primjeren sin poljskog naroda pomogao je kršćanima cijelog svijeta da se ne boje zvati kršćanima, da pripadaju Crkvi, da govore o Evanđelju. Jednom riječju: pomogao nam je ne bojati se istine, jer istina je jamstvo slobode.]

Još konkretnije: ojačao nas je da vjerujemo u Krista, jer je Krist *Redemptor hominis*, Otkupitelj čovjeka, što je središnja tema njegove prve enciklike i nit vodilja svih ostalih.

Karol Wojtyła stupio je na Petrov prag donoseći duboka promišljanja o konfrontaciji marksizama i kršćanstva, koja se tiču usredotočenosti na čovjeka. Njegova je poruka slijedeća: čovjek je put Crkve i Krist je put čovjeka. Tom porukom, koja je na tragu II. vatikanskog sabora i njegovog „kormilara“ Pavla VI., Ivan Pavao II. vodio je Božji narod kako bi prešao prag trećeg tisućljeća, koji je upravo, zahvaljujući Kristu, on mogao nazvati „pragom nade“. Da, preko dugog hoda pripreme Velikog jubileja, on je dao kršćanstvu obnovljeni putokaz za budućnost, Božju budućnost, ona koja transcendiru u odnosu na povijest, koja istodobno na nju utječe. Onaj naboj nade koji je na neki način bio ustupljen marksizmu i ideologiji napretka, on je legitimno vratio kršćanstvu, vraćajući autentičan oblik nade koju treba

živjeti u povijesti u duhu „došašća“, u osobnom i zajedničkom životu usmjerenom prema Kristu, punini čovjeka i ispunjenju očekivanja pravde i mira.

Na koncu bih želio zahvaliti Bogu i za jedno osobno iskustvo koje mi je udijelio, što sam mogao dugo surađivati sa blaženim papom Ivanom Pavlom II. Već sam ga i prije upoznao i cijenio, ali od 1982. kada me pozvao u Rim kao perfekta Kongregacije za nauk vjere, tijekom 23 godine mogao sam mu biti blizu i poštivati ga sve više kao osobu. Moja služba bila je podupirana njegovom dubokom duhovnošću, bogatom intuicijom, a primjer njegove molitve uvijek me doticao i izgrađivao: uranjao je u susret s Bogom, iako usred višestrukih zadaća svojega služenja. Zatim njegovo svjedočenje tijekom patnje: Gospodin ga je polako lišavao svega, a on je uvijek ostao „stijena“, kakvog ga je Krist želio. Njegova duboka poniznost ukorijenjena u osobnom jedinstvu s Kristom, dopustila mu je nastaviti voditi Crkvu i dati još jasniju poruku svijetu upravo kada su fizičke snage nestajale. Tako je na izvanredni način ostvario poziv svakog svećenika i biskupa: postati jedno s onim Isusom, koga svakodnevno prima i pruža u Euharistiji.

Blago tebi, ljubljene Ivane Pavle II, jer si povjerovao! Nastavi – molimo te – s neba jačati vjeru Božjeg naroda. Puno si nas puta iz Apostolske palače blagoslovio na ovom trgu. Danas te molimo: Blagoslovi nas, Sveti Oče! Amen.

(kta/m.u.)

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski misijski dan 2011.

“Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas” (Iv 20, 21)

Prigodom Jubileja dvijetisućite sluga Božji Ivan Pavao II., na početku novog tisućljeća kršćanske ere, snažno je potvrdio nužnost obnovljenog zauzimanja da se svima donese navještaj evanđelja “istim oduševljenjem koje je bilo vlastito kršćanima prvoga sata” (Apost. pismo Novo millennio ineunte, 58). To je najdragocjenija služba koju Crkva može dati čovječanstvu i svakom pojedincu koji traži duboke razloge da živi u punini vlastiti život. Zato taj isti poziv odjekuje svake godine u proslavi Svjetskog misijskog dana. Nепrestano

naviještanje evanđelja, naime, oživljuje i Crkvu, njezin žar, njezin apostolski duh, obnavlja njezina pastoralne metode da bi bile sve prikladnije novim prilikama – također onima koje zahtijevaju novu evangelizaciju – i nadahnute misionarskim poletom: “Misija obnavlja Crkvu, učvršćuje vjeru i kršćanski identitet, ulijeva novi žar i daje nove poticaje. Vjera se snaži dok se daje! Nova evangelizacija kršćanskih naroda naći će nadahnuće i potporu u poslu sveopćeg poslanja” (Ivan Pavao II., *Redemptoris missio*, 2).

Pođite i naviještajte

Taj cilj neprestano oživljava slavljenje liturgije, navlastito euharistije, na kraju koje uvijek iznova odjekuje poslanje uskrsloga Isusa apostolima: "Pođite..." (Mt 28, 19). Liturgija je uvijek poziv 'iz svijeta' i ponovno slanje žu svijet' da se svjedoči ono što se iskusilo, a to je moć spasenja Božje riječi, moć spasenja Kristova uskrsnog otajstva. Svi oni koji su susreli uskrsloga Gospodina osjetili su potrebu svjedočiti o tome drugima, kako su to učinili učenici iz Emausa. Oni, nakon što su prepoznali Gospodina u lomljenju kruha, "u isti se čas digoše i vratiše u Jeruzalem. Nađoše okupljenu jedanaesticu" i ispriповjediše im što im se dogodilo (Lk 24, 33-34). Papa Ivan Pavao II. poziva da budemo "budni i spremni za prepoznavanje njegova lica i za pristupanje našoj braći noseći veliku vijest: 'Vidjeli smo Gospodina!'" (Apost. pismo Novo millennio ineunte, 59)

Svima

Navještaj evanđelja namijenjen je svim narodima. Crkva je "po svojoj naravi žmisionarska" jer potječe iz poslanja Duha Svetoga u skladu s naumom Boga Oca" (Drugi vatikanski koncil, dekret *Ad gentes*, 2). To je "milost i vlastiti poziv Crkve, njezin najdublji identitet. Ona postoji zato da evangelizira" (Pavao VI., Apost. pobudnica *Evangelii nuntiandi*, 14). Shodno tome, ne može se nikada zatvoriti u samu sebe. Ukorjenjuje se u određena mjesta da bi se širila dalje. Ona, prianjajući uz Kristovu riječ i pod utjecajem njegove milosti i njegove ljubavi, svojim djelovanjem u punini i danom trenutku postaje prisutna svim ljudima i svim narodima da ih privede k vjeri u Krista (usp. *Ad gentes*, 5). Ta zadaća nije izgubila na svojoj urgentnosti. Štoviše, "misija Krista Otkupitelja, povjerena Crkvi, još uvijek je daleko od svog ispunjenja. Pogledamo li čovječanstvo općenito, na samom kraju drugog tisućljeća od njegova dolaska, vidimo da je ta misija još uvijek na svojim počecima i da se moramo svim silama staviti u njenu službu" (Ivan Pavao II., *Redemptoris missio*, 1). Ne možemo mirno prijeći preko činjenice da, i nakon dvije tisuće godina, još uvijek postoje narodi koji ne poznaju Krista i nisu još uvijek čuli njegovu poruku spasenja.

Usto, sve je više onih koji su evanđelje zaboravili i napustili, premda im je ono naviješteno, ne prepoznaju se više u Crkvi; a i mnoge sredine, također u tradicionalno kršćanskim društvima, odupiru se otvaranju riječi vjere. U tijeku je kulturna promjena, kojoj doprinose također globalizacija, misaoni pokreti i vladajući relativizam, promjena koja vodi k mentalitetu i načinu života koji ne uzimaju u obzir evanđeosku poruku, kao da Bog ne postoji i koji veličaju težnju blagostanju, lako zaradi, karijeri i uspjehu kao svrsi života, također nauštrb moralnih vrijednosti.

Suodgovornost svih

Opće poslanje uključuje svakoga, sve i uvijek. Evanđelje nije isključivo dobro onoga koji ga je primio, već je dar koji se mora dijeliti, lijepa vijest koju treba pronositi. I taj dar-obaveza je povjerenja ne samo nekima, već svim krštenima koji su "rod izabrani... sveti puk, narod stečeni da naviještate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu svojemu" (1 Pt 2, 9).

Ono uključuje također sve vrste djelovanja. Pozornost i surađivanje u evangelizacijskom djelu Crkve u svijetu ne mogu se ograničiti na neke trenutke ili posebne prigode, niti ih se jednako tako smije smatrati jednom od mnogih pastoralnih aktivnosti: misionarska dimenzija Crkve je bitni vidik i zato ga treba uvijek imati na umu. Važno je da bilo pojedini krštenici bilo crkvene zajednice pokazuju zanimanje za to poslanje ne samo povremeno i neredovito, već stalno, kao oblik kršćanskog života. Sam Misijski dan nije izdvojeni trenutak u godini, već je dragocjena prigoda da se zaustavimo u razmišljanju odgovaramo li i kako na misijski poziv; to je bitan odgovor za život Crkve.

Globalna evangelizacija

Evangelizacija je složeni proces i obuhvaća različite sastavnice. Misijska je animacija, od svih njih, uvijek osobitu pozornost davala solidarnosti. To je također jedan od ciljeva Svjetskog misijskog dana, koji, posredstvom papinskih misijskih djela, potiče na pomoć za ostvarivanje evangelizacijskih zadaća na misijskim područjima. Riječ je o podupiranju institucija koje su nužne za utvrđivanje i jačanje Crkve preko kateheta, sjemeništa, svećenika; kao i

davanju vlastitog doprinosa poboljšanju uvjeta života osoba u zemljama u kojima vlada najveće siromaštvo, neishranjenost navlastito djece, bolesti, pomanjkanje zdravstvenih službi i službi za obrazovanje. I to spada u poslanje Crkve. Naviještajući evanđelje, ona uzima k srcu ljudski život u punom smislu. Neprihvatljivo je, govorio je sluga Božji Pavao VI., da se u evangelizaciji izostave teme koje se tiču promicanja čovjeka, pravednosti, slobode od svakog oblika tlačenja, naravno u poštivanju autonomije političke sfere. Ne zanimati se za vremenite probleme ljudskog roda značilo bi "zaboraviti lekciju iz evanđelja o ljubavi prema bližnjemu koji pati i koji je u potrebi" (Apost. pobudnica Evangelii nuntiandi, 31.34); to ne bi bilo u skladu s ponašanjem Isusa, koji je "obilazio [...] sve gradove i sela učeci po njihovim sinagogama, propovijedajući Evanđelje o Kraljevstvu i liječeci svaku bolest i svaku

nemoć" (Mt 9, 35).

Tako, suodgovornim sudjelovanjem u poslanju Crkve, vjernik postaje graditelj zajedništva, mira i solidarnosti koje nam je Krist dao te surađuje u ostvarivanju Božjeg nauma spasenja prema ljudskom rodu. Izazove s kojima se ona suočava pozivaju kršćane da kroče zajedno s drugima, a misija ja sastavni dio toga hoda sa svima. U njoj nosimo, premda u glinenim posudama, naš kršćanski poziv, neprocjenjivo blago evanđelja, živo svjedočanstvo Isusa umrla i uskrsla, kojeg se susreće u Crkvi i u kojeg se vjeruje u Crkvi.

Neka Misijski dan oživi svima želju i radost da "idemo" ususret čovječanstvu noseći svima Krista. U njegovo vam ime od srca udjeljujem apostolski blagoslov, napose onima koji se najviše trude i trpe za evanđelje.

(kta/ika)

Kongregacija za kler

Iz Vatikana, 13. svibnja 2001. - Blagdan Gospe Fatimske

Prot. Br. 2001 1477

Uzoriti oče Kardinale,

Narednog 29. lipnja bit će šezdesetogodišnjica svećeničkog ređenja ljubljenog Pape Benedikta XVI. koja se zbila na svetkovinu sv. Petra i Pavla 1951. godine. Ta je prigoda osobito zgodna da se okupimo oko Vrhovnog svećenika kako bi mu posvjedočili svu našu zahvalnost, našu ljubav, naše zajedništvo za službu koju prinosi Bogu i Njegovoj Crkvi te, nadasve, za „sjajenje Istine u svijetu“ na koju njegovo uzvišeno učiteljstvo neprestano poziva.

U duhu nadnaravne umjerenosti, mišljenja smo da se može učiniti stvar draga Svetom Ocu pozivajući svaku crkvenu pokrajinu, s posebnim sudjelovanjem svećenika, da prikaže, povodom šezdesetogodišnje Obljetnice, šezdeset sati euharistijskog klanjanja, kontinuiranog ili raspoređenog u mjesecu lipnju, za posvećenje klera i za nova sveta svećenička zvanja.

Vrhunac tijekom molitve mogao bi se podu-

darati sa Svetkovinom Presvetog Srca Isusova (Dan svećeničkog posvećenja), narednog 1. srpnja. Tako bi se ujedno iskazalo poštovanje Prvosvećeniku s izvanrednim vijencem molitava i nadnaravnim jedinstvom koje je sposobno pokazati kako stvarno središte našega života iz kojega potječe svaki misionarski i pastoralni napor, tako i istinsko lice Crkve i njezinih svećenika.

Sigurni da ćemo naići na srdačno i brižno slavljenje ove Obljetnice od strane svakog Ordinarija, koristimo priliku da u duhu dubokog i trajnog zajedništva iskreno pozdravimo Vašu Uzoritost

Odani u Gospodinu

Mauro kardinal Piacenza

Prefekt

+ *Celso Morga Iruzuibieta*

Titularni nadbiskup Albe Marittime

Tajnik

Kongregacija za kler

Iz Vatikana, 23. svibnja 2011.

Prot. Br. 2011 1532

Uzoriti oče Kardinale,

Narednog 1. srpnja, na svetkovinu Presvetog Srca Isusova, bit će svjetski dan molitve za svećeničko posvećenje, čije slavljenje svaki Ordinarij može odrediti za neki drugi datum kojeg smatra prikladnijim.

Prema običaju, ova Kongregacija – ove godine u posebnoj radosti zbog jubilarne šezdesetogodišnjice svećeničkog ređenja ljubljenskog pape Benedikta XVI. koje se zbililo na svetkovinu sv. Petra i Pavla 1951. godine – pobrinula se dostaviti Vašoj Uzoritosti pojedine smjernice koje bi mogle biti korištene za animiranje pojedinih molitava i korisno usredotočene na lik apostola Petra koji je stijena na kojoj je Krist sagradio Svoju Crkvu i temelj crkvene zajednice.

Zahvalni zbog suradnje, koristimo i ovu priliku da iskreno pozdravimo Vašu Uzoritost
Odani u Gospodinu

Mauro kardinal Piacenza
Prefekt
+ *Celso Morga Iruzuibieta*

Titularni nadbiskup Albe Marittime
Tajnik

Sugestije

Biblijske

„Ti si Petar“ (Mt 16,13-20)

„Gospodin je!“ (Iv 21,1-13)

„Trčahu obojica“ (Iv 20,1-8)

„Ljubiš li me više nego ovi?“ (Iv 21,14-19)

Patrističke

„Crkva se Kristova diže na čvrstoj vjeri Petrovoj“, iz „Govora“ sv. Lava Velikog, pape (Govor 4. na godišnjicu izvora, 2-3; PL 54, 149-151) – drugo čitanje Časoslova od 22. veljače.

„Posebna služba našega služenja“, iz „Govora“ sv. Lava Velikog, pape (Govor 4,1-2; PL 54, 148-149) – drugo čitanje Časoslova od 10 studenog.

„Krist dobri pastir“, iz „Homilije o

Evandjelju“ sv. Grgura Velikog, pape (Homilija 14. 3-6; PL 76, 1129-1130) – drugo čitanje Časoslova od četvrte uskrсне nedjelje.

„Kolegij biskupa i njegova Glava“, iz „Dogmatske konstitucije *Lumen gentium*“, br. 22.

ZA MOLITVU VJERNIKA

Braćo i sestre, uputimo sa općom Crvom hvale i zahvalnost Ocu za uzvišenu misiju koju je Krist povjerio Petru i njegovim nasljednicima.

*Molimo govoreći: **Usliši nas, Gospodine!***

1. Za papu Benedikta XVI., Kristovog vikara na zemlji i pastira cijeloga stada. Neka ga Gospodin sačuva, podari mu život i zdravlje, učini sretnim na zemlji i sačuva ga od svakoga zla. Molimo.

2. Za biskupe, svećenike, đakone i sve ministre Evandelja. Neka budu vjerni svojim dužnostima, sveto ponosni na vlastito zvanje i angažirani u dosljednom darivanju, sjajni uzor vlastitog identiteta i neka žive u radosti zbog dara kojeg su primili. Molimo.

3. Za svetu Crkvu Božju. Da bude u zajedništvu s papom u svezi jedinstva, istine i ljubavi i da svi ljudi prime od Tebe, pastira i biskupa duša, istinu, milost i život vječni. Molimo.

4. Za zvanja. Neka Gospodin nastavi providati radnike za svoj vinograd, angažirane u teškoj ali časnoj službi naviještanja Radosne vijesti te da se svi oni koji je On pozvao ne boje uložiti svoj život u služenju braći u svetoj službi. Molimo.

5. Za laike. Da aktivno i odgovorno žive vlastitu vjeru u svijetu, podržavajući svoje pastire velikodušnom, poniznom i zreloom suradnjom. Molimo.

6. Za pokojni kler. Gospodine, nagrado i kruno svojih vjernih slugu, primi u zagrljaj svoga milosrđa klerike kojima si, u vremenu njihova boravka s nama, povjerio svoju riječ i sakramente, daruju im da zauvijek kliču od veselja u nebeskoj liturgiji. Molimo.

Oče, koji si htio da Petar stalno ima nasljednika u primljenom poslanju od Krista, primi sada našu molitvu: vodi svoju Crkvu sa svetošću, vjerom i mudrošću onih koje si ti izabrao za pastire svoga naroda. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Papa Benedikt XVI. o Crkvi u Kini

Opća audijencija, srijeda 18. svibnja 2011.

Za vrijeme uskrsllog vremena, liturgija pjeva Kristu uskrslom od mrtvih, pobjedniku smrti i grijeha, živom i nazočnom u životu Crkve i događajima svijeta. Radosna vijest Božanske ljubavi koja se pokazuje u Kristu, žrtvovanom Janjetu, Dobrom Pastiru koji daje život za svoje, proširuje se neprestano do krajnjih granica zemlje i, u isto vrijeme, susreće odbijanje i zapreke u svim dijelovima svijeta. Kako onda, tako i danas, od križa do uskrsnuća.

Utorak, 24. svibnja, jest dan posvećen liturgijskom spomenu Blažene Djevice Marije, Pomoćnice kršćana, koja se časti s velikom pobožnošću u svetištu Sheshan u Shanghaiju: sva se Crkva ujedinjuje u molitvi sa Crkvom koja je u Kini. Tamo, kao i drugdje, Krist živi svoju muku. I dok se povećava broj onih koji Ga prihvaćaju kao svoga Gospodina, od drugih je Krist odbačen, ignoriran ili proganjan: „Salve, Salve, zašto me progoniš?“ (Dj 9,4). Crkva u Kini, napose u ovom trenutku, ima potrebu za molitvom univerzalne Crkve. Pozivam, u prvom redu, sve kineske katolike da nastave i intenziviraju svoju molitvu, napose Mariji, moćnoj Djevici. Ali su također svi katolici svijeta obavezni moliti za Crkvu koja je u Kini: ondašnji vjernici imaju pravo na našu molitvu, imaju potrebu za našom molitvom.

Znamo iz Djela apostolskih, kada je Petar bio u zatvoru, da su svi snažno molili i postigli da ga anđeo oslobodi. I mi također činimo isto: molimo intenzivno, svi zajedno, za ovu Crkvu, puni pouzdanja da, s molitvom, možemo učiniti veoma mnogo za nju.

Kineski katolici, kako su često rekli, žele

jedinstvo s univerzalnom Crkvom, s vrhovnim Pastirom, s Petrovim nasljednikom. S molitvom možemo postići za Crkvu u Kini da ostane jedna, sveta i katolička, vjerna i čvrsta u crkvenom nauku i disciplini. Ona zaslužuje svu našu ljubav.

Znamo da se među našom braćom biskupima nalaze neki koji trpe i nalaze pod pritiskom u vršenju svoje biskupske službe. Njima, svećenicima i svim katolicima koji nailaze na teškoće u slobodnom izražavanju vjere, izražavamo našu blizinu. S našom molitvom možemo im pomoći da nađu put kako bi održali živu vjeru, snažnu nadu, vatrenu ljubav prema svima i cjelovitu ekleziologiju koju smo naslijedili od Gospodina i apostola a koja nam je prenesena s vjernošću sve do naših dana. S molitvom možemo postići da njihova želja ostati u Crkvi, jednoj i univerzalnoj, nadvlada napast puta neovisnog o Petru. Molitva može postići, kod njih i kod nas, radost i snagu naviještanja i svjedočenja, sa svom smjelošću i bez zapreka, Isusa Krista raspetoga i uskrsloga, novog Čovjeka, pobjednika grijeha i smrti.

Sa svima vama molim Mariju da se zauzme kako bi se svaki od njih sve tješnje suobličio Kristu i sa uvijek novom velikodušnošću darivao braći. Molim Mariju da prosvijetli one koji su u sumnji, ponovno pozove izgubljene, utješiti žaloste, osnaži sve one koji su uhvaćeni u mrežu zamamnog oportunizma. Djevice Marijo, Pomoćnice kršćana, naša Gospođa Sheshanska, moli za nas!

Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela Bosne i Hercegovine
National Directory of Pontifical Mission Societies Bosnia and Herzegovina

MISIJSKA SREDIŠNJICA

NADBISKUPIJSKA KANCELARIJA
SARAJEVO

Broj: 589/2011
Datum: 14.4.2011.

Potpis:

P.t.
VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
Kaptol 7
71000 SARAJEVO

Kaptol 32
BiH-71000 SARAJEVO
Tel./fax: +387 33 667 889
E-mail: missio_bih@bih.net.ba
Web: www.missio.ba

Račun u KM: UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Primatelj: Nacionalna uprava PMD BiH

Devizni račun: UniCredit Bank d.d.
Primatelj: Nacionalna uprava PMD BiH
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22
No. 48-32-936261

Broj: 141/11.
Sarajevo, 11. travnja 2011.

Predmet: Osvrt na prilog u Vrhbosni 1 (2011.) 43-46. pod naslovom „Apostolski nuncij u BiH nadbiskup Alessandro D'Errico imenovao je don Ivana Štironju novim nacionalnim ravnateljem PMD BiH“.

Cijenjeni Naslove!

U službenom glasilu Vrhbosna 1 (2011.) 43-46. pod naslovom „Apostolski nuncij u BiH nadbiskup Alessandro D'Errico imenovao je don Ivana Štironju novim nacionalnim ravnateljem PMD BiH“. Velika Vam hvala da ste našli prostora za objavljivanje izvješća koji je objavljen u više medija, poglavito na našoj web stranici (www.missio.ba), pod naslovom „Održana deseta godišnja skupština Nacionalnog vijeća PMD BiH“.

Međutim, napravljena je velika pogreška. Prema važećem Statutu Papinskih misijskih djela, čiji su tekst na hrvatskom jeziku prije nekoliko godina dobile sve crkvene ustanove u Bosni i Hercegovini, u članku 2,52 stoji: „Imenovanje nacionalnog ravnatelja pripada Zboru za evangelizaciju naroda. Biskupska konferencija treba dostaviti popis s prijedlogom triju kandidata preko papinskog predstavnika.“ ...“ Novog nacionalnog ravnatelja Papinskih misijskih djela BiH imenovao je pročelnik Zbora za evangelizaciju naroda uzoriti Ivan kardinal Dias. Isto tako ovaj prilog ne spada u grupu priloga Biskupske konferencije BiH nego u grupu priloga Sveta Stolica. Zato Vas molim da u narednom broju Vrhbosne ispravite pogrešku.

Želeći Vam svako dobro od Gospodina iskreno Vas pozdravljam.

Dostavljeno:
- Naslovu;
- Pismohrana.

Mr. vlč. Tomo Knežević, nacionalni
ravnatelj PMD BiH

SVETA STOLICA

Uvodna riječ biskupa Komarice na 51. redovnom zasjedanju BK BiH

Predsjednik Biskupe Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. dr. Franjo Komarica, biskup banjolučki, uputio je pozdravnu i uvodnu riječ na 51. redovnom zasjedanju koje je započelo 16. ožujka u prostorijama Biskupskog ordinarijata u Mostaru.

S izrazima iskrenog poštovanja prema svakom od Vas, upućujem Vam riječi dobrodošlice i ujedno zahvale na ovo 51. redovno zasjedanje naše BK:

- Vama, **uzoriti** naš gospodine **kardinala Vinko Puljiću**, nadbiskupe i metropolitu vrhbosanski;

- Vašoj **Ekscelenciji nadbiskupu Alessandru D'Erricu**, apostolskom nunciju u našoj zemlji, kao i tajniku nuncijature **mons. Josephu Arshadu**;

- Tebi, **mons. Ratko Periću**, mostarsko-duvanjski biskupe i trajni upravitelju trebinjsko-mrkanske biskupije, domaćine ovog zasjedanja;

- Tebi, **mons. Pero Sudaru**, pomoćni biskupe vrhbosanski;

- Tebi, **mons. Marko Semrenu**, pomoćni biskupe banjolučki.

S posebnom radošću upućujem po prvi put riječi iskrene dobrodošlice Tebi, **mons. Tomo Vuksiću**, novoimenovani vojni ordinariju, čije ćemo biskupsko ređenje za nešto više od dva tjedna, ako Bog da, proslaviti u ovdašnjoj katedrali.

Neka Bog blagoslovi Tvoje, od sada, **biskupsko** služenje Crkvi u našem narodu i zemlji.

Upućujem također iskrenu, dužnu zahvalnost predstavnicima susjednih nam Biskupskih konferencija:

- Hrvatske – Vama, **mons. Slobodane Štambuče**, biskupe bračko-hvarsko-viški;

- Italije – Sua Eccellenza Reverendissima **mons. Sebastiano Dho**, Vescovo della Diocesi di Alba; grazie per Vostra solidarietà presenza;

- Međunarodne BK Sv. Ćirila i Metoda, **mons. Zefe Gashi**, nadbiskupe barski i primasu Srbije .

Pozdravljam i našeg suradnika **mons. Ivu Tomaševića**, generalnog tajnika naše BK i zahvaljujem mu za sav trud oko održavanja ovog zasjedanja, ali i u vremenu između naših zasjedanja.

Ovo naše 51. redovno zasjedanje održava se u ovom gradu Mostaru u vremenski – neposrednoj blizini dva važna crkvena događanja

za Crkvu u našem hrvatskom narodu.

1. Nama posebno drag i značajan događaj je uspostavljanje vojnog ordinarijata i imenovanje vojnog ordinarija – biskupa ordinarija – u BiH, u osobi sina ove mjesne Crkve mons. dr. Tome Vukšića, dugogodišnjeg profesora i poglavara na našoj centralnoj odgojno-obrazovnoj ustanovi. Zahvalni smo Svetom Ocu i apostolskom nunciju mons.D'Erricu za ovaj važni i dragocjeni dar našoj domovinskoj crkvenoj stvarnosti.

2. Drugi događaj je imenovanje i ređenje novog dubrovačkog biskupa mons. Mate Uzinića koji će od sada biti još bliže našoj metropoliji, a osobito biskupijama u Hercegovini.

U sjeni ovih radosnih događanja, ali i nekih najnovijih glasina u hrvatskoj javnosti, smatram potrebnim pojasniti. Svima nam je jasno da Crkva, koju mi biskupi u ovoj zemlji i službeno predstavljamo, nije nikakva lihvarska, promućurna organizacija niti ikada smije pasti u napast da bi za takvim nečim težila. To bi bila nedopustiva i pogubna izdaja njezine biti i poslanja u svijetu, odnosno čovječanstvu. Jednako tako je za nju nedopustivo da svoju zadaću i poslanje pretvori prvenstveno u lokanu, saveznu ili neku međunarodnu agenciju, zaduženu za zaštitu i promoviranje vrednota određenog kulturnog ili civilizacijskog ambijenta, kao što su zaštita i promoviranje ljudskih prava i sloboda obespravljenih pojedinaca ili etničkih pa i vjerskih zajednica, ili pak za zaštitu i očuvanje svega stvorenog, osobito ljudskog života u svim njegovim fazama. Dakako, ne smijemo biti neosjetljivi i za sve probleme vezane za čovjeka, jer vjerujemo u utjelovljenog Boga koji se solodarizirao s čovjerkom.

Vjerodostojnost Crkve ovisi prvenstveno o trajnoj prisutnosti u njenim redovima i pothvatima glavnog sadržaja njezina žića i poslanja, a to je objavljeni i u njoj prisutni Trojstveni Bog, Stvoritelj i Spasitelj i neutaživa čežnja čovjeka za tim Bogom.

Kao odgovorni članovi Crkve Kristove u našim biskupijskim zajednicama i u cijeloj našoj zemlji osjećamo trajnu dužnost da se poglavito istinski osobno i zajednički brinemo oko tog središta života i poslanja cijele Kristove Crkve, a ne samo ili poglavito oko rješavanja

pojedinih ili svih pitanja i problema našega naroda, našega društva i države, a što nam se samo od sebe ustrajno nameće, ili pak probleme širih pa i svjetskih razmjera, kao što su u zadnje vrijeme sve učestaliji nemiri, protesti pa i oružani sukobi i s njima povezani sve veći valovi izbjeglica, poglavito iz arapskih islamskih krajeva, koji imaju određene veze i s našom životnom sredinom.

Valja nam trajno imati osjetljivu savjest, budnost duha i otvorene oči za prepoznavanje i ispunjavanje Božje volje s nama i s našim suputnicima u zajedničkoj hodočasničkoj procesiji Božjeg naroda, koja svakodnevno pristizhe na svoj cilj i ulazak na vječnu gozbu Božjih miljenika.

Zato nam valja uvijek iznova vapiti:

Dođi, Duše Presveti, pohodi srca svojih vjernika i užezi u njima oganj svoje Ljubavi!

Kao i u svim dosadašnjim našim zasjedanjima i za vrijeme ovog zasjedanja ćemo, uz molitvu Gospodinu, uz pomoć i svjetlo Duha Božjeg, truditi se u što uspješnijem rješavanju nekih aktualnih pitanja i problema vezanih za prvenstveno našu domovinsku Crkvu, koja ove godine obilježava 130-tu obljetnicu svoje obnovljene hijerarhije; ali i nekih pitanja koja se, osim nas, tiču i šireg crkvenog zajedništva.

Tu mislim, između ostalog, na neke službene dopise, zatim na godišnja izvješća radnih i

savjetodavnih tijela naše BK, na potrebu nekih preinaka u vodstvu pojedinih naših Vijeća, nakon što smo u Saboru BK obogaćeni za dva nova dragocjena člana.

Pozabavit ćemo se s jednim novim izazovom pa i potrebom uvođenja trajnog dakonata, kao što su to uradile i neke druge BK u našem bližem i malo daljem okruženju.

Razmotrit ćemo i program ovogodišnjeg Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u našoj zemlji, kojeg po peti put idući tjedan organizira HBK.

Dogovorit ćemo i teme našeg skorašnjeg susreta s Konferencijom viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH te pripreme za veliki crkveni događaj u našoj domovinskoj Crkvi – proglašenje blaženim Drinskih mučenica.

Zajedno sa svećenicima i vjernim pukom slaviti ćemo svečano bogoslužje u ovdašnjoj katedrali, večeras 1. dana trodnevnice uoči patrona biskupije sv. Josipa. Pomolit ćemo se, također, i za žrtve potresa u Japanu kako smo i obećali uputivši odmah svoju pismenu sućut.

Neka i ovaj naš zajednički rad, potpomognut zagovorom Presvete Bogorodice i sv. Josipa, bude na slavu Božju, na porast i učvršćenje Kristova kraljevstva u našim nad/biskupijskim zajednicama i na spasenje duša naših suvremenika.

(kta)

Priopćenje za javnost s 51. redovnog zasjedanja BK BiH

Mostar, 16. do 18. ožujka 2011.

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine održala je, od 16. do 18. ožujka u Biskupskom ordinarijatu u Mostaru, 51. redovno zasjedanje pod predsjedanjem mons. dr. Franje Komarice, biskupa banjolučkog. Sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije uključujući i nedavno imenovanog biskupa vojnog ordinarija mons. dr. Tomu Vukšića koji će biti zaređen za biskupa 2. travnja u mostarskoj katedrali Marije Majke Crkve. Sudjelovali su i delegati Hrvatske i Talijanske biskupske konferencije mons. Slobodan Štambuk, biskup hvarsko-bračko-viški, i mons. Sebastiano Dho, umirovljeni biskup Albe, te delegat Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u

Beogradu mons. Zef Gashi, nadbiskup barski.

Prvog dana zasjedanja s biskupima se susreo i apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Alessandro D'Errico koji se osvrnuo na važnost uspostave Vojnog ordinarijata i imenovanja prvog biskupa vojnog ordinarija te ih informirao o diplomatskim aktivnostima Apostolske nuncijature s ciljem stvaranja nužnih uvjeta za što uspješnije ostvarenje poslanja krajevine Crkve u Bosni i Hercegovini. Biskupi su izrazili potporu mons. Vukšiću u predstojećim koracima uspostave Vojnog ordinarijata izražavajući nadu da će predstavnici vlasti pokazati potrebnu otvorenost za suradnju s ciljem omogućavanja što prikladnijeg dušobrižništva u

Oružanim snagama BiH.

Biskupi su saslušali izvješća svojih delegata s raznih međunarodnih i drugih susreta posvetivši posebnu pozornost XI. susretu predsjednika Biskupskih konferencija Jugoistočne Europe održanom od 3. do 6. ožujka 2011. u ciparskom glavnom gradu Nikoziji na temu: „Ukorijenjeni u Kristu. Čvrsti u vjeri. Pastoral mladih u Jugoistočnoj Europi“. U duhu poziva, koji su uputili okupljeni predsjednici Biskupskih konferencija, potiču mlade da se ne obeshrabre nego da budu svjesni kako su dio mnoštva mladih koji se „nadaju u Kristu, ljube Krista i pouzdaju se u Krista“.

Saslušavši izvješće biskupa Štambuka o pripremama za pohod pape Benedikta XVI. Zagrebu, 4. i 5. lipnja 2011., biskupi i ovom prigodom potiču na osobit način dušobrižnike da porade oko odlaska što većeg broja hodočasnika, poglavito obitelji i mladih, na susret sa Svetim Ocem.

Biskupi su prihvatili prijedlog da Vrhbosanska nadbiskupija nastavi aktivnosti i dogovore oko postavljanja čudotvorne slike Gospe Kondžilske u bazilici Navještenja Gospodina u Nazaretu u Svetoj Zemlji kao simbola štovanja Blažene Djevice Marije na prostorima krajevine Crkve u Bosni i Hercegovini.

Biskupi su odlučili, u dogovoru s Beogradskom nadbiskupijom i nadležnom Biskupskom konferencijom, uključiti se, u skladu s mogućnostima, u obilježavanje 1700. obljetnice Milanskog edikta o slobodi kršćanske vjere koji je obznanio car Konstantin rodom iz Niša.

Biskupi su saslušali izvješća svih Vijeća, Komisija i drugih tijela BK BiH te izrazili zahvalnost svim vijećnicima za njihov doprinos i dali potrebne smjernice.

Nakon što je posljednjih mjeseci Biskupska konferencija dobila dva nova člana, biskupi su napravili preraspodjelu u predsjedanju Vijećima pa će nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić predsjedati Vijećem za bogoslovna i Vijećem za mala sjemeništa te Vijećem za ekumenizam i dijalog među religijama i kulturama; biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski mons. dr. Ratko Perić Vijećem za katehezu i Vijećem za kler; biskup Komarica predsjedat će Vijećem za liturgiju i Komisijom „Justitia et pax“ te biti član Biskupske komisije za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu; pomo-

ćni biskup vrhbosanski mons. dr. Pero Sudar vodit će Vijeće BK BiH i HBK za hrvatsku inozemnu pastvu i Pedagoško vijeće katoličkih „Škola za Europu“, dok je pomoćnom biskupu banjolučkom mons. dr. Marku Semrenu biti povjereno vođenje Vijeća za obitelj, Vijeća za laike i Odbora za mlade pri tom Vijeću, a povjerit će se mons. Vukšić predsjedanje Vijećem za sredstva društvenoga priopćivanja i Nadzornim vijećem Caritasa BK BiH.

Biskupi su saslušali i godišnje izvješće Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela BiH te posebnu zahvalnost izrazili dosadašnjem nacionalnom ravnatelju mons. mr. Tomi Kneževiću za njegovu desetogodišnju neumornu misijsku animaciju. Prihvatili su i odobrili pokretanje projekta pod naslovom: „Pomozimo izgradnju škole u Mivumu“ u Ruandi i osnivanje „MIVE BiH“ (misijska prometna zajednica), koja bi pomagala kupovinu terenskih vozila za potrebe misionara i misija.

Biskupi su, također, saslušali godišnje izvješće o djelovanju Caritasa BK BiH te izrazili zahvalnost Hrvatskom Caritasu za pripremu ovogodišnjeg Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH. Zahvaljuju ljudima i svim institucijama u RH koji će svojom materijalnom i molitvenom potporom pokazati svoje zajedništvo s katolicima i svim ljudima u Bosni i Hercegovini.

Upoznati su i djelovanjem Tajništva BK BiH, Katoličke tiskovne agencije BK BiH i Ureda za mlade BK BiH tijekom prošle godine te izrazili zahvalnost i potporu njihovu radu.

Pošto su detaljno informirani o osnivanju Organizacijskog odbora za proglašenje blaženim s. Jule Ivanišević i četiriju susestara iz Družbe Kćeri Božje ljubavi, 24. rujna 2011. u Sarajevu, biskupi su još jednom ukazali na izvanredno značenje spomenute beatifikacije ne samo za Vrhbosansku nadbiskupiju i Družbu nego i za cijelu krajevnu Crkvu u Bosni i Hercegovini i za cijeli hrvatski narod kao i za druge narode iz kojih potječu Drinske mučenice.

Biskupi podsjećaju da su razložno i često sve ove godine od Daytonskog sporazuma ukazivali na neprihvatljivo ignoriranje jednakopravnosti hrvatskoga naroda. Ovo petnaestogodišnje ignoriranje kroz implementaciju Daytonskoga sporazuma i borbu za političku dominaciju zadnjih mjeseci kulminiralo je nje-kanjem i same izborne volje većine hrvatskoga naroda. U ovoj vrlo osjetljivoj situaciji za

budućnost države, koja bi morala štiti interese konstitutivnih naroda i svih građana, biskupi očekuju od predstavnike međunarodne zajednice da se založe za pravedno rješenje bosansko-hercegovačke drame. Pravda u Bosni i Hercegovini znači, prije svega, jednakopravnost njezinih konstitutivnih naroda što uključuje i praktično poštovanje prava svih njezinih žitelja i naroda. Ustrajavanje samo na funkcionalnosti države a na štetu pravde i pravičnosti prijeti dodatnim dekonstituiranjem hrvatskog naroda i njegova potiskivanja s političke scene u Bosni i Hercegovini. Zato biskupi upozoravaju da je Bosna i Hercegovina dugoročno moguća i hrvatskome narodu prihvatljiva samo ako se u njoj poštuje načelo jednakopravnosti njezinih konstitutivnih naroda i štite ljudska prava i slobode svih njezinih građana. Ne svrstavajući ni uz jednu političku stranku, biskupi i ovom prigodom pozivaju i ohrabruju predstavnike političkih stranaka i svih ustanova hrvatskoga naroda da razboritošću, mudrošću, slogom i otvorenošću prema

drugima, koristeći se svim legitimnim sredstvima političkog djelovanja, ustraju u traženju zaštite potpune jednakopravnosti hrvatskoga naroda na svim razinama i u svim dijelovima kao i u svim strukturama države. Sve vjernike katolike pozivaju da i na ovu nakanu uzdižu molitvu Bogu kako nam ne bi ponestalo životne hrabrosti i istinske ljubavi prema ovoj zemlji pradjedova i dobrosusjedske otvorenosti prema svim njezinim narodima i građanima.

Biskupi su 16. ožujka u mostarskoj katedrali slavili zajedničku Euharistiju koju je predslavio kardinal Puljić, a propovijedao biskup Komarica. Posebno su molili za žrtve nedavne katastrofe u Japanu te zahvalili Bogu za 130 godina djelovanja redovite biskupske hijerarhije na prostorima Bosne i Hercegovine. Na kraju Misnog slavlja nuncij D'Errico uputio je prigodnu poruku i prenio blagoslov Svetoga Oca.

Dana 17. ožujka u Kosači bilo je predstavljane monografije „Kardinal od Vrhbosne“ kojemu su prisustvovali i biskupi.

(kta)

BK BiH

Priopćenje sa Šestog susreta biskupa BK BiH s članovima KVRPP BiH

Šesti susret biskupa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine s članovima Konferencije viših redovnički poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine održan je 30. ožujka 2011. u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu. Predsjedao je biskup banjolučki mons. dr. Franjo Komarica, predsjednik BK BiH, a sudjelovali su svi biskupi i svi provincijalni poglavari i poglavarice Bosne i Hercegovine.

Razmatrajući neke zajedničke aktualne zadatke u domovinskoj Crkvi, koja obilježava 130. obljetnicu uvođenja redovne biskupske hijerarhije, sudionici susreta saslušali su izlaganje na temu nove ili druge evangelizacije koja obuhvaća, s jedne strane, autoevangelizaciju ili reevangelizaciju Crkve i, s druge strane, evangelizaciju svijeta. Razmatrano je o onom što je do sada na tom planu učinjeno te ukazano na potrebu da se u krajevnoj Crkvi u BiH jasno definiraju cilj, sadržaj, model, djelatnike i adrese nove evangelizacije. Naglašena je nužnost da svećenici, redovnici i redovnice budu trajno

povezani s istinom u osobnom odnosu s Bogom i konkretnim čovjekom kako bi uistinu pripadali Bogu i bili solidarni s ljudima vršeći poslanje u pastoralnom djelovanju Crkve ili obavljajući različite djelatnosti u Crkvi i društvu. Razmišljajući o poslanju navjestitelja Evanđelja, izrazili su neophodnost da, osim poznavanja evanđeoskoga nauka, vlastitim vjerodostojnim životom dosljedno svjedoče „blagu vijest“ Isusa Krista prožimajući kulturu i sveukupnu stvarnost u kojoj žive.

Sudionici susreta odlučili su, na svim razinama susretanja i djelovanja, posebnu pozornost usmjeriti na temu evangelizacije imajući u vidu konkretne okolnosti u kojima krajevna Crkva u Bosni i Hercegovini djeluje. Istaknuli su nužnost trajnog i cjelovitog svjedočenja evanđeoske istine koja treba prožimati sve pore življenja i djelovanja, prije svega svećenika, redovnika i redovnica, ali i svih kršćana. Ponovno je naglašena važnost odgoja u vjeri u vrijeme sve snažnije sekularizacije. I sami svjesni potrebe

trajnog obraćenja i življenja evanđeoske poruke, biskupi i redovnički poglavari posebno potiču sve svećenike, dijecezanske i redovničke, da žive i dišu duhom Evanđelja kako bi mogli biti istinski evangelizatori sredine u kojoj su pozvani i poslani vršiti svoje poslanje.

Sudionici susreta su u prigodnom izlaganju upoznati i s činjeničnim stanjem vjerskoga odgoja u vrtićima u Bosni i Hercegovini uz napomenu da Katolička Crkva u BiH vodi 14 predškolskih ustanova u kojim se uglavnom provodi integrirani vjerski odgoj po odgojnim skupinama. U vezi s pravnom i provedbenom razinom uvođenja katoličkoga odgoja u vrtiće u Bosni i Hercegovini, naglašena je potreba da u zakonima bude istaknuto pravo na provođenje programa vjerskog odgoja imajući u vidu svu složenost društva u BiH i uvažavajući sve različitosti koje u tom društvu postoje. Dogovoreno je da treba raditi na teološko-katehetskoj doškoloivanju odgojiteljica u vjeri. Poseban naglasak je stavljen na financijske poteškoće s kojima se najvećim dijelom susreću vrtići koje vode ustanove Katoličke Crkve zbog neravnopravna statusa u odnosu na tzv. javne vrtiće. Dogovoreno je da se osnuje jedno tijelo koje bi se posebno pozabavilo ovim i drugim pitanjima s kojima se susreću osnivači i djelatnici u vrtićima koje vodi Katolička Crkva, ne dirajući u kompetencije Povjerenstva BK BiH za vjerski odgoj u predškolskim ustanovama i vjeronauk u osnovnim i srednjim školama.

Osjećajući koliku zbunjenost, pa i strah, u narod unosi stvaranje političke krize i pokušaja da se predstavnici hrvatskog naroda, izabrani većinskom voljom toga naroda, isključe iz struktura zakonodavne i izvršne vlasti, biskupi i viši redovnički poglavari i poglavarice pozivaju sve odgovorne domaće političare i predstavnike međunarodne zajednice da u svojim odlukama i nalogima poštuju činjenicu da je hrvatski narod u Bosni i Hercegovini konstitutivan. Ako je dakle konstitutivan, a jest, onda se ni vlast ne može konstituirati bez predstavnika za koje se taj narod većinski opredijelio. Apstrahirajući od opasne borbe među strankama za vlast, biskupi i redovnički poglavari se pitaju, postoji li granica dekonstituiranju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini i komu i čijem dobru bi to imalo služiti? Podržavaju sve one koji nesebično i odlučno zakonitim političkim sredstvima brane jednakopravnost Hrvata jer time štite i vitalni interes zemlje Bosne i Hercegovine.

Biskupi su, cijeneći veliki doprinos koji redovničke zajednice pružaju članovima domovinske Crkve i društvu uopće, zahvalili svim redovničkim zajednicama u Bosni i Hercegovini za izniman rad njihovih članova na području kateheze, vjerskog odgoja, socijalnog, karitativnog, medicinskog i drugog apostolskog djelovanja.

(kta)

Poruka biskupa Biskupske konferencije BiH Hrvatskom narodnom saboru

Na Hrvatskom narodnom saboru, održanom 19. travnja u dvorani Hrvatskog doma Herceg Stjepan Kosača u Mostaru, generalni tajnik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. Ivo Tomašević pročitao je Poruku biskupa Biskupske konferencije BiH

Mi biskupi u BiH nismo i ne možemo biti nezainteresirani za sve što se u ovoj zemlji događa. To smo sve vrijeme rata ali i poraća i javno pokazivali. Napose nas dira sudbina hrvatskoga naroda i sve što se s njim u ovo zadnje vrijeme događa. Zbog toga osjećaja i zabrinutosti odazvali smo se pozivu i, preko Generalnog tajnika naše Biskupske konferencije,

željeli biti na Hrvatskome narodnom saboru. Zadužili smo ga da sudionicima prenese naše stavove u svezi s neprihvatljivim odnosom prema hrvatskome narodu koji je kulminirao načinom formiranja vlasti u Federaciji BiH.

U Priopćenju za javnost sa svoga 51. redovnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, održanoga od 16. do 18. ožujka 2011. u Mostaru, uputili smo ovu poruku vezano uz aktualnu situaciju u našoj zemlji:

„Biskupi podsjećaju da su razložno i često sve ove godine od Daytonskog sporazuma ukazivali na neprihvatljivo ignoriranje jednakopravnosti hrvatskoga naroda. Ovo petnaestogo-

dišnje ignoriranje kroz implementaciju Daytonškoga sporazuma i borbu za političku dominaciju zadnjih mjeseci kulminiralo je nijekanjem i same izborne volje većine hrvatskoga naroda. U ovoj vrlo osjetljivoj situaciji za budućnost države, koja bi morala štiti interese konstitutivnih naroda i svih građana, biskupi očekuju od predstavnika međunarodne zajednice da se založe za pravedno rješenje bosansko-hercegovačke drame. Pravda u Bosni i Hercegovini znači, prije svega, jednakopravnost njezinih konstitutivnih naroda što uključuje i praktično poštovanje prava svih njezinih žitelja i naroda. Ustrajavanje samo na funkcionalnosti države a na štetu pravde i pravičnosti prijeti dodatnim dekonstituiranjem hrvatskog naroda i njegova potiskivanja s političke scene u Bosni i Hercegovini. Zato biskupi upozoravaju da je Bosna i Hercegovina dugoročno moguća i hrvatskome narodu prihvatljiva samo ako se u njoj poštuje načelo jednakopravnosti njezinih konstitutivnih naroda i štite ljudska prava i slobode svih njezinih građana. Ne svrstavajući se ni uz jednu političku stranku, biskupi i ovom prigodom pozivaju i ohrabruju predstavnike političkih stranaka i svih ustanova hrvatskoga naroda da razboritošću, mudrošću, slogom i otvorenošću prema drugima, koristeći se svim legitimnim sredstvima političkog djelovanja, ustraju u traženju zaštite potpune jednakopravnosti hrvatskoga naroda na svim razinama i u svim dijelovima kao i u svim strukturama države. Sve vjernike katolike pozivaju da i na ovu nakanu uzdižu molitvu Bogu kako nam ne bi ponestalo životne hrabrosti i istinske ljubavi prema ovoj zemlji pradjedova i dobrosusjedske otvorenosti prema svim njezinim narodima i građanima“.

Samo 12 dana nakon te poruke, 30. ožujka 2011. uputili smo mi, biskupi Biskupske konferencije BiH, novu poruku, ovaj put zajedno s članovima Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine:

„Osjećajući koliku zbunjenost, pa i strah, u narod unosi stvaranje političke krize i pokušaja da se predstavnici hrvatskog naroda, izabrani većinskom voljom toga naroda, isključe iz struktura zakonodavne i izvršne vlasti, bisku-

pi i viši redovnički poglavari i poglavarice pozivaju sve odgovorne domaće političare i predstavnike međunarodne zajednice da u svojim odlukama i nalogima poštuju činjenicu da je hrvatski narod u Bosni i Hercegovini konstitutivan. Ako je dakle konstitutivan, a jest, onda se ni vlast ne može konstituirati bez predstavnika za koje se taj narod većinski opredijelio. Apstrahirajući od opasne borbe među strankama za vlast, biskupi i redovnički poglavari se pitaju, postoji li granica dekonstituiranja hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini i komu i čijem dobru bi to imalo služiti? Podržavaju sve one koji nesebično i odlučno zakonitim političkim sredstvima brane jednakopravnost Hrvata jer time štite i vitalni interes zemlje Bosne i Hercegovine“.

Željeli smo, posredstvom Generalnoga tajnika naše Biskupske konferencije, i prigodom Hrvatskoga sabora ponoviti i pred vama, sudionicima ali i pred domaćom i stranom javnošću riječi ovih naših apela, iskreno se nadajući da će one biti ozbiljno i dobronamjerno prihvaćene kao potpora u konstruktivnim naporima svih kojima je stalo do svih ljudi i naroda naše zemlje. Ponavljamo da, u duhu nauka Katoličke Crkve, nikada nismo i ne ćemo stati ni iza jedne stranke kao stranke jer smo se osvjedočili da stranke, gotovo u načelu, prije svega štite stranačke interese. A nama je stalo do dobra svakoga čovjeka i naroda u BiH a, u ovome konkretnome slučaju, zabrinuti smo za jednakopravnost hrvatskoga naroda s druga dva naroda u BiH. Iskreno žalimo da ni očito i bezočno nijekanje jednakopravnosti hrvatskoga naroda nije dostatan razlog političarima i predstavnicima hrvatskoga naroda da zajedničkim snagama traže načine kako zaštititi one koji su ih birali. Svima ponovno vraćamo pozornost da tim putem ni stranke ni pojedinci nisu došli do cilja. To svjedoči i naša nedavna prošlost! Stoga, ne možemo a ne pozvati sve odgovorne da u razgovoru i međusobnome uvažavanju traže načine suradnje za opće dobro i za dobro hrvatskoga naroda u ovoj zemlji koja je domovina i hrvatskog naroda!

(kta)

Govor biskupa Komarice na predstavljanju izvješća Komisije "Justitia et Pax" BK BiH o stanju ljudskih prava u BiH

U utorak, 19. travnja u knjižnici Katoličkog školskog centra „Sv. Josip“ u Sarajevu predstavljeno je godišnje izvješće Komisije „Justitia et pax“ Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine o stanju ljudskih prava u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu. Biskup banjolučki mons. dr. Franjo Komarica održao je sljedeći govor

U svojstvu novog predsjednika Komisije "Justitia et Pax" BK BiH izražavam svima Vama srdačnu dobrodošlicu i zahvalnost za Vašu nazočnost na ovom predstavljanju godišnjeg izvješća Komisije o ljudskim pravima u BiH za 2010.

Posebnu zahvalnost dugujem Vama vrlo poštovana gospođo Tanja Topić – kao poznatoj analitičarki iz Federacije Friedrich Ebert – za Vašu spremnost da budete danas glavni izvještlač o urađenom izvješću naše Komisije, a koje ga kao i svake godine, ovim prigodnim susretom s našim uvaženim predstavnicima sredstava društvenog priopćavanja podastiremo našoj domaćoj javnosti.

Želim ovom prigodom ukratko podsjetiti da je Komisija "Justitia et Pax" naše BK osnovana na 9. redovnom zasjedanju naše BK od 28 do 29. travnja 1997. u skladu sa službenim dokumentima Svete Stolice, konkretno papinskog vijeća "Justitia et Pax". U duhu tih dokumenata i institucija Svete Stolice naša Komisija nastoji, između ostalog, poglavito:

- *na području BK BiH promicati pravdu i mir prema načelima Evanđelja i crkvenog društvenog nauka;*

- *produbljivati katolički društveni nauk i truditi se da on bude širen i primjenjivan naročito u ovome što se tiče odnosa radnika i poslodavca;*

- *prikupljati vijesti i rezultate istraživanja o pravdi i miru, o napretku naroda i povredama ljudskih prava te ih vrednovati i upoznavati javnost o zaključcima (što evo upravo danas činimo);*

- *njegovati odnose s katoličkim udrugama i drugim ustanovama također i izvan Katoličke Crkve, koji se iskreno zauzimaju za stvaranje pravde i mira u svijetu;*

- *Komisija je ekumenski otvorena za suradnju sa sličnim tijelima drugih vjerskih zajednica kao i s državnim i neovisnim pokretima koji štite pravdu, mir i ljudska prava.*

Zadaća je komisije da se istinski trudi oko temeljnog proučavanja konkretne situacije, kako bi mogla što učinkovitije djelovati. Oslanjajući se na jasne naputke crkvenog učiteljstva komisija se posebno usredotočuje na tri područja:

1. Pravda - u ovo područje ulaze pitanja koja se tiču društvene pravde, a osobito problemi radništva, razvitka i njegove društvene dimenzije, ali također i proučavanjem pred etičkim vidom napretka ekonomskih i finansijskih sustava kao i problematika okoliša i uporabe zemaljskih dobara.

2. Mir - našoj Komisiji je dužnost raspravljati o problemima rata, razoružanja, naoružanja i trgovine oružjem, o sigurnosti i njezinim povredama na različite načine (npr. terorizam, nacionalizam itd.), ali i o zauzimanju katolika na političkom području. Dužnost joj je također obilježavati Svjetski dan mira.

3. Ljudska prava - Komisija poklanja posebnu pozornost proučavanju i zaštiti ljudskih neotuđivih prava i dostojanstva ljudske osobe koji postaju sve važniji u poslanju Crkve.

Ujedinjeni narodi su u priznatoj Povelji o ljudskim pravima izričito naglasili, već u predgovoru Povelje, da nepoštivanje i preziranje ljudskih prava imalo je posljedicu barbarsko djelovanje koje je savjest čovječanstva snažno uzburilo.

Time se jasno željelo reagirati protiv obesašćenja čovjeka i protiv preziranja ljudske slobode i savjesti, a što je za sobom ostavilo najstrašnije nesreće za čovječanstvo samo nekoliko godina prije donošenja spomenute Povelje. Bio je to, kako nam je poznato, strašni Drugi svjetski rat.

Vodstvo Katoličke Crkve je, osobito u zadnjih 50 godina, od velikog pape mirotvorca Ivana XXIII., Pavla VI., osobito izuzetnog mirotvorca cijelog svijeta pape Ivana Pavla II. te sadašnjeg Benedikta XVI., neprestano, neumorno i dosljedno visoko dizalo barjak čovjekova dostojanstva i zauzimalo se aktivno za pravedni mir među narodima cijele zemaljske kugle. I mi smo, u zadnjih dvadesetak godina, dobro upoznali istinsku skrb i neumorno zauzimanje nezaboravnog pape Ivana Pavla II., svetog čovjeka koji je našu domovinu pohodio

čak dva puta, a na njegovoj strani se nalazi i sadašnji papa Benedikt XVI., koji nastavlja učvršćivati međunarodni ugled naše zemlje – najprije potpisivanjem međunarodnog – važnog ugovora između Svete Stolice i BiH, a zatim s početka ove godine i uspostavom vojnog ordinarijata i imenovanjem vojnog biskupa – ordinarija.

(Upravo je danas šesta obljetnica njegovog izbora za Papu! Čestitamo!)

Crkva smatra da na njeno poslanje bitno spada naviještati dostojanstvo čovjeka koji je stvoren na sliku Božju i da je od Boga Stvoritelja tako voljen, da ga je Bog svojim utjelovljenjem definitivno spasio. Zato Crkva zahtje-

va od svojih članova da neumorno rade na tome, da dostojanstvo, koje je čovjek dobio od svoga Stvoritelja, što više dođe do izražaja. Ovi, tj. katolici moraju svoje sile udružiti sa energijama svih onih koji se također trude oko zaštite i promoviranja ljudskog dostojanstva.

Zato još jednom iskreno zahvaljujem svima Vama koji ste došli na predstavljanje ovog izvješća, Vama uvaženim članovima Komisije – nazočnim, ali i nenazočnim – na čelu s sadašnjim predsjednikom biskupom mons. Perom Sudarom, te Komisiji "Justitia et Pax" njemačke BK koja je tiskala ovo izvješće.

(kta)

Priopćenje s Izvanrednog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 11. svibnja 2011.

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine održala je, 11. svibnja 2011. u Nadbiskupskom ordinarijatu vrhbosanskom u Sarajevu svoje Izvanredno zasjedanje. Predsjedao je biskup banjolučki mons. dr. Franjo Komarica, a sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije BiH. Središnja tema zasjedanja bila je: djelovanje crkvenih institucija za odgoj i obrazovanje svećeničkih kandidata četiriju biskupija u Bosni i Hercegovini.

Biskupi su najprije saslušali izvješće rektora Nadbiskupskog sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku don Marijana Pejića koji ih je upoznao s pojedinim pitanjima iz života i djelovanja ove ustanove za odgoj srednjoškolaca koji žele postati dijecezanski svećenici. U želji da zajednički nađu najbolja rješenja za pojedine poteškoće s kojima se susreće vodstvo Nadbiskupskog sjemeništa, biskupi su dali određene smjernice. Zahvalili su odgojiteljima za njihovu trajnu skrb i nastojanje oko rasta u ljudskosti, vjeri i znanju srednjoškolaca koji su se odazvali Božjem pozivu i krenuli putem svećeništva.

Biskupi su saslušali i izvješće rektora i vice-rektora Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu preč. Marka Zubaka i don Stipe Gale te raspravili neka važna pitanja iz života i rada ove odgojne ustanove koja ima osobitu

važnost za budućnost biskupijskih zajednica u BiH. Budući da su svi članovi Biskupske konferencije BiH, tijekom svoga svećeničkog djelovanja, bili na različite načine uključeni u sustav formacije bogoslova, mogli su i na temelju vlastitoga iskustva vrednovati prijedloge poglavarke ekipe te usmjeriti njihov rad prema što boljem odgoju onih koji za cilj imaju biti članovi prezbitarija pojedine biskupije. Uputili su i izraze zahvalnosti i potpore bogoslovskim poglavarima u njihovu zalaganju da pomognu svećeničkim kandidatima izrasti u istinske navjestitelje i svjedoke kršćanske vjere u svećeničkom zvanju.

Posebnu pozornost biskupi su posvetili djelovanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Sarajevu. O najvažnijim pitanjima izvijestili su ih: dekan prof. dr. sc. Pavo Jurišić, prodekan za znanost doc. dr. sc. Darko Tomašević i tajnik mr. sc. Željko Marić. Razmotrena su ponajprije financijska i kadrovska pitanja s kojima se susreće ova visokoškolska ustanova utemeljena 1890. godine s ciljem odgoja i obrazovanja svećeničkih kandidata u Vrhbosanskoj metropoliji kao i formacije katoličkih laika spremnih da, nakon završenog studija, preuzmu svoj dio odgovornosti u Crkvi i društvu. Biskupi su izrazili potporu Velikom kancelaru i upravi

BK BiH

ovoga visokog učilišta, koji je kanonski proglašen Katoličkim bogoslovnim fakultetom 2009. godine te prihvaćen za člana Sveučilišta u Sarajevu, u njihovu nastojanju da nadležne vlasti konkretnim mjerama pomognu djelovanje ovoga Fakulteta. Izražavajući osobitu zahvalnost svim sadašnjim i bivšim profesorima i predavačima na ovom učilištu, razmotrili su trenutne potrebe kao i mogućnost obrazo-

vanja onih koji će u budućnosti nastaviti odgojno-obrazovni rad u toj instituciji.

Tijekom jednodnevnog zasjedanja biskupi su razmotrili i neka druga pitanja u vezi sa sudjelovanjem pojedinih članova Biskupske konferencije BiH na nekim važnim susretima u inozemstvu.

Bosiljko Rajić
 rajic@bih.net.ba
 Fax: 033 212937

Tečaj priprave za brak

Prečasna gospoda dekani Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 9. ožujka 2011.
 Broj: 366/2011

Poštovani !

Na dekanatskim susretima u veljači i ožujku 2011. Nadbiskup vrhbosanski je spomenuo mogućnost jednodnevnog tečaja priprave za brak. Bila je već ustaljena praksa da su se održavali jednodnevni tečajevi po dekanatima. Pri tome je sudjelovalo 5 stručnih osoba koje su govori-
 le o braku iz perspektive pastoralna, teologije, crkvenog prava, medicine i psihologije. Naravno, ovu praksu bi mogli i dalje nastaviti ukoliko bi za to bilo potrebno i ostvarivo u vašim dekanatima, odnosno u župnim zajednicama. Za sada je predviđen termin tečaja priprave za brak na Šćitu, 9. travnja 2011. godine. Stoga vam u prilogu dostavljam program.

Ukoliko bi se odlučili za ovakvu izobrazbu stojim rado na usluzi. O detaljima bi se dogovarali. U nadi da bi vam ova ponuda mogla biti od koristi u pastoralnom radu srdačno pozdravljam,

Ilija Orkić
 kancelar

Bosiljko Rajić
 pastoralni vikar

Svim župnim uredima
Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Kolekta za gradnju i aktivnosti Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“

Nedjelja, 3. travnja 2011.

Datum: 21. ožujka 2011.
 Broj: 421/2011

Poštovani Župniče!

Na sjednici Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije održanoj 25. veljače 2011, a na prijedlog Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije, odlučeno je odobriti skupljanje posebne kolekte u nedjelju 3. travnja u svim župama Vrhbosanske nadbiskupije za izgradnju i aktivnost Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih Ivan Pavao II.

Nadbiskupijski centar za pastoral mladih Ivan Pavao II djeluje od jeseni 2004. godine i nudi mladima iz cijele Nadbiskupije različite projekte, formacije, duhovne obnove, organizira hodočašća, Dan mladih, Dekanatske križne putove mladih, susrete krizmenika itd. Ovog proljeća počinje izgradnja dodatnog prostora Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih Ivan Pavao II.

koji će omogućiti daljnje proširenje ponuda za mlade naše Nadbiskupije. Za ovo je potrebna i dodatna podrška od strane vjernika naše Nadbiskupije.

Stoga određujem da se u svim župama Vrhbosanske nadbiskupije skuplja posebna kolekta za izgradnju i aktivnosti Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih Ivan Pavao II. Neka se ova akcija organizira na Četvrtu korizmenu nedjelju, 3. travnja 2011. u svim župama naše nadbiskupije. Za vrijeme svete mise obavijestite vjernike o razlogu skupljanja kolekte i potaknuti ih. Mnogi mladi su već upoznati sa postojanjem ovog Centra, a velik broj župnika je već iskusio korisnost pastorala kojeg pruža i nudi Nadbiskupijski centar za pastoral mladih Ivan Pavao II.

Smatram da je važno da, uz donatore bez čije pomoći ovaj projekt ne bi bio moguć, i vjernici naše Nadbiskupije doprinesu svojim priložima izgradnji Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih Ivan Pavao II.

Na Vas i sve vjernike zazivam obilje Božjeg blagoslova.

*Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Dijcezanskim i redovničkim svećenicima Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Poziv na XVII. sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 8. travnja 2011.
Broj: 561/2011.

U Pastoralnom kalendaru Vrhbosanske nadbiskupije i Vrhbosni br. 4/2010. je objavljeno da će se XVII. sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije održati 4. svibnja 2011. godine u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu te da će se na ovom Saboru obraditi postsinodalna pobudnica pape Benedikta XVI. Verbum Domini. Prošlogodišnji Sabor je započeo slavljenjem sv. Mise. Reakcije mnogih svećenika su bile pozitivne s prijedlogom da naša svećenička okupljanja na ovoj i sličnim razinama trebaju započeti sv. Misom. Tako ćemo naš susret i započeti sa slavljenjem sv. Mise u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u 9.30 sati. Molim Vas da ponesete albu i štolu bijele boje. Od 10.30 – 10.45 je kratka pauza.

- 10.45 h – u dvorani Pavla VI. prof. dr. fra Anto Popović će predstaviti postsinodalnu pobudnicu pape Benedikta XVI. Nakon predavanja moguća diskusija.

- 12.15 h – Izvješća i informacije.

- 13.00 h – Zajednički objed i bratsko druženje.

Molim svećenike koji zbog opravdanog razloga ne mogu doći na Sabor da napišu ispričnicu. Kao što vidite ovo je naš sedamnaesti susret, koji je prilika svima nama osobno, i na ovaj način, potvrditi svijest o pripadnosti svojoj mjesnoj Crkvi i učvrstiti zajedništvo koje nas veže svećeničkim redom. Duh Božji koji je najbolji poznavatelj naših potreba neka svojim darovima prati sve nas i blagoslovi ovaj susret.

Radujući se zajedničkom susretu iskreno Vas pozdravljamo u Gospodinu.

*Luka Tunjić
generalni vikar*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Dijecezanskim i redovničkim svećenicima Vrhbosanske nadbiskupije

Misa posveta ulja i obnova svećeničkih obećanja

Velika srijeda, 20. travnja 2011. godine u 10.30 sati – poziv svećenicima

Datum: 8. travnja 2011.

Broj: 564/2011

U Vrhbosni 4/2010 i u Pastoralnom kalendaru je objavljen poziv svećenicima na sudjelovanje u Misi posvete ulja na Veliku Srijedu – 20. travnja t. g. U našoj Nadbiskupiji je već postala tradicija da svećenici naše Nadbiskupije na Veliku srijedu slave sa svojim Ordinarijem sv. Misu posvete ulja u kojoj obnavljaju svoja svećenička obećanja. Na žalost su neki shvatili da je dovoljno da na tu Misu dođe dekan ili predstavnik dekanata, te preuzme posvećeno ulje za dekanat.

Ova sv. Misa u kojoj obnavljamo svoja svećenička obećanja na poseban način učvršćuje naše zajedništvo i potiče na solidarnost među svećenicima. Trebalo bi nas također vratiti na naše početke kada je svaki osobno izrekao „Evo me Onome kome sam povjerovao“. Stoga bi bilo logično da svi svećenici upravo na toj Misi zahvale na daru svećeništva i poslanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Obnova svećeničkih obećanja, uz vraćanje na početke – dan našeg svećeničkog ređenja, pokazuje nam put, daje snagu i sigurnost našim nastojanjima.

Na ovaj dan svećenici iskazuju i svoju solidarnost (Djelo sv. Petra) pomažući svojim prilozima školovanje svećenika u misijskim zemljama. Svoje priloge možete predati preko dekana ili osobno u ekonomatu Nadbiskupije.

Bratski pozdrav Kristu.

Ilija Orkić, kancelar

Imenovanje građevinskog odbora za izgradnju Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“

Datum: 29. travnja 2011.

Broj: 652/2011

Nakon pripremnih radova na izgradnji Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“, i nakon izdavanja dozvole za izgradnju NCM „Ivan Pavao II.“ (br. 646/2011 od 28. travnja 2011.), ovim imenujem članove Građevinskog odbora za izgradnju ovog Centra u sljedećem sastavu:

Predsjednik odbora: preč. Luka Tunjić, generalni vikar VN
 Voditelj gradnje: vlč. Šimo Maršić, ravnatelj NCM-a „Ivan Pavao II.“
 Članovi odbora: preč. Luka Kesedžić, ekonom u Nadbiskupiji
 vlč. Vladimir Pranjić, župnik župe sv. Josip - Zenica
 vlč. Vlatko Rosić, ravnatelj KŠC-a Tuzla
 fra Mato Topić, član vijeća za mlade VN
 vlč. Fabijan Stanušić, ravnatelj Svećeničkog doma VN
 ing. Petar Lušo, direktor M-P-V d.o.o. Kupres

Voditelj gradnje vlč. Šimo Maršić će, u dogovoru s predsjednikom odbora preč. Lukom Tunjićem, sazivati sjednice i iste voditi. Prikupljat će potrebnu administrativnu dokumentaciju i prikupljati sredstva za gradnju.

Odbor je dužan za važne dogovore uvijek biti usuglašen s Ordinarijem.
Želeći Božji blagoslov u radu te uspješnu izgradnju, iskreno pozdravljam.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Dostavlja se:

- 1. Predsjedniku odbora: generalnom vikaru, preč. Luki Tunjiću*
- 2. Voditelju gradnje: dr. Šimi Maršiću*
- 3. Imenovanim članovima odbora*
- 4. Arhivu*

40. Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije - „Ukorijenjeni i nazidani u Kristu, učvršćeni vjerom“ (Kol 2,7)

Komušina-Kondžilo, 27. i 28. svibnja 2011. godine

Datum: 9. svibnja 2011.

Broj: 691/2011

Dragi župnici!

Radosno vas pozivam na slavlje 40. Dana mladih naše nadbiskupije u Gospino svetište u Komušinu na Kondžilu 28. svibnja 2011. godine, koje će se održati pod geslom: „Ukorijenjeni i nazidani u Kristu, učvršćeni vjerom“ (Kol 2,7) i ujedno biti Nadbiskupijski dan zahvale za proglašenje blaženim Pape Ivana Pavla II. Kako bismo se što bolje organizirali i pripremili za taj događaj, dali svoj doprinos i učinili ga plodnim i blagoslovljenim za čitavu našu dijecezu, predstavljam Vam okvirni program hodočašća:

Petak, 27. svibanja:

20:00 - 24:00 - Molitveno bdijenje

24:00 - 07:00 - Cjelonoćno klanjanje pred Presvetim

Subota, 28. svibanj:

Do 09:00 - Dolazak hodočasnika

09:00 - Program s animatorima

10:00 - Pokorničko bogoslužje i mogućnost za sakrament pomirenja

11:00 - Procesije na brdo Kondžilo

12:00 - Euharistijsko slavlje

13:00 - Ručak

14:00 - Sajam vjere

15:00 - Duhovno-kulturni program, Festival vjere (završetak do 18:00)

OPĆE ODREDBE

Svi župnici i ostali pastoralni djelatnici odgovorni za pastoral mladih trebaju na vrijeme **oglasiti, pozvati i pripremiti mlade na ovo hodočašće**, te **organizirati prijevoz** na razini župe ili dekanata. Podsjećam župnike da je Komušina-Kondžilo dijecezansko Gospino svetište te da je **hodočašće mladih obvezan dio pastoralnog plana naše nadbiskupije!**

Ove godine sakrament krizme će primiti mladi iz 44 župa naše nadbiskupije. Pozivam sve odgovorne za pripremu krizmanika da Dan mladih bude mjesto duhovne obnove i bliže pripreve za sakrament Potvrde. Stoga bi bilo dobro da na **Danu mladih budu prisutni svi ovogodišnji krizmanici.**

Budući da je ovo prije svega molitveno-pokorničko hodočašće kojemu je cilj produbiti i učvrstiti naše vjerničko zajedništvo, voditelji hodočasničkih grupa trebaju **pripraviti mlade na dolično ponašanje** u skladu sa svetošću mjesta i događaja.

Neka svi **župnici, župni vikari, časne sestre i drugi voditelji skupina mladih** unaprijed isplaniraju vrijeme i ovaj dan odvoje za hodočašće i mlade koje će dovesti na susret. Potrebno je da **zajedno sa svojim mladima sudjeluju u cijelom programu** kako bi on uistinu imao smisla.

Očekujem da se **đakoni i bogoslovi obiju bogoslovija i sjemeništarci oba sjemeništa uključe i nesebično stave na raspolaganje za pomoć i suradnju.**

Ove godine ćemo ponovno organizirati **molitveno bdijenje** koje će započeti u petak u 20:00 sati u župnoj crkvi u Komušini. **Mladi koji se odluče doći trebaju se prijaviti U Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ do 25-og svibnja, kao i ponijeti sa sobom vreće za spavanje.** Imat će osiguran smještaj i hranu.

Svi svećenici-hodočasnici trebaju se spremno i bez oklijevanja staviti na raspolaganje za pojedinačno slavlje sakramenta pomirenja koje će biti kod župne crkve između 10:00 i 11:00, a svećenici koji žele koncelebrirati na Kondžilu trebaju sa sobom **ponijeti vlastito misno ruho bijele boje.**

Ove godine **liturgiju će animirati mladi Travničkog dekanata** (čitači, prinos darova, molitva vjernika i ministranti). **Župnici župa iz kojih mladi sudjeluju trebaju na vrijeme pripremiti svoje mlade za tu službu.** Poželjno je da mladi budu u narodnoj nošnji svoga kraja.

Po povratku procesije s Kondžila **hodočasnicima će biti ponuđen jednostavan obrok** dobrotom naših sponzora i dobročinitelja.

Sajam vjere je zamišljen kao mjesto gdje će se predstaviti naše udruge, bratstva, zajednice i ostale skupine aktivne u našoj nadbiskupiji. Skupine koje se odluče sudjelovati na Sajmu vjere, trebaju se prijaviti najkasnije **do 16. svibnja u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“**. Svaka skupine će dobiti na raspolaganje stol za kojim će moći dijeliti promotivne materijale, odgovarati na pitanja hodočasnicima, organizirati radionice i slično. Konačno, skupine će moći prodavati i proizvode koje oni proizvode i prave tijekom godine na svojim susretima (krunice, narukvice, oslikane čaše i sl.) Kako ove godine slavimo 40. Dan mladih, pozivam sve skupine da osiguraju male nagrade za

U duhovno-kulturnom programu, Festivalu vjere, koji počinje u 15:00 sati mogu sudjelovati svi koji se prethodno prijave u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“, tel. 033 766 225. Prijave se primaju do 20. svibnja (uključivo). Prijave na sam dan održavanja neće se uzimati u obzir. Duhovno-kulturni program zamišljen je prije svega kao koncert duhovnih i zabavnih skladbi. Mogu se prijaviti bendovi i pjevačke grupe mladih. **Prijavu za sudjelovanje u programu može izvršiti jedino župnik ili župni vikar.**

Kako bismo znali koliko je mladih bilo na susretu, molim sve župnike da prijave broj mladih koji će doći na susret u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“

Današnji mladi odrastaju u ozračju gdje se nude lažne i iskrivljene vrijednosti daleko od istinskih i Onoga koji je jedina i prava ljubav. Mladi su naša budućnost govorio je uvijek Papa Ivan Pavao II, stoga im trebamo pričati s više pozornosti, žrtve i odricanja. Mi moramo i trebamo biti oni koji će im pokazati i izvesti na pravi put. Naše 40. dijecezansko hodočašće mladih Gospi Kondžilskoj i sve hodočasnike stavljam pod njezinu zaštitu i zagovor, uvjeren da će Majka Kristova i Majka naša izmoliti svima nama potrebne milosti i tako nam dati snage suočavati se sa svakodnevnicom. Neka i zagovor blaženog Pape Ivana Pavla II prati naše mlade na njihovom putu rasta u vjeri.

Uz srdačne pozdrave svima rado podjeljujem svoj pastirski blagoslov!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Svim svećenicima na službi u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Binacije i trinacije u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Datum: 17. svibnja 2011.

Broj: 721/2011

(Izvadak iz *Direktorija za pastoral sakramenta u župnoj zajednici*- BK BIH 2008., str. 73-75)

-110. *Prilog za misno slavlje*. – Crkva potvrđuje i živo preporuča običaj slavljenja Misa na nakanu vjernika. To je jedan od načina uzdržavanja klera koji je proistekao iz pradavnog običaja, a Crkva ga uzakonila (usp. kann. 945–958). Obveze koje proizlaze iz priloga za Misno slavlje (stipendija) *oneroznog* su karaktera i svećenik ih mora u savjesti odgovorno obdržavati.³⁷

»Treba da se namijeni toliko Misa koliko ima pojedinačnih nakana za koje je dan i primljen, pa makar neznatan prilog« (kan. 948), osim kad se radi o tzv. »kolektivnim nakanama« o kojima je riječ u sljedećem broju.

»Svećenik koji istoga dana slavi više Misa može svaku namijeniti na nakanu za koju je dan prilog, obdržavajući ipak zakon da za sebe uzme, osim na dan Rođenja Gospodinova, prilog samo za jednu Misu, a da ostale preda u svrhe koje je propisao ordinarij; dopušta se, dakako, neka nakanda s izvanjskog naslova « (kan. 951 § 1).³⁸ Ovdje je riječ o *vlastitom ordinariju*, tj. višem redovničkom poglavaru, a ne o ordinariju mjesta (biskupu), osim ako se radi o župnicima i župnim vikarima čijim se ordinarijem podrazumijeva ordinarij mjesta. »Župnik je obvezan *namijeniti Misu za poveljenu mu narod* svake nedjelje i blagdana zapovijedanih u njegovoj biskupiji; onaj koji je u tome zakonito spriječen neka to učini tih dana preko drugoga ili drugih dana osobno« (kan. 534 § 1). Ako istoga dana služi *drugu Misu* i namijeni je na nakanu nekog vjernika, prilog može za sebe zadržati. Ukoliko slavi *treću Misu*, prilog za nju ima predati u svrhe koje je propisao ordinarij.

»Dužnost je pokrajinskog sabora ili pokrajinske biskupske skupštine da odlukom utvrdi za svu pokrajinu koliki prilog treba da se daje za slavljenje i namjenu Mise, te svećeniku nije dopušteno tražiti veći iznos; dopušteno mu je ipak primiti dobrovoljno ponuđeni veći, dapače i manji prilog od onog određenog za namjenu Mise« (kan. 952 § 1). »Svećenik koji istoga dana *koncelebrira* drugu Misu, ne može ni s kojeg razloga primiti za nju prilog« (kan. 951 § 2).

»Članovi bilo koje redovničke ustanove moraju se također ponašati prema istoj odluci ili mjesnom običaju, o kojima se govori u § 1« (kan. 952 § 3).

»Nitko ne smije primiti toliko priloga za Mise koje treba da osobno namijeni da ih ne bi mogao namijeniti za godinu dana« (kan. 953).

»Svaki svećenik mora točno upisivati Mise primljene za slavljenje i one namijenjene« (kan. 955 § 4).

»Župnik i rektor crkve ili drugog mjesta pobožnosti u kojima se običavaju primati Misni prilozima neka imaju posebnu knjigu u koju neka točno upisuju broj Misa koje treba da slave, nakanu, dani prilog kao i namijenjene Mise« (kan. 958 § 1). Takvu posebnu knjigu (*Liber intentionum*) neka vode i ostali svećenici, a »ordinarij je obvezan svake godine pregledati te knjige osobno ili preko drugoga« (kan. 958 § 2).

»Dužnost i pravo nadzora nad ispunjavanjem Misnih obveza pripada u crkvama svjetovnoga klera mjesnom ordinariju, a u crkvama redovničkih ustanova ili družba apostolskog života njihovim poglavarima« (kan. 957).

Rektori svetišta i drugih hodočasničkih mjesta, gdje obično priteču mnogobrojni prilozima za slavljenje Misa, trebaju *onerata conscientia* (u savjesti) brižljivo bdjeti da se točno primijene odredbe općeg zakona o tom predmetu. Ukoliko neke priloge predaju neposredno svećenicima, neka o

37 Ovdje je donesen opširniji izvod iz *Zakonika kanonskog prava* kako bi svećenici mogli što odgovornije obdržavati propise koji se odnose na priloge za Misno slavlje.

38 »Izvanjski naslov« može biti npr. udaljenost mjesta slavlja, kasni ili rani sati, pjevana misa.

tome obavijeste svoga ordinarija.

Bilo bi dobro da svećenici odgajaju vjernike da ne naručuju samo tzv. »vezane Mise« na kojima će oni biti prisutni i na kojima će se javno obznaniti njihova nakana, nego da daju priloge i za »nevezane Mise«, koje će ordinarij predati siromašnim svećenicima i poslati u misije.

111. »Kolektivna nakana« – Kongregacija za kler je svojim dekretom od 22. veljače 1991. godine u dosadašnju praksu služenja Misa na nakanu darovatelja unijela veliku novost.³⁹ Naime, u slučaju kad prinositelji, prethodno i izričito obaviješteni, pristaju slobodno da njihovi prilozi budu ujedinjeni s drugima u jedan prilog, može im se udovoljiti jednom jedinom Misom prema kolektivnoj nakani. Ista Kongregacija je postavila stroge uvjete za takvu praksu: a) vjernike treba poučiti i izričito upozoriti i oni moraju na nju slobodno pristati; b) treba točno označiti dan, mjesto i sat u koji će se ta Misa slaviti; c) takva Misa ne smije se slaviti više od dva puta u tjednu;⁴⁰ d) svećenik smije za sebe zadržati prilog u visini dijecezanskog stipendija, a preostali iznos predati ordinariju u svrhe koje je on propisao.

* * * * *

Sažeto iznosim:

Svećenik smije uzeti samo jednu stipendiju (prilog) za slavljenje Mise u jednom danu osim na Božić.

Župnik je dužan nedjeljom i svetkovinom slaviti Misu „pro populo“. Po novom Crkvenom zakonu ako nedjeljom slavi još jednu Misu smije uzeti stipendij (prilog) za slavljenje te Mise.

Ukoliko ima nedjeljom i svetkovinom trinaciju dužan je – ako primi stipendij za Misu – prijaviti u Ordinarijat i predati prilog. Ukoliko nema naručene nakane, onda slavi NA NAKANU ORDINARIJATA. Tada prijavi koliko je Misa slavio na nakanu Ordinarijata.

Ukoliko slavi radnim danom (ili blagdanom) binaciju – ako je dobio dopuštenje ili kako mu Crkva daje mogućnost radi sprovednih Misa – tada je dužan tu nakanu – binaciju predati u Ordinarijat.

Ukoliko je slavio već sv. Misu za određenu nakanu i za nju primio stipendij, te isti dan koncelebrira (iz opravdanih razloga kako Crkva dopušta ili preporuča) tada ne smije uzeti prilog za tu Misu nego je slavi na privatnu nakanu ili u „blago Crkve“.

Svaki svećenik u pastoralu dužan je ovo obdržavati. Samo oni svećenici koji žive izvan pastoralu u samostanu - oni imaju personalnog Ordinarija i dužni su se držati propisa svoga Ordinarija u skladu s propisima Opće Crkve.

Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

PREDMET: Poziv na VIII. sjednicu Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 24. svibnja 2011.
Broj: 785/2011

Prema članku 17. Statuta Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije, sazivam sjednicu Vijeća za mlade koja se ima održati 1. lipnja 2011. u prostorijama Ordinarijata Vrhbosanske nadbiskupije, Kaptol 7 (Sarajevo) s početkom u 16 sati.

³⁹ Usp. CONGREGAZIONE PER IL CLERO, *Nos iugiter*, 22. febr. 1991.

⁴⁰ Neka se takve mise ne služe nedjeljom.

Dnevni red:

Pozdrav i uvodna riječ nadbiskupa Vinka Kardinala Puljića
 Čitanje i usvajanje zapisnika s prošle sjednice
 Imenovanje novih članova Vijeća
 Osvrt na Dekanatski susreti krizmanika, Dekanatski križni put, Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije, KMNL
 Ljetne aktivnosti (Svjetski dan mladih u Madridu, Ekumenski kamp Friedensgrund, Dječje ljeto, Specijalizacija animatora, Taize..)
 Animacija mladih za dolazak na beatifikaciju Drinskih mučenica
 Razno

U nadi da ćete se odazvati na sjednicu, sve Vas iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić
 nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Poruka kardinala Puljića za 40. Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije

„Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri” (Usp. Kol. 2,7)

Dragi mladi Prijatelji!

Evo nas na četrdesetom hodočašću mladih Vrhbosanske nadbiskupije u Gospino svetište Komušina – Kondžilo. Ovogodišnje hodočašće je pod motom kojeg nam je poručio papa Benedikt XVI.: „Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri” (Usp. Kol. 2,7). Osim ovog mota koje je popraćeno divnim Papinim pismom tumačenja, poruke i pouke, mi smo još s jednim Papom danas povezani koji je bio veliki prijatelj mladih. To je blaženi Ivan Pavao II. Ovo je dan kojeg slavimo i kao dan zahvalnosti Bogu za blaženog Ivana Pavla II. To činimo upravo ovdje i na današnji dan, jer je blaženi Ivan Pavao II bio i Papa mladih i Gospin Papa.

Zato Vam pišem ove riječi, podsjećajući sve vas na voljenog papu, koji je osvajao srca mladih i svojom pojavom i svojom riječju. Njega ćemo uzeti i za zagovornika i za primjer kako se ugledati u Mariju u ovim nemirnim i nesigurnim vremenima. Poput Marije i poput Ivana Pavla II. želimo prepoznati svoje korijene, zavoliti ih i produbiti. Ti korijeni naše vjere neka učine nas životnima jer smo povjerovali Kristu, prihvatili ga u svojem životu kao onoga od koga ćemo živjeti. Što je korijenje dublje ima veću snagu za život i veću otpornost za sve vjetrovine koje nas okružuju.

Dragi mladi prijatelji, ako igdje, ovdje su vam nametnuli „kompleks nesigurnosti” pred životom, kompleks stidjeti se svojih korijena i identiteta, svoje prepoznatljivosti. „Kompleks nesigurnosti” potenciran je i političkim intrigama, ekonomskom krizom, moralnim relativizmom i sinkretizmom.

Papa Benedikt XVI. u svojem motu uzima sliku svetog Pisma „nazidani”. Svi čvrsti i stabilni zidovi trebaju dobre temelje. Zato želimo svoj život „ukorijeniti i nazidati” na Kristu koji je naše uporište i izvorište hoda u budućnost. On nas okuplja, povezuje i izgrađuje identitet po čemu ćemo biti prepoznatljivi gdje god bili. Zato smo zajedno u ovom Gospinom svetištu da bi u izgradnji zajedništva osobno ojačali i u solidarnosti se hrabrije suočili svemu onome što nas želi u baciti u krhotine. Želimo biti cjeloviti i integrirani ljudi koji u Kristu nikoše kao kršćani te s

Kristom život grada utemeljeni na vjeri i moralu. Zato nam je potrebna čvrsta vjera. To je najjača i najbolja sigurnost za kojom mladi i te kako čeznu i u tome se žele ostvariti.

Zajedno hodimo, molitvom, pokorom i skrušenim srcem. To je simbolika našeg života u ovoj današnjoj stvarnosti. U zajedništvu želimo očvrnuti i zasvjedočiti vjeru. U toj vjeri želimo graditi zajedništvo i solidarnost. U tom duhu želim vam, dragi mladi prijatelji, da se ovim hodočašćem prepoznate i upoznate kao ukorijenjeni u Kristu, te gradite svoj život s Kristom, čvrstom i prepoznatljivom vjerom.

Neka vas prati zagovor i zaštita naše nebeske Majke. Neka Vas blaženi Ivana Pavao II. ponovo oduševljava za život dostojan mladog vjernika koji je spreman s Bogom u budućnost. U tom duhu vas pozdravljam i blagoslivljam.

Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

Seminar za ovlast ispovijedanja 2011.

Datum: 27. 05. 2011.

Broj: 800/2011.

Seminar za ovlast ispovijedanja 2011. održat će se 05. i 06. rujna u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu. Predavači i ispitivači: dr. vlč. Zdenko Spajić za moralnu teologiju, mr. preč. Marko Tomić za kanonsko pravo i mr. fra Danimir Pezer za pastoralnu teologiju (liturgijski pastoral).

Građa i literatura:

iz moralne teologije: *Katekizam Katoličke crkve*, br. 1699-2051.; *Papinsko vijeće „Iustitia et pax“*, Kompendij socijalnog nauka Crkve, Zagreb 2005., br. 105 – 208); *Papinska biblijska komisija*, Biblija i moral: Biblijski korijeni kršćanskog djelovanja, Zagreb, 2010.; B. Häring: *Kristov zakon I*, Zagreb, 1973.; V. Valjan: *Moral spolnosti, braka i obitelji*, Sarajevo, 2002.

iz kanonskog prava: Kanoni o posvetiteljskoj službi Crkve 834-1253 i crkvena administracija; Velimir Blažević: *Ženidbeno pravo Katoličke crkve. Pravno-pastoralni priručnik*, Zagreb 2004.; Viktor Nuić: *Opće pravo Katoličke crkve. Priručnik uz Novi Zakonik crkvenog prava*, Zagreb 1985., str. 281-404.; BK BiH: „Pravilnik o crkvenim maticama i drugim uredskim knjigama“, *Vrhbosna* 3/1999, str. 322-327. Stat ŽEV-a, *Vrhbosna* 2000, br. 3. Primopredaja župe, *Vrhbosna* 1990, br. 2; Odredbe o zbirnim misama „Mox jugiter“, *Vrhbosna* 1991, br. 3. Statut SVVN, *Vrhbosna* 1992, br. 2; Pravilnik dekanske službe, *Vrhbosna* 1997, br. 4. Pravilnik Međupomoći, *Vrhbosna* 2005, br. 3.

iz pastoralne teologije (liturgijski pastoral): sve važeće liturgijske knjige o sakramentima i sakramentalima.

Seminaru nazoče svećenici koji još nemaju trajnu ovlast ispovijedanja, osim ovogodišnjih mladomisnika koji prvu godinu ovlasti dobivaju na temelju svježe završenog studija teologije. Kandidati kojima je ovo treći seminar na kraju polažu usmeni ispit i bivaju predloženi za trajnu ovlast. Kandidati kojima je ovo prvi i drugi seminar polažu pismeni test. Koji trebaju prenoćište i smještaj neka se unaprijed najave ravnateljstvu Vrhbosansko bogoslovnog sjemeništa (033/236 764).

Dnevni red 05. rujna:

10-11.45h Predavanje i rasprava iz kanonskog prava
12 h Koncelebrirana Euharistija s Nadbiskupom; objed
15-16.45h Predavanje i rasprava iz liturgijskog pastoralala
17-18.45 Predavanje i rasprava iz moralne teologije
19h Večera

Dnevni red 06. rujna:

8.30-11.15h Usmeni ispit za kandidate koji nazoče trećem seminaru

9-11h Pismeni test iz sva tri predmeta za kandidate koji nazoče prvom ili drugom seminaru
11.30h Koncelebrirana Euharistija s Nadbiskupom. Nakon objeda nastavak usmenog ispitivanja ako bude potrebno.

Podsjećam da je sudjelovanje na svim predavanjima obvezno. Tko bez dopuštenja profesora ne bude na predavanju ne može pristupiti pismenom testu odnosno usmenom ispitu.

Koncelebracija je sastavni dio programa seminara i zato je poželjno da koncelebriraju i oni svećenici koji dotičnog dana slave Euharistiju u svojoj župi. Sv. Misu u kapelici Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa predslavi 05. 09. 2011. u 12:00 sati mons Franjo Komarica, biskup banjolučki, a sutradan u isto vrijeme mons. Pero Sudar, pomoćni biskup Vrhbosanski. Ponijeti albu i štolu.

Svećenici koji bi eventualno bili spriječeni sudjelovati na seminaru trebaju to javiti u pisanoj formi navodeći razlog izostanka.

Svako dobro i iskren pozdrav u Gospodinu!

Predsjednik komisije:
Mr. Luka Tunjić,
generalni vikar

Nadbiskupijski centar za pastoral mladih
„Ivan Pavao II.“ – Sarajevo
N.r. dr. Šimo Maršić
Gatačka 18
BiH – 71 000 Sarajevo

Predmet: Imenovanje vijećnika Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije, te prestanak članstva na redovnoj Sjednici Vijeća 1. lipnja 2011. godine.

Datum: 1. lipnja 2011.
Broj: 851/2011

Na prijedlog ravnatelja Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih – „Ivan Pavao II.“, dr. Šime Maršića, a prema Statutu Vijeća za mlade, na mandat od 5 godina, imenujem Valentinu Bilogrević vijećnicom - kao predstavnicu Travničkog dekanata.

Prema članku 10. Statuta Vijeća za mlade, članstvo u Vijeću dobrovoljnim istupanjem uz pismeno obrazloženje prestaje Marijani Grlić, a članstvo u Vijeću prestaje i gospođici Nikolini Tuka, koja je bila predstavica Katoličkih skauta. Kako tu funkciju sad obavlja gospođa Gorana Lovrić - Bombardi, Nikolini prestaje članstvo u istom.

Vama želim uspješan rad i konstruktivnu suradnju s upravom i ostalim članovima Vijeća za vlade VN.

Molim Vas da o razrješenjima obavijestite osobe na koje se to odnosi.

Zazivajući na sve Božji blagoslov, iskreno pozdravljam.

Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

Dostavlja se:
Naslovu
Valentini Bilogrević
Gorani Lovrić - Bombardi
Arhivu

Duhovna obnova ministranata 2011.

Nadbiskupsko sjemenište "Petar Barbarić" u Travniku od 17. do 19. lipnja 2011
„Raspiruj milosni dar Božji koji je u tebi“ (2 Tim 1,6)

Datum: 1. lipnja 2011.
Broj: 840/2011

Krštenjem je u nama zapaljena vatra, koja ima moć grijati i osvjetljavati nas i sve što nas okružuje. Iz načina mišljenja, govora i postupanja svima je vidljivo kakvo je tko "stablo": "po plodovima ćete ih njihovim prepoznati" (Mt 7,20). Svakodnevno smo u prilici provjeriti intenzitet i snagu krsnoga ognja i kakvoću plodova, kod sebe i kod drugih. Imamo li dojam da ponegdje i ponekad ta vatra samo što se nije ugasila ili tek tinja? Da sva naša nastojanja, čak ni kod onih koji su nam kao poslužitelji oltara često i fizički najbliži, ne donose željenog ploda? Nije vrijeme za jadikovke i malodušje, nego ražarimo svaki u sebi milosni Božji dar. Toplina i svjetlost će se sve više širiti i sve snažnije zahvaćati naše okruženje.

Te iste učinke želimo postići i kod onih kojima smo "Kristovi poslanici" (2 Kor 5,20) i to svim našim pastoralnim programima pa tako i *Duhovnom obnovom ministranata* u travničkom sjemeništu. U središtu su toga programa ove godine Božje zapovijedi, koje naši ministranti vjerojatno dobro poznaju, a blago njima budu li ih i u životu vršili (usp. Iv 13,17).

Stoga pozivam sve župnike i njihove suradnike da ovom pastoralnom programu poklone dostatnu pažnju te da na vrijeme organiziraju i pripreve sve ono što na njih spada.

U tu svrhu donosim ovdje i propozicije za sudjelovanje te očekujem da ih se pridržavaju svi na koje se odnose:

Termin održavanja: **17. do 19. lipnja 2011.** (dolazak je 17. lipnja – petak - između 16⁰⁰ i 19⁰⁰ sati, a odlazak 19. lipnja – nedjelja - poslije ručka, koji je u 13⁰⁰ sati.

Mjesto održavanja: **Nadbiskupsko sjemenište Petar Barbarić u Travniku.**

Sadržaji: program je **duhovno-rekreativnog** karaktera.

Dob sudionika: samo **dječaci koji su završili VI. ili VII. razred** osnovne škole (mlađi će imati priliku idućih godina, a stariji su je već imali).

Materija za kviz znanja: **Deset Božjih zapovijedi** (prema vjeronaučnom udžbeniku za VII. razred OŠ "Zajedno u ljubavi", tematska cjelina "Dekalog", str. 21-50.

Prijavlivanje: **ime župe i popis sudionika** na priloženom obrascu prijaviti najkasnije do nedjelje 12. lipnja uključivo i to na slijedeće telefonske brojeve: **030/518-823** (porta sjemeništa) ili na fax broj **030/511-845** (rektor).

S obzirom na ciljeve koje ovim pastoralnim programom želimo postići, razumije se samo po sebi da je prikladno ponašanje među glavnim kriterijima odabira sudionika.

Na sve sudionike pripreve i realizacije ovoga našeg pastoralnog programa zazivam obilje Božjega blagoslova.

Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

XVII. Sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije

U Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu održan je, 4. svibnja XVII. sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije. Na tom redovitom godišnjem susretu sudjelovalo je 205 dijecezanskih i redovničkih svećenika koji djeluju na teritoriju Vrhbosanske nadbiskupije.

Susret je započeo zajedničkim Misnim slavljem u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u 9.30 sati koje je predslavio nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s pomoćnim biskupom vrhbosanskim mons. dr. Perom Sudarom i uz suslavlje oko 130 svećenika. U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je kazao kako je susret lijepa prilika da se svećenici dožive kao braća i članovi mjesne Crkve te budu svjedoci zajedništva, jedinstva i ohrabrenja u onom poslanju koje je svakom pojedinom povjerenom. Osvrnuo se i na proglašenje blaženim pape Ivana Pavla II. prošle nedjelje istaknuvši da je čovjek pozvan otkriti ljubav. „I mi, na svoj način, izgrađujući zajedništvo, otkrivamo Onoga koji nas je ljubio i koji je obećao biti među nama gdje god su dvojica i trojica sabrani u Njegovo ime. Mi otkrivamo tu Njegovu ljubav i postajemo svjesni da ovo što jesmo nismo svojom moću nego Njegovom ljubavlju. Kako bi mogli ostvarivati svoje poslanje, potrebno je otkrivati tu Njegovu ljubav koju je očitovao svojim utjelovljenjem, rođenjem, navještenjem, mukom, smrću i uskrsnućem, ali i našim izborom, pozivom, posvećenjem i poslanjem. To je Njegova ljubav. Mi ovo što jesmo, jesmo darom Božjim“, istaknuo je kardinal Puljić.

U radnom dijelu susreta kardinal Puljić je zahvalio svim svećenicima za dolazak na sabor te spomenuo neke važne susrete na razini mjesne Crkve koji su se dogodili od prošlogodišnjeg do ovog sabora. Istaknuo je da će ovogodišnji 40. susret mladih Vrhbosanske nadbiskupije, koji će se održati 28. i 29. svibnja u Gospinu svetištu Komušina-Kondžilo, biti dan zahvalnosti Vrhbosanske nadbiskupije za proglašenje blaženim pape Ivana Pavla II. Također je kazao da će vanjskom proslavom svetkovine Srca Isusova, naslovnika Vrhbosanske nadbiskupije, 3. srpnja biti obilježena i 130. obljetnica uspostave redovite crkvene hijerarhije u Bosni i Hercegovini. Dodao je da će svečano Euharistijsko slavlje u sarajevskoj katedrali predslaviti bivši apostolski nuncij u BiH kardinal Francesco Monterisi,

nadprezbiter Patrijarhalne bazilike sv. Pavla u Rimu. Kardinal Puljić je podsjetio da će 24. rujna u Olimpijskom centru Zetra u Sarajevu biti upriličeno proglašenje blaženim s. Jule Ivanišević i četiriju susestara poznatih kao Drinske mučenice tijekom svečane Euharistije koju će predslaviti kardinal Angelo Amato, pročelnikom zbora za proglašenje svetih. Potaknuo je svećenike, koji su toga dana preuzeli plakate i prigodne materijale o Drinskim mučenicima, da upoznaju vjernike o svetom životu Drinskih mučenica te da dođu na taj velikih događaj. Također je potaknuo pastoralne djelatnike da s vjernicima pođu na susret sa Svetim Ocem, 4. i 5. lipnja u Zagrebu te posebnu pozornost posvete pastoralu obitelji. Pozvao je svećenike da se ne daju staviti pod utjecaj dnevne politike i sumornog javnog mnijenja nego da budu svjesni kako su navjestitelji vječne Istine – Krista Uskrsloga.

Dr. sc. fra Anto Popović, profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, predstavio je nazočnim svećenicima postsinodalnu pobudnicu pape Benedikta XVI. „*Verbum Domini*“ (Riječ Gospodnja). Podsjetivši na dokumente Drugog vatikanskog sabora, s naglaskom na dogmatskoj konstituciji o božanskoj objavi „*Dei Verbum*“ (Božja Riječ), progovorio je o nastanku ovog važnog dokumenta te o osobnom doprinosu pape Benedikta XVI. u izradi dokumenta Fra Anto je ukratko prikazao pobudnicu „*Verbum Domini*“ po poglavljima ističući da u njoj prevladava pozitivna intonacija i poticajni govor. Kazao je da je u apostolskoj pobudnici ukazano da Riječ Božja dolazi od Božje vječnosti i uvodi čovjeka u Božju vječnost te da je istaknuta važnost liturgije jer se tada naviješta Božja Riječ. Dodao je da spomenuti dokument pozitivno obrazlaže potrebu naviještanja i svjedočenja Riječi Božje u svijetu zaključivši da su sveti ljudi njezini najbolji svjedoci i navjestitelji.

Pročelnik Katehetskog ureda Vrhbosanske nadbiskupije mons. Petar Jukić progovorio je okupljenim svećenicima o katehezi u župi. Naglasio je važnost vjeronauka u školi i župne kateheze čije djelovanje treba biti međusobno komplementarno. U vezi s katehezom, koja za cilj ima življenje kršćanske vjere, ukazao je na važnost rada u raznim skupinama odnosno vjerničkim krugovima. Podsjetio je i na najvažnije dokumente za katehezu i ukazao na

potrebu formacije pastoralno-katehetskih suradnika u župi. Na kraju su ekonom Vrhbosanske nadbiskupije preč. Luka Kesedžić i kancelar preč. Ilija Orkić iznijeli neke praktične informacije. Susret je završen zajedničkim objedom i druženjem.

(kta)

Svećenici koji su sudjelovali na XVII. Saboru svećenika Vrhbosanske nadbiskupije:

Vinko kard. Puljić, nadbiskup vrhbosanski
 Pero Sudar, pomoćni biskup vrhbosanski
 Luka Kesedžić, ekonom VN
 Luka Tunjić, generalni vikar VN
 Ante Meštrović, kanonik
 Ivo Tomašević, generalni tajnik BK BIH
 Josip Jelić, vicekancelar VN
 Velimir Bavrka, župnik u Gornjoj Dubici
 Berislav Kalfić, župni vikar u Vijaci
 Veselko Župarić, župnik u Brčkom i dekan Brčanskoga dekanata
 Ivan Ravlić, župnik u Posavskoj Mahali
 Vinko Vice Tomas, duhovnik sestara Klarisa u Brestovskom
 Marko Stanušić, voditelj katedralnoga zbora
 Anto Trgovčević, župnik u Novom selu kod Bosanskoga Broda
 Ivan Tolj, župnik u Gornjim Močilama – Sijekovcu
 Robert Ružić, upravitelj "Vila Salvator" u Dubrovniku
 Mato Topić, definator BS
 Miroslav Agostini, župnik u Gradačcu
 Mijo Nikolić, umirovljeni svećenik u Svećeničkom domu – Sarajevo
 Fabijan Stanušić, upravitelj Svećeničkog doma - Sarajevo i župnik župe Pale
 Pavo Šekerija, župnik katedralne župe Presvetog Srca Isusova u Sarajevu i dekan Sarajevskog dekanata
 Franjo Topić, profesor na KBF – Sarajevo
 Marko Tomić, župnik župa Kupres i Otinoci; župni upravitelj župe Rastičevo, voditelj crkvenoga Suda prvog stupnja I profesor na KBF – Sarajevo
 Marko Stipić, župnik u Srednjoj Slatini
 Tomislav Jozić, profesor na KBF – Sarajevo
 Ivan Marić, župnik u Koraćama
 Marko Perić, župnik u Gromiljaku i dekan Kreševskoga dekanata
 Niko Ikić, profesor na KBF – Sarajevo

Marko Oršolić, Brigadni kapelan u vojarni Bukova Greda
 Bartol Lukić, župnik župe Oštra Luka – Bok i dekan Šamačkog dekanata
 Mirko Šimić, director Caritasa VN
 Bono Tomić, župnik u Varešu
 Krešimir Djaković, župnik župe Grbavica – Sarajevo
 Ivo Balukčić, župnik u Odžaku i dekan Doborskoga dekanata
 Anto Stjepić, župnik u Par Selu
 Mato Janjić, župnik u Travniku
 Ivo Jezidžić, župni vikar katedralne župe Presvetog Srca Isusova Sarajevo
 Mijo Perić, duhovnik u staračkom domu "Sv. Josip" sestara Služavki Maloga Isusa Vitez
 Marko Hrskanović, župnik u Brusnici
 Miro Bešlić, župnik u Zavidovićima
 Mirko Filipović, župnik na Plehanu
 Gabrijel Tomić, upravitelj svetišta Gospe Olovske u Olovu
 Vinko Trogrlić, župnik u Bistrici kod Uskoplja
 Mato Cvjetković, župnik u Banbrdu
 Josip Ikić, gvardijan u Visokom i župnik expoziture Visoko
 Ilija Karlović, župnik u Čajdrašu
 Petar Andrijanić, župnik u Sivši
 Pero Jurić, župnik u Klopču – Zenica
 Pavo Kopic, župnik u Prudu
 Mladen Jozić, župnik u Potočanima
 Slavko Petrušić, župnik u župi Sv. Ilije Zenica
 Nikica Vujica, župnik i gvardijan u Fojnici
 Ivo Tomić, župnik u Tesliću
 Marko Kepić, župnik u Vitezu
 Zdravko Anđić, župnik i gvardijan u Tuzli
 Miroslav Jelić, župni vikar u Vitezu
 Mirko Bobaš, župni vikar u Vitezu
 Pavo Brajinović, župnik u Novom Selu – Balegovac
 Matija Šimić, župnik u Lug – Brankovići
 Mato Majić, župnik u Poljacima
 Miljenko Džalto, župnik na Uzdolu
 Davor Topić, tajnik Vinka kard. Puljića, nadbiskupa vrhbosanskoga
 Ivan Bošnjak, župnik u Jelahu
 Ivo Bošnjak, župni vikar u Kreševu
 Mario Jurić, župni vikar u Kiseljaku
 Mario Divković, župni vikar u Tuzli
 Đuro Arlović, župni vikar u Prozoru
 Pavo Nikolić, župnik u Podkraju i župni upravitelj župe Korićani
 Nikola Lovrić, župnik u Turbetu

Franjo Tomić, župnik u Bosanskom Brodu i dekan Derventskog dekanata
 Mario Radman, župnik u Rumbocima
 Ivo Paradžik, župnik u Boću
 Marijan Brkić, župnik u Bijeljini
 Anto Pušeljić, župnik u Orašju
 Marinko Perković, professor na KBF – Sarajevo
 Jure Gavranić, župnik u Rankovićima
 Žarko Vujica, župnik župe Presvetog Trojstva Novi Travnik
 Dane Jakovljević, umrovljeni svećenik u Svećeničkom domu – Sarajevo
 Anto Ćosić, župnik u Komušini, čuvar Gospinog svetišta Kondžilo I župni upravitelj Gornje Komušine
 Željko Vlajić, župnik u Bežlji
 Drago Župarić, professor na KBF – Sarajevo
 Pero Brajko, župnik na Briješću – Sarajevo
 Juro Babić, professor na KBF – Sarajevo
 Vladimir Borić, župnik u Turiću
 Žarko Vladislav Ošap, duhovnik u Bogoslovnom sjemeništu Sarajevo
 Marinko Mrkonjić, župnik u Husinom
 Tomo Knežević, professor na KBF – Sarajevo
 Viktor Šošić, župnik u Glavicama
 Marko Mikić, župnik u Globalicama
 Jozo Marinčić, župnik u Osovi
 Anto Ćosić, professor na KBF – Sarajevo
 Franjo Matanović, župnik u Breškama i dekan Tuzlanskoga dekanata
 Anto Dominković, župnik u Ilijašu
 Zdravko Mandić, župnik u Brezi
 Donald Marković, župnik u Pećinama
 Zlatko Ivkić, župnik u Žepču i dekan Žepčkog dekanata
 Pavo Jurišić, professor na KBF – Sarajevo i dekan KBF – Sarajevo
 Josip Lebo, župnik u Novom Sarajevu i professor na KBF – Sarajevo
 Danijel Rajić, vikar i ekonom u samostanu Bistrik
 Marko Majstorović, ekonom u sjemeništu Travnik
 Anto Jelić, župnik u Novom Gradu – Sarajevo
 Mato Mikičić, župnik u Krepšiću
 Kazimir Dolić, župnik u Suhom Polju
 Franjo Ivandić, župnik u Prozoru i dekan Ramskog dekanata
 Zdenko Spajić, professor na KBF – Sarajevo
 Zoran Jaković, župni vikar, samostanski vikar i ekonom u Kraljevoj Sutjesci
 Anto Zrakić, župnik u Gornjoj Tromošnici

Andrija Jozić, župnik u Doljanima
 Dominik Bilić, župnik u Bistrici kod Žepča
 Ilija Miškić, župnik u Kandiji i dekan Bugojanskog dekanata
 Marijan Orkić, župnik u Morančanima
 Andrija Župarić, župnik u Lukavcu
 Vlado Jagustin, župnik u Živinicama
 Mirko Ikić, župnik u Pećniku
 Vinko Sičaja, župnik u Bugojnom
 Damir Ivanović, ekonom Bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu
 Luka Brković, župnik na Marijinom Dvoru – Sarajevo
 Vinko Marković, župnik u Gornjem Vakufu/Uskoplje
 Danijel Nikolić, župni vikar u Novoj Bili
 Darko Drljo, župnik u Žitačama – Podhum
 Jozo Gogić, župnik u Foči kod Dervente
 Ilija Alandžak, župni vikar, samostanski vikar i ekonom u Fojnici
 Marinko Didak, župnik u Ovčarevu
 Bono Kovačević, župni vikar u Gornjoj Dubici
 Vinko Jelušić, župni vikar u Podmilačju
 Petar Karajica, župnik u Dobrinji – Sarajevo
 Joso Oršolić, župnik u Hrvatskoj Tišini
 Bono Tomić, župnik u Žabljaku
 Pero Baotić, župnik u Domaljevku
 Dominik Batinić, župnik u Novoj Bili
 Martin Antunović, župni upravitelj u Zvorniku
 Josip Grubišić, stožerni kapelan u Banja Luci
 Drago Perković, župni vikar u župi Sv. Ilije – Zenica
 Mario Jurković, župni vikar u Sivši
 Željko Brkić, župnik u Vijaci
 Pero Tunjić, župnik u Tarčinu i brigadni kapelan u Rajlovcu – Sarajevo
 Ivan Mandić, župnik u Podmilačju
 Željko Marić, župnik na Bijelom Brdu i tajnik KBF – Sarajevo
 Jakov Pavlović, brigadni kapelan u Kiseljaku
 Jure Perić, župnik u Gračacu
 Drago Pranješ, župnik u Dolcu
 Stipan Radić, ravnatelj KSA – Sarajevo
 Marko Lacić, župnik u Lovnici
 Predrag Stojčević, župnik u Vukanovićima i dekan Sutješkog dekanata
 Ilija Ivoš, župnik u Rostovu
 Tadija Ivoš, župnik u Skopaljskoj Gračanici
 Krešimir Vukadin, župnik u Dobretićima
 Blaž Marković, župnik u Špionici
 Stjepan Živković, župni vikar u Sivši
 Anto Tomas, župnik u Ulicama

Šimo Maršić, profesor na KBF – Sarajevo i ravnatelj pastoralnog centra "Ivan Pavao II" za mlade

Ilija Kovačević, župni vikar, samostanski vikar i ekonom na Plehanu

Miroslav Ikić, župnik i gvardijan u Dubravama

Ivan Ćurić, župnik u Žeravcu

Vinko Ćuro, župnik u Kiseljaku

Tomislav Brković, župnik I gvardijan u Rami – Šćitu

Marko Antić, župnik u Drijenči

Darijo Udovičić, župni vikar, samostanski vikar i ekonom u Dubravama

Pero Iljkić, župnik u Doboju

Andrija Janjić, župnik u Radunicama

Ivica Karatović, župnik u Novom Šeheru

Branko Malekinušić, župni vikar u Rami – Šćitu

Zoran Vuković, župni vikar, samostanski vikar i ekonom u Rami – Šćitu

Marijan Živković, župnik i gvardijan u Tolisi

Marijo Jelić, župni vikar u Novom Šeheru

Ilija Orkić, kancelar VN

Josip Lubar, župnik u Crkvicama – Zenica

Marko Zubak, rector Bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu

Marijan Kopic, umirovljeni svećenik u Svećeničkom domu – Sarajevo

Ivan Kuprešak, voditelj KUVN-a

Petar Jukić, pročelnik KUVN-a

Svećenici koji su se ispričali za nedolazak na XVII. Sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije radi spriječenosti:

Jakov Kajinić, duhovnik u sjemeništu Travnik

Josip Šimunović, župnik u Haljinićima

Leon Pendić, župni vikar, samostanski vikar i ekonom u Gučoj Gori

Anto Ledić, ravnatelj KŠC-a "Sv. Pavao" u Zenici

Perica Majić, župnik u Borovici

Kristijan Montina, župni vikar u Osovi

Filip Brajinović, župnik u Garevcu

Jakov Filipović, župnik u Maglaju

Bosiljko Rajić, pastoralni vikar VN i kanonik

Marijan Karaula, vikar Provincije BS

Josip Senjak, župnik u Vidovicama

Josip Janjić, župnik u Bosanskom Šamcu

Zoran Livančić, župnik i gvardijan u Gučoj Gori

Jozo Batinić, župnik na Ceru i župni upravitelj Sočanice

Ivica Vidak, župnik u Svilaju

Ilija Marinović, župnik u Kolibama

Filip Maršić, župnik u Derventi

Hrvoje Radić, župnik u Busovači

Josip Tomas, župni vikar u Ovčarevu

Marko Lovrić, župnik u Šikari

Franjo Dalibor Stjepanović, župni vikar u Šikari

Jozo Puškarić, župnik u Donjoj Tramošnici

Marinko Štrbac, župni vikar u Busovači

Tri ispričnice iz Tolise

Evidentirao: Josip Jelić, vicekancelar

Imenovanja i premještaji

Vlč. Gosp. Mr. Tomo Knežević razrješen službe ravnatelja Ureda katoličkog dušobrižništva Ministarstva obrane BiH s ponedjeljkom 11. travnja 2011. Godine (br. 576/2011 od 1. travnja 2011.)

Vlč. gosp. Josip Jelić imenovan bilježnikom u Ženidbenom sudu Vrhbosanske nadbiskupije (br. 737/2011 od 17. svibnja 2011.)

Vlč. gosp. Miroslavu Ćavaru produžen mandat direktora Medijskog centra Vrhbosanske nadbiskupije (br. 818/2011 od 31. svibnja 2011.)

Dozvole

Dekret broj: 432/2011 od 22. ožujka 2011.: Daje se dozvola sanacije podrumskog prostora župne kuće u Poljacima – Župa Poljaci

Dekret broj: 556-1/2011 8. travnja: Daje se dozvola s. Arkandeli Tadić, kućnoj predstojnici u samostanu Bezgrešnog začeca BDM u Gornjoj Tramošnici, da može u danima molitve otvoriti i zatvoriti tabernakul radi adoracije

Dekret broj: 643-1/2011 od 28. travnja 2011.: Daje se dozvola ustupanja dijela crkvenog zemljišta (c. 40 m²) MZ Krepšić II. uz naknadu – župa Krepšić

Dekret broj: 645/2011 od 28. travnja 2011.: Daje se dozvola za izgradnju „sjenice“ u crkvenom dvorištu – župa Svetog Ilije Ularice

Dekret broj: 646/2011 od 28. travnja 2011.: Daje se dozvola za izgradnju Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ u Sarajevu – Sarajevo, Gatačka 18 – NCM

Dekret broj: 692/2011 od 9. svibnja 2011.: Daje se dozvola i Potvrđuje obred polaganja vječnih zavjeta Sestara Franjevki Marijinih misionarki – Sestre Franjevke Marijine misionarke Odžak

Dekret broj: 739/2011 od 17. svibnja 2011.: Daje se odobrenje za tiskanje Litanija Drinskih mučenica (Vicepostulaturi Službenica Božjih Drinskih mučenica – Zagreb/Dubrava)

Dekret broj: 761-1 /2011 od 19. svibnja 2011. Daje se dopuštenje za izvođenje radova na pomoćnom objektu župne kuće - Župa sv. Ivana Krstitelja – Tarčin

Dekret broj: 794/2011 od 25. svibnja 2011.: Daje se dozvola s. Rudolfi Paradžik i s. Ljubomira Žilić, sestrama u Domu „Sv. Josip“ u Vitezu, da mogu otvoriti i zatvoriti tabernakul i dijeliti pričesti u Domu u danima molitve – Sestre Služavke Malog Isusa -Vitez.

Dekret broj: 799-1/2011 od 26. svibnja 2011.: Daje se dozvola za blagoslov kapelice u groblju Čanići - župa Svetog Leopolda BM Dragunja

Novi pečati

Nadbiskupova kronika (5. ožujka – 3. lipnja 2011.)

10. ožujka

U 9.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Antu Lovrića. U 11.00 sati Nadbiskup je s članovima Ordinarijata imao susret s preč. Herbertom i gostima iz Njemačke. U 15.00 sati Nadbiskup je presjedao sastanku Ordinarijata i Definitorija franjevačke Provincije Bosne-Srebrene.

11. ožujka

U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi *Sv. Josipa* na Marijin Dvoru, a u 18.00 sati predslavio je euharistijsko slavlje.

12. ožujka

U 10.00 Nadbiskup je sudjelovao susretu Župnih pastoralnih vijeća na KBF-u, a u 11.30

s članovima vijeća predslavio je svetu misu.

13. ožujka

U 9.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi *Sv. Luke Ev.* u Novom Gradu, a u 11.00 sati je predslavio euharistijsko slavlje.

14. ožujka

U 9.00 sati Nadbiskup je primio Predsjednika Katoličke akcije Italije. U 10.00 sati Nadbiskup je primio dr. Davora Perinovića. U 12.00 sati Nadbiskup je primio grupu *Sv. Egidije* iz Genove. U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi *Presvetog Trojstva* u Novom Sarajevu, a u 18.00 sati predslavio je euharistijsko slavlje.

15. ožujka

U 9.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi *Uznesenja BDM* na Stupu. U popodnevnom satima Nadbiskup je pohodio samostan Karmel, te samostan sestara *Sv. Vinke Paulskog* na Stupu. U 17.00 sati Nadbiskup je održao predavanje na temu „Obiteljski odgoj“ u Dječjem vrtiću *Sv. Obitelji* na Stupu za roditelje i djelatnike Caritasovog Centra. U 19.30 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u župnoj crkvi *Uznesenja BDM* na Stupu.

16. ožujka

Nadbiskup je sudjelovao na zasjedanju BK BiH u Mostaru. U 20.30 Nadbiskup je imao intervju za TV Mostar.

17. ožujka

Zasjedanje BK BiH u Mostaru. U 19.30 Nadbiskup je bio nazočan na predavljanju monografije *Kardinal od Vrhbosne* u dvorani Herceg Stjepana Kosače u Mostaru.

18. ožujka

Zasjedanje BK BiH u Mostaru. U popodnevnom satima Nadbiskup je otputovao u Dubrovnik.

19. ožujka

Nadbiskup je koncelebrirao pod misom ređenja za biskupa msgr. Mate Uzinića u Dubrovniku.

20. ožujka

U 10.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistiju u župi *Sv. Josipa* na Palama, te imao kanonsku vizitaciju župe. U 16.00 sati Nadbiskup je primio delegaciju Maltežana iz biskupije Limburg.

21. ožujka

U 9.00 sati Nadbiskup je primio mons. dr. Tomu Vukšića. U 11.00 sati Nadbiskup je primio vlč. mr. Juru Babića. U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi *Sv. Iv-*

ana Krstitelja – Tarčin, a u 17.00 sati predslavio euharistijsko slavlje.

22. ožujka

U 9.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Antu Ćosića, župnika i upravitelja svetišta u Komušini. U 9.30 Nadbiskup je predsjedao sjednici Odbora za izgradnju svetišta u Komušini. U 11.30 Nadbiskup je predsjedao sjednici za izgradnju župne crkve na Grbavici. U popodnevnom satima Nadbiskup je pohodio Nadbiskupsko sjemenište u Travniku i predslavio euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi. U Travniku je primio predstavnike grupe *d.o.o. Spajić*.

23. ožujka

U 8.30 Nadbiskup je primio vlč. Tadiju Ivoša, župnika u župi Skopaljska Gračanica. U 9.00 sati Nadbiskup je imao sastanak s Odborom za izgradnju spomenika Ivana Pavla II. U 12.00 sati Nadbiskup je primio prof. dr. Vrankića. U 14.00 sati Nadbiskup je imao susret s Mustafom Cerićem, reis-l-ulemom IZ u BiH. U 15.30 Nadbiskup je primio gosp. Patricka Moona, američkog veleposlanika u BiH. U 18.00 sati Nadbiskup je primio vlč. dr. Darku Tomaševića, a u 19.00 sati primio je vlč. đakona Ivana Raku.

24. ožujka

U 8.30 Nadbiskup je primio gđu. Katu Senjak, predsjednicu Ustavnog suda FBiH. U 10.30 Nadbiskup je primio bogoslova Ivana Soldu. U 14.00 sati u župi Kakanj, Nadbiskup je predvodio obred sprovoda i misu za pokojnu Janju Ružić.

25. ožujka

U 10.00 sati Nadbiskup je imao susret s roditeljima bogoslova u VBS-u, a u 11.30 predslavio je euharistiju u sjemenišnoj crkvi. U 16.30 Nadbiskup je primio s. Marijanu Kustura, vrhovnu glavaricu Družbe SMI i s. Marinu Piljić, provincijalnu glavaricu SMI sarajevske provincije.

26. ožujka

U jutarnjim satima Nadbiskup je otputovao u Udine – Italija. U 19.30 u župi *Dobrog Pastira* – Udine, Nadbiskup je imao tribinu, te je predstavljena kardinalova knjiga „Christiani a Sarajevo“.

27. ožujka

U 10.30 Nadbiskup je predslavio euharistiju u župi *Dobrog Pastira* – Udine. U 17.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistiju u svetištu *Castelmonte*, te se susreo s redovnicima koji djeluju u svetištu.

28. ožujka

U 8.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u sjemenišnoj kapelici *Interdijec-*

ezanskog sjemeništa – Udine, te imao susret s bogoslovima. U 10.30 Nadbiskup je pohodio umirovljene svećenike u Svećeničkom Domu – Udine, te održao duhovni nagovor. U 12.30 Nadbiskup je imao susret s mons. Andreom B. Mazzocato, nadbiskupom Udine. U 17.00 sati u Zagrebu Nadbiskup je imao susret s gosp. mr. Božidarom Pankretićem, ministrom za *regionalni razvoj, šumarstva i vodnoga gospodarstva* u R Hrvatskoj.

29. ožujka

U 9.30 Nadbiskup je predsjedao sjednici Odbora za Komušinu. U 11.30 Nadbiskup je primio vlč. Miljenka Džaltu, župnika u Uzdo-lu. U 12.00 sati Nadbiskup je primio mons. Tomu Vukšića, novoimenovanog Vojnog Ordinarija u BiH. U 15.00 sati Nadbiskup je primio vlč. mr. Marka Tomića, župnika na Kupresu; postulatora kauze *Drinskih mučenica* i s. Elviru Tadić, provincijalnu glavaricu Družbe KBLj.

30. ožujka

U 9.00 sati Nadbiskup je sudjelovao na zasjedanju BK BiH u Ordinarijatu Vrhbosanskom. U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi Zavidovići, a u 18.00 sati predslavio euharistijsko slavlje.

31. ožujka

U 10.00 sati u Žepču, Nadbiskup je predsjedao komisiji za izgradnju svetišta Kondžila. U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi Globarice, a u 18.00 sati predslavio euharistijsko slavlje.

1. travnja

U 8.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u župi Maglaj i imao kanonsku vizitaciju župe. U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi Radunice, a u 18.00 sati predslavio euharistijsko slavlje.

2. travnja

U 10.00 sati Nadbiskup je u mostarskoj katedrali *Marije Majke Crkve*, pod misom ređenja zaredio mons. Tomu Vukšića za biskupa Vojnog Ordinarijata u BiH.

4. travnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Matu Mikičića. U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi Lug Brankovići, a u 18.00 sati predslavio euharistijsko slavlje.

5. travnja

U 8.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u župi Osova, te imao kanonsku vizitaciju župe. U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi Novi Šeher, a u

18.00 sati predslavio euharistijsko slavlje.

6. travnja

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Odbor za *Drinske mučenice*. U 15.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Jerzija Chmielewskog, poljskog veleposlanika u BiH. U 16.00 sati Nadbiskup je primio mons. dr. Tomu Vukšića, vojnog ordinarija i vlč. dr. Mirka Šimića, direktorta Caritas VN. U 17.30 Nadbiskup je primio mons. Petra Jukića, pročelnika KUVN-a. U 19.30 Nadbiskup je primio mons. mr. Tomu Kneževića, profesora na KBF-u.

7. travnja

U 9.00 sati Nadbiskup je imao duhovni nagovor za djelatnike Katoličkog Tjednika. U 11.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Ivana Anđelić, iz Hrvatskog Leksikografskog Instituta u Mostaru. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Ordinarijata VN. U 19.00 sati Nadbiskup je pohodio samostan Karmel.

8. travnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio Božanu Kataka iz MRV-a. U 10.00 sati Nadbiskup je s preč. Antom Meštrovićem pregledao izvedbu radova u katedrali. U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi Žepče; susreo se s načelnikom M. Zovkom; pohodio samostan sestara milosrdnica *Sv. Vinka Paulskog*, Salezijance i Dječji vrtić, a u 18.00 sati predslavio euharistijsko slavlje.

9. travnja

U 8.30 Nadbiskup je primio gosp. Adelia Bergamasci. U 11.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Fabijana Stanušića. U 15.00 sati Nadbiskup je pohodio gradilište Nadbiskupske rezidencije i primio prozore na dar od obitelji Bergamsci.

10. travnja

U 17.00 sati Nadbiskup je primio mons. dr. Tomu Vukšića.

11. travnja

U 9.00 sati Nadbiskup je imao intervju za Radio Mir Međugorje. U 11.00 sati Nadbiskup je sudjelovao primopredaji skupštine u MRV-u. U 15.00 sati Nadbiskup je imao susret s đakonima koji slušaju predavanja iz „Pastoralne godine“ na KBF-u.

12. travnja

U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Ekonomskog vijeća VN.

13. travnja

U 10.00 sati Nadbiskup je u ime BK BiH kao dopredsjednik nazočio primopredaji između bivšeg nacionalnog ravnatelja PMD BiH mo-

ns. mr. Tome Kneževića i novoimenovanog nacionalnog ravnatelja PMD BiH don Ivana Štironje u nacionalnoj Središnjici PMD BiH. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića, povjerenika za pastoral mladih. U 15.00 sati Nadbiskup je imao intervju za Federalni Radio, a u 17. 00 za Radio Mariju.

14. travnja

U 10.00 sati Nadbiskup je imao intervju za talijansku televiziju TV 2000. U 15.00 sati Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića, povjerenika za pastoral mladih.

15. travnja

U 16.00 sati Nadbiskup je imao intervju za TV Rai 3.

16. travnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Olivera Jurišića, studenta na postdiplomskom studiju u Rimu. U 10.30 Nadbiskup je primio vlč. prof. Marka Stanušića.

17. travnja

Na Cvjetnicu u 10.30 Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u katedrali *Srca Isusova*.

18. travnja

U 10.30 Nadbiskup je primio don Mareka Chrzana SDB, savjetnik generalov, i don Tihomira Šutalo, ravnatelja *KŠC Don Bosco* u Žepču. U 16.00 sati Nadbiskup je predvodio duhovnu obnovu za djelatnike *Caritasa VN* na Stupu, a u 18.00 sati predslavio je euharistijsko slavlje u župnoj crkvi *Uznesenja BDM*.

19. travnja

U 12.00 sati Nadbiskup je primio učenike iz *Internata Sv. Josip* povodom čestitanja Uskrsa. U 14.00 sati Nadbiskup je pohodio zgradu američkog veleposlanstva u Sarajevu zbog vize te se susreo s veleposlanikom Patrickom Moonom. U 16.00 sati Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića, povjerenika za pastoral mladih.

20. travnja

U 10.30 Nadbiskup je predslavio misu posvete ulja u katedrali *Presv. Srca Isusova*. U 16.00 sati Nadbiskup je primio vlč. dr. Pavu Jurišića, dekana KBF-a.

21. travnja

U 9.15 Nadbiskup je primio gosp. Abida Jusića, ministra prostornog uređenja i zaštitnog okoliša. U 12.45 Nadbiskup je nazočio obredu sprovoda pokojne Jozefine Šauer na groblju Bare. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio misu Večere Gospodnje u katedrali *Presv. Srca Isusova*, a zatim u Nadbiskupskom Ordinarij-

atu večerao s vijećnicima koji su bili u službi apostola za pranje nogu.

22. travnja

U 8.00 sati Nadbiskup je bio na adoraciji u katedrali *Presv. Srca Isusova*. U 11.00 sati Nadbiskup je imao konferenciju za novinstvo povodom slavlja Uskrsa. U 18.00 sati Nadbiskup je predvodio obrede velikog Petka u katedrali *Presv. Srca Isusova*.

23. travnja

U 8.00 sati Nadbiskup je bio na adoraciji u katedrali *Presv. Srca Isusova*. U 11. 00 sati Nadbiskup je imao Uskrsno primanje za svećenike, redovnike i redovnice grada Sarajeva. U 15.00 sati nadbiskup je pohodio samostan Karmel na Stupu. U 23.00 sata Nadbiskup je predslavio euharistiju vazmenog bdijenja u katedrali *Presv. Srca Isusova*.

24. travnja

U 10.30 na nedjelju Uskrsnuća Gospodinova, Nadbiskup je predslavio euharistiju u katedrali *Presv. Srca Isusova*. Nakon slavlja euharistije Nadbiskup je u zgradi ordinarijata imao Uskrsno primanje za vjernike grada Sarajeva. U 16.00 sati Nadbiskup je pohodio djecu i sestre u samostanu Egipat.

25. travnja

U 11.00 sati u zgradi Svećeničkoga Doma, Nadbiskup je imao tradicionalno Uskrsno primanje za najviše vjerske predstavnike i predstavnike društveno-političkog života.

26. travnja

U 14.30 Nadbiskup je imao intervju za HRT 1, a u 15.00 sati intervju za *Associated Press* o beatifikaciji Ivana Pavla II.

27. travnja

U 12,15 Nadbiskup je primio dr. Emira Frašto, premijera kantona Goražde. U 15.30 Nadbiskup je imao intervju za Radio 8.

28. travnja

U 14.00 sati Nadbiskup je gostovao na radio Mariji u emisiji o Ivanu Pavlu II. U 17.00 sati Nadbiskup je ima susret s đakonima iz Zagrebačke metropolije u VBS-u, a u 18.00 sati predslavio euharistijsko slavlje u crkvi Sv. Ćirila i Metoda.

Od 29. travnja do 2. svibnja Nadbiskup je boravio u Rimu, povodom beatifikacije Ivana Pavla II.

3. svibnja

U 11.00 sati Nadbiskup je u mostarskom Ordinarijatu imao susret sa sjemeništarcima maturantima.

4. svibnja

Nadbiskup je sudjelovao na *XVII Svećeničkom saboru* Vrhbosanske nadbiskupije, a u 9,30 predslavio je euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. Ivana Tolja, župnika u G. Močila – Sijekovac, a u 15.00 sati primio je vlč. Antu Ćosića, župnika u Komušini. U večernjim satima Nadbiskup je primio mons. Antu Orlovca.

5. svibnja

U 10.00 sati Nadbiskup je presjedao sastanku Odbora za *Drinske mučenice*. U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi Sv. Ilije – Zenica, a u 18.00 sati predslavio je euharistijsko slavlje.

6. svibnja

U 15.00 sati nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi Čajdraš, a u 18.00 sati predslavio euharistijsko slavlje i klanjanje pred Presvetim.

7. svibnja

U 10.00 sati doček i ispit krizmanika; u 11.00 sati Nadbiskup je pod svetom misom podijelio sakrament krizme za mlade u župi Podmilačje, a u 16.00 sati u župi Dobretići. Nadbiskup je prenoćio u Sjemeništu u Travniku.

8. svibnja

U 10.00 sati doček i ispit krizmanika; u 11.00 sati Nadbiskup je pod svetom misom podijelio sakrament krizme za mlade u župi Ščit, a u 16.00 sati u župi Rumboci.

9. svibnja

U 10.00 sati u Zenici Nadbiskup je imao susret s ravnateljima Osnovnih i Srednjih škola na području vrhbosanske nadbiskupije. U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi Klopče, a u 18.00 sati predslavio euharistijsko slavlje. U 20.45 Nadbiskup je primio novu Upravu sarajevske Provincije SMI i č. majku s. Marijanu Kustura.

10. svibnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio fra Zdravka Anđić, župnika u Tuzli. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Ćavara, direktora KT. U 17.00 sati Nadbiskup je primio gđu. Đurđu Adlešić, iz stranke HSLs-a; gosp. Tončia Staničića, veleposlanika RHR u BiH i gosp. Zdravka Modrušan, ravnatelja hrv. Centra za razminiranje. U 20.00 sati Nadbiskup je nazočio na KBF-u predstavljanju knjiga „Volim ljude i Philosophia perrenis“ od pokojnog prof. mons. Marka Josipovića.

11. svibnja

U 10.00 sati Nadbiskup je sudjelovao na izvanrednom zasjedanju BK BiH u zgradi Ordinarijata vrhbosanskog.

12. svibnja

U 10.00 sati Nadbiskup je imao intervju za HRT o dolasku pape Benedikta XVI u Hrvatsku. U 12,15 Nadbiskup je primio vlč. dr. Peru Brkića, župnika u župi Vogošća. U 15.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Živka Budimira, predsjednika Federacije BiH i gosp. Franju Dugandića, predsjednika Udruge privatnih obrtnika općine Čitluk.

13. svibnja

U 9.30 Nadbiskup je primio o. Antonia M. Ćirko, OCD. U 10.30 Nadbiskup je primio preč. Pavu Šekeriju, župnika i dekana sarajevskog dekanata, s odgovornima iz sarajevskih zajednica Neokatekumenskog Puta. U 11.00 sati Nadbiskup je imao susret s odgojiteljima u VBS-u. U 20.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Jozu Majića, župnika u Kostajnici.

14. svibnja

U 10.30 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u crkvi Kraljice Svete Krunice povodom Ministrantskog zborovanja VN. U 16.00 sati Nadbiskup je pod svetom misom podijelio sakrament krizme za mlade u župi Doboje, gdje je i prenoćio.

15. svibnja

U 10.00 sati doček i ispit krizmanika; u 11.00 sati Nadbiskup je pod svetom misom podijelio sakrament krizme za mlade u župi Oštra Luka - Bok, a u 16.00 sati u župi Grebnice.

17. svibnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio vlč. dr. Pavu Jurišića, dekana KBF-a. U 14.30 Nadbiskup je primio gosp. Vanju Gavrana. U 15.00 sati Nadbiskup je primio mons. dr. Egidija Živkovića, biskupa u Željeznom i vlč. dr. Petra Ivandića.

18. svibnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio gops. Adelia Bargamascia. U 10.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Dubravka Turaliju, studenta na postdiplomskom studiju u Americi. U 16.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u župi Uznesenja BDM na Stupu i nazočio humanitarnom koncertu u župnom dvorištu.

19. svibnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio s. Admiratu Lučić, provincijalnu glavaricu SMI sarajevske provincije. U 11.30 Nadbiskup je primio gosp. Valentina Inzka, visokog predstavnika

za BiH. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Ordinarijata VN. U 20.00 sati Nadbiskup je nazočio predstavljanju knjige pjesama gđe. Tanje Mišković u VBS-u.

20. svibnja

U 8.30 Nadbiskup je primio preč. Marka Zubaka, rektora VBS-a. U 9.30 Nadbiskup je imao intervju za TV SA. U 10.00 sati nadbiskup je primio gđu. Olgu Đerković.

21. svibnja

U 10.00 sati doček i ispit krizmanika; u 11.00 sati Nadbiskup je pod svetom misom podijelio sakrament krizme za mlade u župi Sivša, a u 16.00 sati u župi Tolisa.

22. svibnja

U 10.00 sati doček i ispit krizmanika; u 11.00 sati Nadbiskup je pod svetom misom podijelio sakrament krizme za mlade u župi Domaljevac, a u 16.00 sati u župi Orašje.

23. svibnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Joachima Schmidta, njemačkog veleposlanika u BiH po završetku diplomatske misije. U 11.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, direktora KT, a u 11.30 grupu talijanskih hodočasnika.

24. svibnja

U 11.00 sati Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića, povjerenika za pastoral mladih. U 15.00 sati Nadbiskup je imao sjednicu s kanonicima. U 16.00 sati Nadbiskup je primio don Alejandra Castillo, duhovnika u riječkoj bogošloviji i odgovornog za Neokatekumenski Put u Bosni.

25. svibnja

U 11.00 sati Nadbiskup je bio kod apostolskog nuncija mons. Alessandra D'Errica. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u crkvi Sv. Ćirila i Metoda, povodom zahvale za duhovna zvanja, te nazočio predstavi *Priorova priča* u VBS-u.

26. svibnja

U 9.30 Nadbiskup je primio don Ivana Štironju, nacionalnog ravnatelja PMD BiH. U 10.00 sati nadbiskup je primio gđu. Vandu Babić. U 12.00 sati Nadbiskup je pohodio samostan Karmel s djelatnicima iz organizacije „Kirche in Not“.

27. svibnja

U 8.30 Nadbiskup je primio gđu. Magdu Kaczmarek, iz organiz. „Kirche in Not“. U popodnevnim satima Nadbiskup je otputovao u svetište u Komušinu, te sudjelovao na bdijenju mladih.

28. svibnja

U 10.00 sati Nadbiskup je ispovijedao te predvodio procesiju na brdo Kondžilo, a u 12.00 sati je predslavio euharistijsko slavlje u Gospinu svetištu na brdu Kondžilo o Danu mladih VN. U 17.00 sati doček i ispit krizmanika, a u 18.00 sati Nadbiskup je pod svetom misom podijelio sakrament krizme za mlade u župi Kreševo.

29. svibnja

U 11.00 sati Nadbiskup je pod svetom misom podijelio sakrament krizme za mlade zeničkih župa u crkvi Sv. Ilije. U 16.00 sati doček i ispit krizmanika, a u 17.00 sati Nadbiskup je podijelio sakrament krizme u župi Žepče.

31. svibnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio prof. Zoricu Maros, a u 9.30 p. Krešimira Dijakovića, župnika na Grbavici. U 10.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, direktora KT, a u 10.30 vlč. Tadiju Ivoša, župnika u Skopaljskoj Gračanici. U 11.00 sati Nadbiskup je primio fra Peru Karajica, župnika na Dobrinji. U 15.00 sati Nadbiskup je primio vlč. dr. Mirka Šimića, direktora Caritasa VN, a u 17.00 sati vlč. Jozu Majića, župnika u Kostajnici.

*Kroniku zabilježio: Davor Topić,
nadbiskupov tajnik*

SEGRETERIA DI STATO

PRIMA SEZIONE - AFFARI GENERALI

Vatikan, 14. svibnja 2011.

Br. 170.000

Preuzvišeni gospodine,

Sveti Otac je s radošću primio izraze lijepih želja koje ste mu Vi, u svoje osobno, kao i u ime svih članova Biskupske Konferencije Bosne i Hercegovine te u ime svećenika i svih vjernika te drage zemlje, uputili prigodom svetkovine uskrsnuća Gospodinova i o godišnjici Njegova izbora na Petrovu Stolicu, uz molitve za pomoć s neba Vrhovnom Svećeniku u vršenju apostolske službe.

Njegova Svetost Vam iskreno zahvaljuje na tom posvjedočenju odanosti i blizine te, dok moli da kršćanski narod, u slavlju „najsvjetlijeg otajstva uskrsnuća“ drži pogled upravljen prema „Kristu, utjelovljenoj, raspetoj i uskrsloj Riječi Božjoj, Gospodinu svih stvari i pravom svjetlu na našem putu“ (Apostolska postsinodalna pobudnica *Verbum Domini*, 12), zazivajući nebeski zagovor Blažene Djevice, od srca rado udjeljuje zamoljeni apostolski blagoslov Vama, Preuzvišenim Biskupima iz Bosne i Hercegovine, te svima koji su povjereni njihovoj pastirskoj brizi.

Priopćujući ovo, koristim prigodu da Vas, uz osobito poštovanje, srdačno pozdravim

odani u Kristu Gospodinu

Mons. Peter B. Wells
prisjednik za opće poslove

Preuzvišeni gospodin
Mons. Franjo KOMARICA
Biskup banjalučki i
Predsjednik Biskupske Konferencije BiH

Kratka biografija pape Ivana Pavla II.

Karol Józef WOJTYLA, izabran za Papu 16. listopada 1978. godine, rođen je u Wadowicama (Poljska) 18. svibnja 1920. godine.

Bio je drugi od dva sina Karola Wojtyle e Emilije Kaczorowske koja je umrla 1929. godine. Njegov stariji brat Eduard, liječnik, umro je 1932. godine, a njegov otac, podoficir vojske, 1941. godine.

U devetoj je godini primio Prvu pričest a u osamnaestoj Krizmu. Po završetku studija na Višoj školi u Wadowicama, 1938. godine se upisao na Sveučilište Jagiellonica u Krakovu.

Kada su nacističke okupatorske snage zatvorile Sveučilište 1939. godine, mladi je Karol radio (1940.-1944.) u rudniku a potom u tvornici kemikalija Solvay kako bi zaradio za život i izbjegao deportaciju u Njemačku.

Počevši od 1942. godine, osjećajući se pozvanim na svećeništvo, pohađao je tečajeve formacije u Velikom sjemeništu u Krakovu koji je radio u tajnosti, a vodio ga je nadbiskup Adam Stefan kardinal Sapieha. U međuvremenu, bio je jedan od začetnika *Rapsodijskog kazališta* koji je također djelovao u tajnosti.

Nakon rata nastavio je svoje studije u krakovskom Visokom sjemeništu, nanovo otvorenom, a na Teološkom fakultetu Univerziteta Jagiellonica, do svoga svećeničkoga ređenja u Krakovu 1. studenog 1946. godine. Potom ga je kardinal Sapieha poslao u Rim gdje je postigao doktorat iz Teologije (1948.) obranivši tezu na temu: Vjera u djelima svetoga Ivana od Križa. U tom razdoblju, tijekom svojih praznika, obavljao je pastoralnu službu među poljskim emigrantima u Francuskoj, Belgiji i Nizozemskoj.

U Poljsku se vratio 1948. godine gdje je najprije bio pastoralni pomoćnik u župi Niegowić, nadomak Krakova, a potom župi Svetog Florijana, u gradu. Bio je kapelan sveučilištara sve do 1951. godine kada je nastavio svoje filozofske i teološke studije. Godine 1953. prezentirao je na Katoličkom univerzitetu u Lublinu tezu o mogućnosti utemeljenja kršćanske etike polazeći od etičkog sustava Maxa Schelera. Kasnije je postao profesor moralne teologije i etike u Velikom sjemeništu u Krakovu te na Teološkom fakultetu u Lublinu.

4. srpnja 1958. godine papa Pio XII. ga je imenovao krakovskim pomoćnim biskupom. Biskupsko je posvećenje primio 28. rujna 1958.

godine u Wawelskoj katedrali (Krakovo) polaganjem ruku nadbiskupa Eugeniusza Baziaka.

13. siječnja 1964. godine papa Pavao VI. ga je imenovan nadbiskupom Krakova, a potom ga je 26. lipnja 1967. godine uvrstio u zbor kardinala.

Sudjelovao je na Drugom vatikanskom saboru (1962.-1965.) davši važan doprinos u sastavljanju konstitucije *Gaudime et spes*. Kardinal Wojtyla je sudjelovao također na pet skupština Biskupske sinode, koje su prethodile njegovom Pontifikatu.

Izabran je za Papu 16. listopada 1978. godine e 22. studenog je započela njegova služba sveopćeg Pastira Crkve.

Papa Ivan Pavao II. je obavio 146 pastoralna posjeta u Italiji te je, kao biskup Rima, posjetio 317 od 332 rimskih župa. Obavio je 104 apostolska putovanja po svijetu, koja su bila izričaj trajne pastoralne brižljivosti nasljednika Svetoga Petra.

Među njegove najvažnije dokumente ubrajaju se 14 enciklika, 15 apostolskih popudnica, 11 apostolskih konstitucija i 45 apostolskih pisama. Papi Ivanu Pavlu II. se pripisuje također 5 knjiga: *Prijeći prag nade* (listopad 1994.), *Dar i otajstvo: prigodom 50. obljetnice mojega svećeništva* (studen 1996.), *Rimski triptih*, meditacije u obliku poezije (ožujak 2003.), *Ustanite, hajdemo!* (svibanj 2004.) i *Sjećanje i Identitet* (veljača 2005.).

Papa Ivan Pavao II. je slavio 147 obreda beatifikacije u kojima je proglasio 1338 blaženika, i 51 obreda kanonizacije u kojima je proglasio 482 sveca. Održao 9 konzistorija u kojima je kreirao 231 (+1 *in pectore*) kardinala. Također je predsjedao na 6 plenarnih sastanaka Kardinalskoga zbora.

Od 1978. godine sazvaio je 15 skupština Sinode biskupa: 6 redovnih općih skupština (1980., 1983., 1987., 1990., 1994. i 2001.), 1 izvanrednu opću skupštinu (1985.) i 8 posebnih skupština (1980., 1991., 1994., 1995., 1997., 1998. [2] i 1999.).

13. svibnja 1981. godine na trgu Svetoga Petra na njega je izvršen atentat. Spašen majčinskom rukom Majke Božje, nakon dugog bolovanja, oprostio je svome atentatoru i, svjestan da mu je darovan novi život, intenzivirao je svoju pastoralne angažmane s herojskom velikodušnošću.

Njegova pastoralna skrb našla je izričaj, osim toga, u osnivanju brojnih biskupija i crkve-

nih pokrajina, u objavljivanju Zakonika latinskog crkvenog prava e Istočnih Crkava, Katekizma Katoličke Crkve. Predlažući Božjem narodu trenutke posebnog duhovnog intenziteta, odredio je Godinu otkupljenja, Marijansku godinu i Godinu Euharistije kao i Veliki Jubilej 2000. Približio je nove generacije određivši slavljenje Svjetskog dana mladih.

Nijedan papa nije susreo toliko osoba kao Ivan Pavao II. Na Općim audijencijama srijedom (preko 1160) sudjelovalo je viši od 17 milijuna i 600 tisuća hodočasnika, ne računajući sve druge posebne audijencije i vjerske ceremonije (više od 8 milijuna hodočasnika samo tijekom Velikog Jubileja 2000.). Susreo je milijune vjernika tijekom pastoralnih posjeta u It-

aliju i u svijetu. Također je u audijenciji primao mnoge državnike: dovoljno je podsjetiti na 38 službenih posjeta i druge 738 audijencije ili susrete s glavarima država, kao i 246 audijencije i susreta s predsjednicima vlada.

Umro je u Rimu, u Vatikanskoj apostolskoj palači, u subotu 2. travnja 2005. godine, u 21.37 sati, dan uoči Nedjelje *in Albis* ili Božanskog milosrđa, koju je on sam ustanovio. Svečana pogrebna svečanost na Trgu Svetoga Petra i pokop u Vatikanskoj kripti slavljeni su 8. travnja.

Prijevod: Marinko Perković (iz knjige Beatifikacija Ivana Pavla II., Trg Svetog Petra, 1. svibnja 2011. Godine, str. 7-10)

Propovijed kardinala Vinka Puljića na misi ređenja biskupa mons. dr. Tome Vukšića

(Mostar, 2. travnja 2011. godine)

Na današnji dan prije šest godina preminuo je Sluga Božji Ivan Pavao II. koji će uskoro biti proglašen blaženim. Danas se događa biskupsko ređenje mons. Tome Vukšića, koji je u svoje geslo uzeo riječ današnjeg evanđelja koje smo upravo čuli: "MIR VAM SVOJ DAJEM". Blage uspomene papa Ivan Pavao II. u Sarajevu, 13. travnja 1997. godine je o tome ovako rekao: „Mir koji Krist dariva svojim učenicima nije mir što pobjednici nameću pobijeđenima, jaki slabijima. Taj mir ne nalazi svoje opravdanje u sili oružja. On se, naprotiv, rađa iz ljubavi. Rađa se iz Božje ljubavi prema čovjeku i čovjekove ljubavi prema čovjeku“.

U tom duhu u ovom Misnom slavlju biskupskog ređenja mons. Vukšića, od srca pozdravljam apostolskog nuncija u BiH mons. Alessandra D'Errica, koji je u imenovanju prvog vojnog Ordinarija u BiH uložio puno diplomatskoga umijeća, a još više ljubavi prema Crkvi u ovoj zemlji kao i miru u njoj. Pozdravljam domaćina ovog slavlja mons. dr. Ratka Perića, te čestitam ovoj mjesnoj Crkvi da i u ovoj godini doživljavamo u ovoj katedrali, majci svih hercegovačkih crkava još jedno biskupsko ređenje. Pozdravljam, također, predsjednika BK BiH mons. dr. Franju Komaricu, banjalučkog biskupa, kao i njegovog pomoćnog biskupa

mons. dr. Marka Semrena. Također pozdravljam pomoćnog vrhbosanskog biskupa mons. dr. Peru Sudara.

Pozdravljam sve nadbiskupe i biskupe Hrvatske biskupske konferencije, na čelu s predsjednikom BK mons. dr. Marinom Srakićem, đakovačko-osječkim nadbiskupom, koji svojom prisutnošću jamče bratsko zajedništvo u vjeri u hrvatskom biću. Ovdje želim posebno spomenuti velikog prijatelja naše Crkve u BiH apostolskog nuncija u RH mons. Maria Roberta Cassarija. Pozdravljam sve ostale goste nadbiskupe i biskupe sudionike ovog slavlja, sve vas, braćo misnici, te redovnici i redovnice, zajedno sa svojim poglavarima.

Neka posebno bude spomenuto ustrojstvo vojnog dušobrižništva koje je do sada uspješno uzlijebio i vodio mons. Tomo Knežević, zajedno sa svim vojnim kapelanima, koji se ovog trenutka stavljaju na raspolaganje i vodstvo novoimenovanom i uskoro zaređenom vojnom Ordinariju. Želim pozdraviti sve vojne strukture: sve časnike i dočasnike, kao i predstavnike vojske i Ministarstva obrane BiH.

Želim ovdje pozdraviti obitelj našeg ređenika, svu rodbinu i župljane župe Studenci. Uz čestitku, izražavam svoju radost zajedno s vama doživjeti ovaj dan ređenja vašeg brata,

rođaka i župljanina.

Bratski pozdrav i svim profesorima s kojima je današnji ređenik tolike godine dijelio „tego-bu dana“ bilo to zgodno ili nezgodno. Upućujem pozdrave svim studentima i bogoslovima koji su došli svojom nazočnošću izraziti zahvalnost i molitvom podržati svojeg, nekoć odgojitelja i profesora, a danas poslanog vršiti novu službu.

Sve vas ovdje nazočne u katedrali, kao i pred katedralom iskreno pozdravljam i izražavam radost zajedništva u ovom slavlju. Posebno, kako je ovo zemlja euharistijskog zajedništva, pozdravljam predstavnike Srpske Pravoslavne Crkve te Islamske Zajednice.

Iskreni pozdravi i onima koji nas prate preko elektroničkih medija, te tako zajedno s nama sudjeluju u ovom slavlju. Svim ljudima dobre volje iskren pozdrav, te radosna potpora u ostvarenju ovog gesla Isusovih riječi: usvojiti Kristov mir tako potreban ljudskim srcima i ljudskim dušama, našim obiteljima, hrvatskom narodu i svim narodima s kojima dijelimo ovu našu grudnu i ovo podneblje.

Dragi Ređeniče, na poseban način pozdravljam Tebe i u ime nazočnih biskupa izričem Ti dobrodošlicu u zbor nasljednika apostola. Zato smo svi ovdje nazočni da bismo ti izrazili bratsku kolegijalnost biskupskog reda i službe. To svjedoči i zajedništvo nazočnog prezbitarija, koji izražava radost da je između njih iznikao onaj kojega je sveti otac Benedikt XVI. imenovao novim biskupom te mu odmah podjeljuje službu vojnog ordinarija.

Prva je to i nova služba u našem episkopatu Biskupske konferencije BiH i u ovoj zemlji Bosni i Hercegovini. Tvoje geslo živo govori o službi i ulozi poslanja: u ime Kristovo i u Kristovom duhu biti graditelj mira, a to je vojna služba u ovoj zemlji. Vojno dušobrižništvo je posebna služba ne samo za časnike, dočasnike i vojnike kao i djelatnike Ministarstva obrane, nego i za sve njihove obitelji. I svi su oni uključeni u zajednicu graditelja mira.

Danas, ovim ređenjem, poput Izaije proroka, dragi Ređeniče, uzlaziš na Goru Gospodnju primiti puninu Duha Svetoga, ulaziš u Dom Jakovljević preuzeti trostruku biskupsku službu: vođenja, posvećivanja i naučavanja vjere i morala. To ćeš sve činiti pod geslom kojeg si izabrao. Sveti Pavao poručuje zajednici u Efezu: „On je Mir naš, on koji neprijateljstvo razori u

svome tijelu. Tog Duha primaš da po njemu i drugi u jednom Duhu imamo pristup Ocu“.

Vršit ćeš svoje poslanje u ovoj zemlji kojoj nametnuše mir, ali ne pravedni nego ostadoše tolike nepravde ozakonjene. Posebno ozakonise „etničko čišćenje“, pred kojim izrazom se zgražam, jer to pokazuje da je narod nešto prljavo te ga treba izbaciti kao nečist. Dajući potporu jačemu opteretitiše mogućnost i pravo povratka. Također, ovosvjetski mir koji živimo, neprestano živimo u strahu za svoj identitet i jednakopravnost na svim prostorima ove zemlje Bosne i Hercegovine na kojima se prostire jurisdikcija našeg biskupskog djelovanja, a sada i Tvoja kao vojnog ordinarija. U tu zemlju i ljude valja ugraditi Ljubav koja je sama graditeljica Mira. On – koji je naš Mir, obećao je poslati svoga Duha, danas ga polaganjem ruku daje i Tebi. On će dozivati u srca i pamet što nam je činiti kako bi ispunili volju Očevu

Neka mi bude slobodno progovoriti riječima blagopokojnog pape Ivana Pavla II. koji je progovorio nama biskupima u Sarajevu 13. travnja 1997. i poručio:

„Božja Providnost vas je izabrala da pasete narod Božji i postavila vas je za uzore stada (usp. 1. Pt 5,2-3). Svojom službom, i u zajedništvu s Petrovim nasljednikom, ovjekovječujete djelo Krista, vječnog pastira duša, koji uči sve narode i darom sakramenata posvećuje one koji s vjerom primaju Njegovu riječ.

Časna Braćo, budite revni u očuvanju zajedništva s biskupima cijelog svijeta, počevši od biskupa s ovog područja, to navlastito s biskupima iz Hrvatske. Budite postojani u uzajamnoj ljubavi, u otvorenom i srdačnom dijalogu, međusobnoj pomoći. Neka ljubav koja vlada među vama bude primjer svećenicima koji vam pomažu, vjernicima koji na vas gledaju kao na prosvjetljene vođe, i svim ljudima dobre volje koji nerijetko u vašim riječima i u vama kao biskupu traže poticaj za izgradnju društva koje će biti uistinu nadahnuto na vrijednostima mira, sloge i pravde...

Pozvani ste biti nositelji nove kulture koja, izvirući iz nepresušnog vrela Evanđelja, propovijeda poštivanje svih bez izuzetka, zaziva međusobno praštanje krivnji kao pretpostavku za preporod uljuđenog življenja, bori se oružjem ljubavi kako bi sve više do izražaja dolazila želja za suradnjom na promaknuću zajedničkog općeg dobra“.

Nadalje nas Papa poziva na dizanje proročkog glasa te ukazivanje na nasilja, raskrinkavanje nepravde, zlo nazivati pravim imenom i svim zakonitim sredstvima braniti povjerene nam zajednice.

Dragi Ređeniče, današnjim danom ulaziš u ovo i ovakvo ozračje djelovanja i poslanja ove krajevine Crkve. Ipak će Tvoja služba biti „pionirska“, jer si u toj službi prvi kao vojni ordinarij. Mi biskupi BiH, radosni smo zbog pojačanja u zajedništvu. Stoga, u ime biskupa, želim zajamčiti našu bratsku suradnju, kao i očekivanja za otvorenost na suradnju, kako si to do sada uvijek pokazivao, na čemu Ti iskreno zahvaljujem.

Ova državna struktura koja je još opterećena brojnim nejednakopravnostima, učit će što znači duhovna skrb njenih građana u vojnoj

službi. Tvoje poslanje pomoći će i drugima uspostaviti jednako ustrojstvo duhovne skrbi za svoje vjernike. To će biti jedna snažna poruka i za sve strukture vlasti da se napokon prihvati ugrađivanje u javnost moralnih načela i duhovnih dobra za čovjeka. Nema pravog općeg dobra, a to bi morao biti istinski cilj svake politike, bez moralnog i duhovnog dobra svakog čovjeka. Iz svih ovih stvarnih i izvikanih kriza nema izlaza bez moralne i duhovne utemeljenosti društva. Zato se živo nadamo da je pred nama istinska obnova čovjeka i društva. Liječenje ratnih rana i moralne urušenosti je zadatak svih struktura, a na osobit način svih onih koji se izjašnjavaju kao vjernici, koji s Bogom računaju.

(kta)

Kardinalova propovijed u Sjemenišnoj crkvi Sv. Ćirila i Metoda - Blagovijest

Podjela službi bogoslovima VBS-a, 25. 3. 2011.

Dragi brate u biskupstvu!

Draga braćo svećenici!

Dragi bogoslovi, posebno kandidati za današnje službe koje ćemo podijeliti pod ovom misom.

Drage časne sestre, posebice glavarice Služavki Maloga Isusa, kao i sve druge časne sestre.

Dragi roditelji naših bogoslova!

Dragi prijatelji naše Bogoslovije!

Braćo i sestre!

Svjedoci smo. Zadnjih dana tako često slušamo šokantne vijesti. Prvo o ratovima, ubojstvima, pa čak smo i oguglali na te vijesti. Slušajući koliko je mrtvih počevši od Iraka, pa Afganistana, pa Sudana, a onda strašno šokantno je odjeknula vijest tragedije u Japanu. Međutim, čovjek pred tim vijestima je nemoćan. Pogotovo, mali čovjek. Ne vidi izlaz iz te tame, beznađa, koje toliko puta nema ljudskih iznašašća, a ipak izlaz postoji.

Danas slavimo dar beskrajne Božje ljubavi prema čovjeku. Jednu novu, drugačiju vijest, Blagovijest. Stojim pred tom tajnom s jednim poštovanjem. Rađe bih se klanjao i molio nego govorio. Jer svaka ljudska riječ je nemoćna da izrazi veličinu, ljepotu i dubinu tajne koju sla-

vimo – Navještenje Gospodnje ili Blagovijest. Vi koji ste bili u Nazaretu, a i drugi su mogli pročitati ovaj lijepi naslov: Ovdje Riječ je tijekom postala! Uzdrhti čovjek pred tom tajnom. Kada zagazi na sveto tlo gdje se ta ljudska stvarnost, smijem reći po ljudsku, govoreći najveća promjena dogodila. Veća od stvaranja. To je promjena kad je Bog uzeo ljudsko tijelo i to u jednoj mladoj Nazarećanki. Pod njezinim srcem u Nazaretu i mi danas to Otajstvo slavimo. Tom Otajstvu se klanjamo, ali želimo proniknuti kako Bog šalje svoju blagu vijest. To svjetlo koje daje izlaz iz te tame, koju je grijeh donio, pa posljedica grijeha su sve druge zloće, svi drugi nemiri, sve druge porušene skladnosti između ljudi, između čovjeka i Boga, između čovjeka i prirode. Ova svetkovina govori o jednom novom početku. Taj početak se zove Isus iz Nazareta. I to po Mariji. Tajanstveno sjedinjenje božansko i ljudsko, vječno i vremenito. Slušamo današnje Evanđelje. Marija je zbunjena na tu riječ. Bog zbunjuje pogotovo kada mijenja naše nakane. Bog zbunjuje kada mijenja pravac. Bog zbunjuje kada traži da ostavimo ono naše, a prihvatimo ono njegovo i zato kažem slušajući kako je Marija zbunjena. Tko se ne bi zbunio? Ostavljam

pomalo ovu tajnu o kojoj razmišljamo, koju je anđeo navjestio, koju mi danas slavimo. Želim upravo kroz tu tajnu promatrati ovu instituciju, koja slavi kao patron baš Blagovijest - Navještenje Gospodnje.

Svako zvanje duhovno jeste na svoj način i navještenje. Bog zbunjuje jer ulazi u naš život. Želi se utjeloviti u našem životu i dati jedan novi smjer, jedan novi pravac. Svaki od nas, koji se s tim suočio itekako je doživio kako ta Božja zbunjuje. I nas dovodi pred jedno pitanje: prihvatiti, mijenjaniti se, hrabro reći: Evo me! Ili, bježati, tražiti ispriku ili, ne daj Bože, odbaciti. Odbaciti to Božje. Zato ovo Otajstvo slavi se u ovoj kući kako bi oni koji su zbunjeni našli odgovor. Našli odgovor upravo u Marijinom primjeru. Pitanje Bogu smijemo postaviti i moramo postaviti i tražiti odgovor. Bog će dati, ali tražiš li ti još više, Bog traži da mu se otvoriš, jer tek otvorenom srcu Bog može dati odgovor. Srcu koje ima hrabrosti povjerovati, srce koje ima hrabrosti predati se. Iza drugog Vatikanskog koncila nastala je jedna zbunjenost u odnosu na pobožnost prema Mariji. Onda dolazi, evo, uskoro postaje blaženim, Sluga Božji Ivan Pavao II sa svojim geslom: „Totus tuus“. Odjednom sav puk zbunjuje taj Marijin Papa. Dovoljno je samo malo uživjeti se i razumjeti to njegovo geslo. Učiniti ono što je Bog učinio. Bog se sav dao Mariji i utjelovio se. Ona Boga rađa. I Bog se nije bojao predati Mariji. To je Papa učinio. Ono što je Bog učinio i Papa je učinio. Sav tvoj. Marija nam daje divan primjer odgovora kako s Bogom surađivati, jer najvažniji smisao našeg života jeste otkriti da naša volja bude usklađena s Božjom. Evo, dolazim vršiti volju tvoju. Zato vraćam se na današnje službe. Dragi bogoslovi, sve molbe koje ste poslali prihvatio sam. Nisam ove godine ni jednu odbio. Želim vama dati šansu da vi tražite odgovor upravo zbog Marije. To što Bog od vas hoće. Što Bog od vas traži. Evo, danas dolazite do tih stupnjeva svojega školovanja, svojega odgoja, svoga zrenja. Kroz te službe Crkva vam daje hrabrosti koračati prema Oltaru. Danas primit će jedna grupa službu čitača kao što je Bog uzeo Marijino tijelo da se utjelovi i postane prisutan: „I Riječ tijelom postade i nastani se među nama“. Danas ova služba što vam Crkva povjerava, Bog će uzeti vaša usta da na vaša usta progovori svoju Objavu da naviješta riječ Božju. Istu onu koja se

utjelovila u Mariji. Ako Bog mogne i kroz vaše srce, kroz vaše oči, kroz vaš glas, kroz vaše biće progovoriti onda će to biti riječ koja vas oblikuje. To je pravi smisao ove službe. Dajući vam službu čitača dajemo povjerenje da to što čitate da vas to oblikuje. Dok drugima navješate da kroz vas prolazi. Time postajete slava Božja. Mi time slavimo Boga. To je pravi smisao egzistencije čovjeka, da slavi Boga.

Isto tako služba akolite udio je u vrhuncu i izvoru života, Euharistiji. Euharistija izgrađuje zajednicu ali i svaku osobu. Euharistija daje da rastemo kao Božji ljudi. Vi danas po službi akolitata postajete izvanredni djelatnici pričesti vjernicima. Trebate postati svjesni što to znači. To što danas slavimo, Bog se utjelovio, po Mariji rodio i daje Crkvi da ga Crkva dijeli. Ona će ga dijeliti po vašim rukama. I vi ćete Boga davati ljudima kroz pričest. Nema većeg na zemlji povjerenja. Kao što je Bog imao povjerenja u Mariju. Danas se ima povjerenja u vas preko Crkve i zato je prevažno shvatiti to Božje povjerenje i na njega odgovoriti. Evo me! Opravdati to povjerenje. Obilatije živite danas od Gospodnje žrtve. Njoj se suobličujte. Postanite prinos Ocu, ali postanite i svjesni da ste graditelji mistična Tijela Kristova. Vi ste dio tog tijela. Život. Zato danas ova svetkovina neka vas obuču u ono sveto.

Treća služba to su primanje kandidatura za đakonat i prezbiterat. Crkva mora prosuđivati znakove da li kandidat prihvaća volju Božju. To je znanje. To je upravo provjera znanja, da li kandidat prihvaća volju Božju. Da li je spreman živjeti po Evanđelju? Rasti u vjeri, ufanju i ljubavi? Da li ga molitva približava Kristu? I upravo kroz to daje povjerenje da Crkva prihvaća kao kandidata za đakonat i za prezbiterij. To je i smisao ove kuće, smisao ove kolijevke koja njiše duhovna zvanja. Zato želim da svetkovanje Utjelovljenja Kristova u nama probudi tu vjeru. Stojim pred tom jednostavnošću, Bože. Kad smo ušli u Crkvu navještenja, gledali u ono mjesto gdje je bila Marijina kuća, gdje se to dogodilo: ovdje je riječ postala! Možemo danas reći svima nama: kad god tu riječ slušam, čujem, poslušam, živim...Može se napisati: ovdje je Riječ tijelom postala. I u ovoj najezdi sumornih vijesti neka Blagovijest bude odgovor da čovjek otkriva smisao života i istinski otvoren bude volji Božjoj i poput Marije da možemo reći: „Evo službenice!“, „Evo, službenika Gospodnjeg!“ Amen!

PRILOZI

Kardinalova propovijed na Uskrs: Zaista je uskrsnuo!

Katedrala, 24. travnja 2011.

*Draga braćo misnici.
Draga braćo i sestre,
svi ovdje prisutni u katedrali kao i oni koji nas
prate putem elektronskih medija.*

Prvi kršćani rado su se pozdravljali zaista je uskrsnuo, jer ta istina toliko je bila snažna i važna da su je svaki dan obnavljali kroz susrete. To je na svoj način i ostalo u istočnoj pravoslavnoj Crkvi kao redovni način pozdrava za Uskrs; da je Isus uskrsnuo i zaista je uskrsnuo. Zašto je to toliko važno? Kršćani od toga žive, to je temelj vjere, jer je Krist svojom mukom, smrću i uskrsnućem pobijedio zlo, pobijedio smrt. Donio je život. Donio je smisao životu. Zato se kršćani pozdravljaju zaista je uskrsnuo. Oduševljavali se i opredjeljivali za život.

Ovo godine Uskrs slavimo u katedrali pod skelama, obnavlja se. I to ima svoju simboliku Uskrsa. Ova obnova želi joj vratiti njezin izvorni izgled kako je izgledala na početku. To je Uskrs. Krist je htio vratiti čovjeku ono dostojanstvo koje je primio kad je stvoren kao dijete Božje. Međutim, život donese različite naslage, počevši od prvoga grijeha pa do naših osobnih grijeha, zamagli ljepotu i vrednotu Božjih djela. To je grijeh, to je zapravo odbacivanje Boga, preziranje Božje ljubavi. I vraćajući se k tome znači doživjeti Uskrs. Skinuti stare naslage da zasja ono prvotno što je Bog utkao svojom ljubavlju stvorivši nas na svoju sliku i priliku, a sad nas je otkupio i posvetio kao djecu Božju.

Upotrijebit ću još jednu sliku želeći uprisutnuti ljepotu i veličinu koju slavimo. Ovih dana primio sam jedan sepet pun darova, plodova sa zemlje i pismo u kojem me podsjećaju kako sam podržao da se ta zemlja deminira još 1995. godine. I sad nakon toliko godina ta zemlja je deminirana, donijela plodove i ljudi su osjećali potrebu da mi zahvale. Drago mi je bilo vidjeti taj znak pažnje, ne te darove, nego da ljudi nisu zaboravili. Primajući taj dar počeo sam razmišljati, zapravo to je Uskrs. Grijeh je, mina u ljudskom srcu koja poremeti ljepotu ljudskog življenja. To je mržnja, sebičnost, gramzljivost, to su svi oni grijesi koje čovjek čini i to minira ljudsko srce, savjest. Minira ljudske odnose, pa vidimo što se događa. Ne

samo da su osobni odnosi poremećeni nego poremećeni i nacionalni odnosi, državni, na svjetskoj razini. Gine se, ubija se, krade se, uništava se. Neće se uspjeti stvoriti plodno tlo dok se ne deminira ljudsko srce. Dok se ne uklonio ono što razara ljudsko srce. Dok se ne vrati čovjek svome dostojanstvu. To je Krist učinio svojim uskrsnućem. Grob otvorio, iz groba uskrsnuo živ i zaista je uskrsnuo, tako kršćani žive od toga. To znači evo snage, evo dinamizma za život. Evo snage da rađa plodove ljudski rad, ljudski odnosi, ono plemenito što pokreće čovjeka. Vidimo da to deminiranje sporo ide. Još mnogi ginu od mina, pogotovo jedna djeca, bezazlena nalete, a ako ostanu živi ostanu sakati cijeli život. Da, to je bolno, ta mina. A ne znaš dali je gora još ova mina koja stvori ozračje mržnje među ljudima ili ona mina koja sebičnost tako nameće da ljudi rade, a nemaju plaće; ili recimo ona mina gdje ne daju primiti na rad ženu koja je u blagoslovljenom stanju. Ne može raditi jer neće poduzeće da preuzme onu socijalnu skrb za majku koja nosi dijete; ili država ne zna stvoriti takve uvjete da zaštiti to. Zar to nije mina koja uništava ljudsku ljubav prema životu ili kud gora mina od toga da ljudi iz sebičnosti i u ime ljudskih prava ubijaju nevinnu djecu. U Europi je više smrti od ubijanja nevine djece, nego od drugih stradanja. Čovjek se od toga najezi. To je ta napredna Europa koju treba evangelizirati, deminizirati. Da je ponovno zahvati ljubav prema životu, da stvara takve zakone da štiti ljudski život, da vrati dostojanstvo čovjeku kao dijete Božje, da ne kažem po domaću „baška u Bosni i Hercegovini“. Puno toga treba deminirati. Od onih kojima je toliko stalo do vlasti da po čovjeku gaze; do onih kojima je do istine, pljuju po istini. Treba deminirati ovo ozračje, ovaj otrov među ljudima, da se ljudskom srcu vrati ljubav, poštenje, čestitost, vrednovanje čovjeka, lijepu suradnju radi Božjeg zakona. Jer Krist je uskrsnuo, zaista je uskrsnuo. Želi nam da živimo. Zato je Krist i donio sakramente da uklanja sve te mine. Zato je ostao u euharistiji da ga blagujemo. On živi, Uskrsli. I danas kada čestitam Uskrs što želim? Da se radujem životu, da taj život ima smisla.

Kako nebiti zabrinut. Svaki dan čitam onaj se objesio, onaj se upucao, onaj skočio. Ma ljudi koji imate vlast, zar vam je sve jedno što su ljudi u strahu i beznađu. Mi moramo nešto učiniti da se čovjek osjeća sigurnijim. Da rado-snije živi, da od svog rada živi. Zato zaželjeti sretan Uskrs znači da se vrati čovjeku njegovo dostojanstvo. Kojem je Krist svojom mukom, smrću i uskrsnućem donio. Želimo da to zaži-

vi, bez toga prihvaćanja Kristovog zakona ljubavi, nećemo učiniti život ljepšim. Dok vam želim čestit Uskrs, želim da taj bolji život dođe po tom novom životu kojega Krist donosi. Sepet lijepi Božjih darova u vašim srcima, u vašim dušama, u vašim obiteljima, po uskrs-lom Kristu kojega želim da ga ponesete u svoj život. Amen.

PRILOZI

Kardinalova propovijed u crkvi Kraljice Sv. Krunice - Ministrant – Prijatelj Isusov

Sarajevo, na Ministrantskom susretu Vrhbosanske nadbiskupije, 14. svibnja 2011.

Draga braćo misnici.
Poštovane časne sestre, dragi bogoslovi.
Dragi ministranti.

Danas, na ovogodišnjem susretu želim vam nekoliko riječi uputiti kao poticaj ohrabrenja povezano današnjim blagdanom svetim Matijom, apostolom. Čuli ste u Prvom čitanju iz Djela apostolskih, to je na svoj način prva povijest Crkve. Petar glava ustaje između apostola, Krist ga je postavio za glavu i svi nasljednici Petrovi bit će upravo vidljiva glava Crkve. Današnji Petar je Benedikt XVI. I u ovom čitanju čujemo, ustade Petar, jer treba u Crkvi organizirati život. Nastalo je jedno mjesto prazno tamo gdje je Juda bio, Juda izdajica. Nedostaje jedan apostol, treba ga sad izabrati. Traže onoga koji je bio svjedok, od krštenja Gospodinova do uzašašća. I uzeli su dvojicu Josipa i Matiju. Sada mole: pokaži nam Bože koga od ove dvojice da biramo. Bacili su kocku i kocka je pala na Matiju i Matiju pridružuju zboru apostolskom. I on zajedno sa zborom apostolskim ide svjedočiti Uskrslog Krista. Na toj slici želim pomalo ukazati da će uvijek u Crkvi biti onih koje Bog bira.

Ima puno djece u vašim župama, a ipak ste vi na svoj način izabrani. Izabrani i to kao oni svjedoci i poslužitelji oltara, učenici Isusovi. Vidite što Isus kaže za svoje učenike: *Više vas ne zovem slugama, nego prijateljima!* Da li ti na to misliš, evo Isus mene zove prijateljem. Da li ja želim pokazati Isusu da želim biti prijatelj. Želim to posvjedočiti da mi je Isus prijatelj, onaj koga volim i koji mi istinski pokazuje, a ja

sam siguran i on mene voli. Zato Isus i daje u evanđelju zapovijedi ljubite jedni druge. Ta ljubav pokazuje koliko nam je stalo do Isusa. I mi smo izabrali biti Isusovi prijatelji, izabrani biti Isusovi učenici, izabrani da svjedočimo za Isusa. Vi ste oni koji ste najbliže oltaru, uz svećenike, bilo da čitate, služite, ali samim tim da ste prisutni uz oltar vi svjedočite ja sam Isusu bliz. Znae nije dovoljno biti samo fizički bliz, potrebno je biti i srcem bliz. Tko je srcem bliz? Onaj koji te voli i koga ti voliš. Zato vas dragi ministranti želim hrabriti sačuvajte tu blizinu Isusovu, još više sačuvaj svoju blizinu uz Isusovu. Ne samo fizički i odjećom, već srcem. Tako ćeš biti svjedok ovom svijetu. Svijetu, mi smo Isusovi. Mi slijedimo Isusa, mi prihvaćamo Isusa, mi svjedočimo za Isusa. Isus je dakle u centru vaše ministrantske službe, naše svećeničke službe i našeg kršćanskog života. Isus u evanđelju, Isus u euharistiji, Isus u ljubavi, Isus na križu, Isus u žrtvi, dakle taj Isus, on je u središtu moga života.

Možda će netko od onih koji su svjedoci od krštenja do uzašašća, netko između vas biti posebno izabran. Bilo je mnogo onih koji su slijedili Isusa, a evo na Matiju je pala kocka da bude apostol. Možda će između vas nekoga Isus taknuti. Ti pođi malo bliže. Ima poziva različitih, ali na poseban način onaj duhovni poziv kada Isus poziva da budemo bliži. To znači biti apostol. Ženske u duhovni stalež, redovnice; a muškarce u duhovni stalež, bilo redovnik ili svećenik. Biti dakle bliži. Na koga će kocka pasti mi to ne znamo. Mi ovih dana samo molimo, Bože, daj nam dobrih i svetih

svećenika. Svetih redovnika, svetih redovnica. To mi molimo, posebno na sutrašnji dan za duhovna zvanja, nedjelje Dobroga Pastira, četvrta uskrsna. Nitko od vas ne bi došao da nije bilo svećenika, časne sestre, vjeroučitelja, netko vas je organizirao. Važan je u župi svećenik koji je upravo simbol izgradnje zajedništva. Zato je potrebno izmoliti svećenika. Mi koji ovdje sjedimo i slavimo s vama svetu misu i nas je netko izmolio. Netko je za nas molio, a onda nas Isus nekako privukao. Svatko ima svoju priču i svatko bi pričao posebnu priču kako je to Isus ušao u naš život. Nije to baš jednostavno. Svako zvanje nosi i svoje nesigurnosti, svoja pitanja i traženje odgovora. Traži pitanja, traži odgovore, ali traži i molitvu i žrtvu. Još više traži da se ostvari ovo što Isus reče u evanđelju: *Ne zovem vas slugama, nego prijateljima*. To je temelj poziva. Ne gleda Isus na našu slabost, zna on da smo svi mi slabi. Ne gleda ni na naše grijehе, on to oprašta ako se kajemo. Što gleda jesmo li prijatelji njegovi. Zato vas dragi mladi prijatelji hrabrim, posvjedočite u svojim župskim zajednicama da znate prijateljevati s Isusom. Kako ćemo to pokaza-

ti? Svojim riječima. Ako si u školi pa svi prosta-kluk govore, a ti nećeš, pokazuješ onda da si prijatelj Isusov; svi psuju, a ti nećeš, pokazuješ prijatelj si Isusov; svi lažu, a ti si spreman za istinu trpjeti, pokazuješ prijatelj si Isusov; drugi gledaju kako će se izvući od žrtve, a ti si spreman kako ćeš se žrtvovati, prijatelj si Isusov. Pitanje poslušnosti u kući, tvoji roditelji, kad oni dožive da si ti spreman u povjerenju s njima surađivati, tad si prijatelj Isusov. Zato vas hrabrim danas kad se vratite kući da nikad ne zaboravite riječi što vam je Isus rekao: Prijatelji moji. Nemojte zaboraviti to da ste Isusovi prijatelji. I to pokažite svoji životom, to je snaga naše vjere.

Zato današnji skup neka pođe s tom mišlju da ste Isusovi prijatelji i ostanite takvi prijatelji Isusovi. Da Isus, s vama računa, da se na vas može osloniti, da na vašim ustima govori i svjedoči, da vašim srcem ljubi, tada će Isus biti trajno prisutan u našim župama. Zato svetog Matiju molimo, ti koji si izabran pomozi da mi budemo Božji izabranici u ovom vremenu i na ovim prostorima. Amen.

Propovijed mr. Sc. Marka Tomića u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda - PUT PREMA BEATIFIKACIJI

15. travnja 2011.

Naš govor i spominjanje puta nas asocira, povezuje sa pojmovima putovanja i hoda. Kad se radi o spomenu blaženih i svetih, onda to uključuje njihov vlastiti put kroz život, zatim put do svetosti, tj. put koji završava u vječnosti.

Kad mi razmišljamo o tim putovima, onda se i mi upućujemo :

- Prema njima časteći ih hodom – hodočastimo,
- Ponovno vrednujemo stvarnost njihovog hoda,
- Usklađujemo svoj hod s njihovim,
- Tako pokušavamo hoditi putem Kristovim,
- Time suobličujemo životnu istinu sa putem Kristovim,
- Na koncu: hodimo putem spasenja!

Slušali ste govoriti s ovoga mjesta o događajima i životnoj stvarnosti sestara Drinskih

Mučenica. Upoznali ste njihovu ljudsku narav, žensku osjećajnost i osjetljivost, istinsku predanost radu i djelovanju u ljubavi, sestara kćeri Božje ljubavi : Jule, Berhmane, Krizine, Antonije, Bernadete.

Slušali ste o putu i njegovoj stvarnosti, tvrdoj, hladnoj i klizavoj stazi, o trnovitom hodu u okolnostima ljudske neimaštine, siromaštva i bijede.

Slušali ste o ljudima punim sućuti, ali nemoćnim, o onima koji su shvaćali i razumjeli, ali ništa nisu mogli učiniti niti promijeniti.

Čuli ste priču o zloći i zločestim namjerama i nagovaranjima. Ništa strano nije zlu! Nijedna opcija zlu nije strana. Kad nema uporišta, onda ništa nije važno i ništa stalno. Nestalnost je neuhvatljiva i zato predstavljena kao glavna značajka svemu ukida značenje i vrijednost, a sama je ne posjeduje. Takvim se stvarima uglavnom bavi svijet – relati-

vizmom – silnim relativizmom kao osnovnom činjenicom života i smisla.

Istina, odnos je veoma važna činjenica u životu pojedinca i zajednice. Čak zajednica jako ovisi o međusobnim odnosima. Jačina uzajamnih odnosa daju karakter zajednici, a zajedničarenje postaje stil života. Što mislite, na što bi sličile redovničke zajednice ili monaške? Na što bi sličila Crkva, kad joj odnosi ne bi davali važnu sastavnicu?

Svaka od tih stvarnosti, makar sazdana na uzajamnim odnosima, mora imati uporišnu točku koja konačno daje smisao zajedništvu. Nije zajedništvo u sličnosti pojedinaca, nego u djelovanju prema istom cilju i težnja prema ostvarenju što tješnjeg zajedništva s ciljem udruživanja, putovanja, življenja. Mi znamo da je to Krist. Samo što nije dovoljno znati, nego treba uistinu aktivno sudjelovati svojom stvarnošću u tom hodu do konačnog cilja.

Zato krenimo:

- **Hodom častiti putove** slave Gospodnje, a to je dobro koje se ostvaruje u životu pojedinca koji hode putem Gospodnjim. Mi častimo uspomenu toga hoda Drinskih Mučenica i pokušavamo sagledati vrijednost, uočiti uporišne točke u životu koji odgovara na osnovni poziv kršćanina. Biti Krist. Biti Kristov.

- **One su hodile**, došle iz različitih krajeva, čak samo jedna sunarodnjakinja i jedna naturalizirana, a ostale iz svog naroda, ali uvijek iz Kristove zajednice. Tu nema smetnje, nego je silan zov hodu u zajedništvu svetih, vrijednih Krista.

- **Hodile su** svjedočeći po Sarajevu, njegovim ulicama, radile u školama, vrtovima, brinule za osobnu izgradnju i na svakom koraku nastojale uskladiti svoj hod s koracima Kristovim.

- Tim **hodom** su postale kćeri Božje ljubavi. To je status, ali iz njega proizlazi (opet hod) obaveza biti svjedok i stvarnost ljubavi Božje svima koji su je potrebni, bez razlike i prevelikog razmišljanja.

- **Došle su** na Pale u Marijin Dom. Tu su na poseban način potaknute majčinskom skrbi vidjele, čule, osjetile i odmah počele djelovati. Ljubav je dosjetljiva – treba se dosjetiti pa svoj ručak podijeliti drugima – koji nisu ni doručkovali ni večerali, pa su u dvostrukoj prednosti nada mnogom koji sam gladan od doručka, a ne od jučerašnjeg ručka. Nije se dovoljno sjetiti, nego dosjetiti, da to drugima prepustimo. Nema razlike u gladnim ustima niti u praz-

nom želucu. Svi su oni potrebni!

- **Došli su** loši ljudi. Galamili, nasilno se ponašali, tražili da im se ustupi sve, nasilno prisvajali, prijetili, sve opljačkali, sve zapalili i **odveli sestre**.

- **Odveli su ih**, a one su hodile putem, stazom u smrt.

- Ovdje je bilo izbora, ali one nisu mogle prihvatiti ponudu drugih, drugačijih, jer **to nije bio njihov hod ni put**.

- Iako su s **njima hodile** snježnim putem romanisjkog bespuća, došavši u Goražde, **njihovi putovi se razdvajaju**. Njihovi progonitelji ih žele zaustaviti, a one su nastavile hoditi prema Kristu u vjernosti i dosljednosti svog izbora i obećanja.

- **Na kraju puta** treba potvrditi zakletvu, zavjet, obećanje! Udahnuti dušu, a to znači život onome za čim smo težili svom stvarnošću svog života.

- Da **vjernost ima ime**. Da ime ima značenje. Da takva stvarnost nosi pečat vlastitog svjedočenja. Životnog svjedočenja – martirion.

Crkva nas ohrabruje **ići tom stazom**, jer je i ona:

- U prisilnoj **šutnji** osjećala, pustila dozrijevati kroz skoro šezdeset godina plodove svjedočanstva vjernosti sestara Drinskih Mučenica.

- Potom je **otvorila svoje srce** i izrazila želju da bih povelu postupak za ukazivanje na svetost puta ovih izvrsnih mučenica Kristovih.

- Mjesna crkva je otvorila po dopuštenju iz Rima **istražni postupak** o njihovoj svetosti i mučeničkoj smrti.

- Prenijela je **sve dokumente** u Kongregaciju za proglašenje svetih u Rim.

- Izdan je **dekret** o prihvaćanju postupka 2003. godine.

- Izvrsnom suradnjom ostvaren je zajednički napor o **dokazivanju i ukazivanju** na važne momente iz života Službenica Božjih u čemu je:

- **Povijesna komisija** prepoznala istinitost zbivanja,

- **Teološka komisija** našla utemeljenost stvarnog svjedočenja do prolijevanja krvi, radi vjere i svjedočenja vjernosti obećanjima i zavjetima,

- **Kardinalska komisija** potvrdila isti teološki nalaz,

- **Papa** odobrio i dekretom odredio da se mogu proglasiti blaženima, 14. 01. 2011.

Taj **hod nas upućuje na hodočašće da se 24. rujna** nađemo svi kao svjedoci časnog života i

vrijednog štovanja u času svečanog proglašenja blaženim sestara Drinskih Mučenica.

Na kraju puta, što reći! Hvala ti Gospodine, učinismo što obećasmo, tu smo s Tobom. Ostani s nama!

Hvala ti. Neka se sveti Ime tvoje. Hvala ti za divno svjedočenje tvoje svetosti u životu i smrti Drinskih Mučenica.

Sarajevo, 15. travnja 2011.

MT

Priopćenje s 48. Sjednice Međureligijskog vijeća

Izvršni odbor Međureligijskog vijeća BiH održao je, 23. svibnja u Sarajevu 48. redovnu sjednicu, priopćeno je iz Tajništva MRV u BiH

“Na sjednici su usvojeni slijedeći zaključci:

1. Izvršni odbor MRV u BiH pozdravlja odluku Vlade Kantona Sarajevo da ocjena iz predmeta vjeronauka ulazi u prosjek ocjena učenika za školsku 2010./2011. godinu. Također MRV u BiH poziva nadležno Ministarstvo Kantona Sarajevo na konkretan i korektan dijalog oko problema ocjenjivanja vjeronauke, slično kao što smo vodili dijalog i široku raspravu prilikom donošenja drugih zakonskih propisa iz oblasti koja se odnosi na Crkve i vjerske zajednice. Spremní smo iznijeti i argumentirati svoje stavove, saslušati stavove Ministarstva obrazovanja i Vlade Kantona Sarajevo, eventualno OSCE-a i drugih zainteresiranih subjekata.

Želimo ukazati da vjerujemo i znamo da je nadležnost za donošenje zakona i podzakonskih akata izvan nadležnosti Crkava i vjerskih zajednica, odnosno da je ista na zakonodavnim i izvršnim vlastima države na različitim nivoima. Međutim, smatramo da je u općem intere-

su svih zainteresiranim u društvu da se prije donošenja određenih zakonskih rješenja vodi rasprava o istima, te da nam je potreban iskren i konstruktivan dijalog, a ne nepotrebne tenzije koje samo škode međusobnom povjerenju.

2. Razmatrano je otvoreno pismo neformalne grupe nevladinih organizacija u povodu istupa njegove eminencije reisu-l-uleme dr. Mustafe Cerića, na vjerskoj manifestaciji u Blagaju.

U skladu sa Statutom MRV u BiH, te praksom da ni do sada nismo komentirali javne istupe pojedinih vjerskih lidera, ponovno je konstatirano da Međureligijsko vijeće ne može komentirati istupe pojedinih vjerskih lidera.

Također, želimo podsjetiti javnost na činjenicu da MRV u BiH nije nikakva nadvjerska organizacija, nego mjesto okupljanja, otvaranja dijaloga i zauzimanja stavova o kojima Crkve i vjerske zajednice imaju konsenzus”, stoji u Priopćenju Međureligijskog vijeća.

(kta)

Novi magistar:

Vlč. Pero Brajko obranio magistarski rad

Velečasni Pero Brajko, župnik župe sv. Leopolda Bogdana Mandića - Briješće brdo – Sarajevo, obranio je 18. svibnja svoj magistarski rad na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Svoj rad pod nazivom *Rekonstrukcija i analiza arhivske građe o Vrhbosanskoj filozofsko-teološkoj visokoj školi u Sarajevu od*

1941. do 1974. godine obranio je pred tročlanim Povjerenstvom (prof. dr. sc. Juraj Batelja, predsjednik, doc. dr. sc. Slavko Slišković, mentor – član i dr. sc. Valerija Macan, član) i time je stekao akademski stupanj licencijata znanosti.

KT

Mons. Tomo Vukšić zaređen za biskupa, prvoga vojnog ordinarija u Bosni i Hercegovini

Mostar, 2. travanj 2011.

U subotu, 2. travnja mostarskoj katedrali Marije Majke Crkve mons. Tomo Vukšić zaređen je za biskupa, prvoga vojnog ordinarija u Bosni i Hercegovini. Svečano Misno slavlje predslavio je glavni zaređitelj kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski, u zajedništvu sa suzaređiteljima mons. dr. Ratkom Perićem, biskupom mostarsko-duvanjskim i apostolskim upraviteljem trebinjsko-mrkanskim, i mons. dr. Franjom Komaricom, biskupom banjolučkim i predsjednikom Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, te s još 25 (nad)biskupa iz Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije i Austrije među kojima su bila i tri apostolska nuncija: mons. Alessandro D'Errico, apostolski nuncij u BiH, mons. Mario Roberto Cassari, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj i mons. Petar Rajič, apostolski nuncij u Kuvajtu. Uz vojne ordinarije iz Hrvatske i Austrije, Misu su suslavili generalni vikar vojnoga ordinarijata u Slovačkoj, delegat vojnoga biskupa iz Njemačke, te vojni vikar iz Slovenije i više od 250 svećenika iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Crne Gore i drugih zemalja. Među svećenicima suslaviteljima bio je i veći broj provincijalnih poglavara te profesori Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu. Na Euharistiji su sudjelovale i brojne redovnice na čelu sa svojim poglavaricama među kojima i predsjednica Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH s. Ivanka Mihaljević, bogoslovi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu predvođeni svojim poglavarima, sjemeništarci, članovi obitelji novoga biskupa, kao i skupina vjernika iz njegove rodne župe Studenci te drugi vjernici.

Deseteročlanu delegaciju Srpske pravoslavne crkve predvodila su dvojica pravoslavnih episkopa, gospodin Grigorije Durić, episkop zahumsko-hercegovački. Nazočni su bili i predstavnici Islamske zajednice na čelu s Ismailom ef. Smajlovićem, vojnim muftijom u BiH, i delegatom Nazifom ef. Garibom, mostarskog muftije.

U ime Ministarstva obrane na Misi i obredu ređenja sudjelovala je g. Marina Pendeš, zam-

jenica ministra obrane, a nazočio je i g. Muhamed Smajić, tajnik Ministarstva. Iz Oružanih snaga Bosne i Hercegovine sudjelovalo je oko pedeset časnika i stotinu pedeset vojnika. Iz Ureda katoličkog vojnog dušobrižništva Misu je suslavio mons. Tomo Knežević, ravnatelj Ureda katoličkog dušobrižništva Ministarstva obrane BiH, i devet vojnih kapelana, a sudjelovali su i djelatnici Ureda. Na ređenju su bili i predstavnici različitih razina civilnih vlasti u Bosni i Hercegovini, kao i lokalnih vlasti, diplomata akreditiranih u BiH, političkih, znanstvenih, obrazovnih, kulturnih i gospodarskih institucija, te Malteškog reda.

Nakon svečane procesije, pozdrav svim nazočnima uputio je biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski mons. dr. Ratko Perić podsjetivši da je u malo više od godinu dana ovo drugo biskupsko ređenje u mostarskoj katedrali Marije Crkve. „U 130 godina uspostavljene pune i redovite Biskupske hijerarhije ova je Mostarsko-duvanjska biskupija, ne uključujući Trebinjsku dijecezu, inkardinirala 125 biskupijskih svećenika i dala 5 biskupa. U istom razdoblju s područja biskupije zaređeno je na stotine svećenika, pripadnika u prvom redu Hercegovačke franjevačke provincije te drugih biskupija i redovničkih zajednica u hrvatskom narodu. Iz ove su biskupije ponikla brojna zvanja redovnika i redovnica u raznim provincijama. Bogu hvala na njegovu daru“, istaknuo je biskup Perić zaželjevši mons. Vukšiću da, u skladu sa svojim biskupskim geslom - Mir vam svoj dajem – donosi Isusov mir koji osvaja ljudska srca za Boga, mir koji nam nikakve zemaljske neprilike ne mogu oduzeti i koji ne ovisi ni o kakvim vanjskim ljudskim i svjetskim okolnostima jer je čisti Božji dar.

Nakon toga apostolski nuncij u BiH nadbiskup Alessandro D'Errico pročitao je na latinskom jeziku apostolsko pismo "Magni aestimamus" pape Benedikta XVI. o uspostavi Vojnog ordinarijata u Bosni i Hercegovini te pokazao Apostolsko pismo metropolitu Puljiću i svima prisutnima. U pismu papa Benedikt XVI.,

između ostalog, mons. Vukšiću piše povjeravajući mu službu pastira Vojnog ordinarijata: „Tako nam se Ti, ljubljene sine, koji si u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji pohvalno radio pokazujući darove duha i uma i vještinu postupaka, činiš posve dostojnim i prikladnim da vršiš ovu službu“.

Prvo čitanje iz Knjige proroka Izaije (2, 1-5) pročitao je brigadni general Ivica Jerkić, a drugo čitanje iz poslanice Efežanima (2, 13-22) general bojnik Anto Jeleč dok je Evanđelje otpjevao đakon vlč. Ivan Rako. Nakon navještenog Evanđelja, dvojica prezbitera pratitelja mons. Ivan Vukšić i fra Rade Vukšić dopratili su mons. Vukšića do oltara. Nakon što je fra Rade priopćio kardinalu Puljiću da „Sveta Marija Crkva katolička ište da prezbitera Tomu zaredi za odgovornu službu biskupstva“, nuncij D'Errico je pročitao na latinskom jeziku Apostolski nalog te pokazao Bulu metropolitu Puljiću i svima nazočnima.

Na početku prigodne propovijedi kardinal Puljić je podsjetio da je upravo toga dana prije šest godina preminuo sluga Božji Ivan Pavao II. koji će uskoro biti proglašen blaženim. Napomenuvši da je mons. Vukšić za biskupsko geslo uzeo Isusove riječi „Mir vam dajem“, podsjetio je da je papa Ivan Pavao II. u Sarajevu, 13. travnja 1997. o tome rekao sljedeće: „Mir koji Krist dariva svojim učenicima nije mir što pobjednici nameću pobijeđenima, jaki slabijima. Taj mir ne nalazi svoje opravdanje u sili oružja. On se, naprotiv, rađa iz ljubavi. Rađa se iz Božje ljubavi prema čovjeku i čovjekove ljubavi prema čovjeku“. Obraćajući se ređeniku Vukšiću, kardinal Puljić mu je na početku svoje propovijedi izrazio dobrodošlicu u zbor nasljednika apostola ističući da je služba vojnog ordinarijata prva i nova služba u episkopatu Biskupske konferencije BiH i u zemlji Bosni i Hercegovini.

„Tvoje geslo živo govori o službi i ulozi poslanja: u ime Kristovo i u Kristovom duhu biti graditelj mira, a to je vojna služba u ovoj zemlji... Vršiti ćeš svoje poslanje u ovoj zemlji kojoj nametnuše mir, ali ne pravedni nego ostadoše tolike nepravde ozakonjene. Posebno ozakonije žetničko čišćenje, pred kojim izrazom se zgražam, jer to pokazuje da je narod nešto prljavo te ga treba izbaciti kao nečist. Dajući potporu jačemu opteretije mogućnost i pravo povratka. Također, ovosvjetski mir koji živimo,

neprestano živimo u strahu za svoj identitet i jednakopravnost na svim prostorima ove zemlje Bosne i Hercegovine na kojima se prostire jurisdikcija našeg biskupskog djelovanja, a sada i Tvoja kao vojnog ordinarijata.“, rekao je kardinal Puljić naglasivši da u BiH i ljude u njoj valja ugraditi ljubav koja je sama graditeljica mira. Istaknuo je da će poslanje mons. Vukšića biti snažna poruka i svim strukturama vlasti da se napokon prihvati ugrađivanje u javnost moralnih načela i duhovnih dobara za čovjeka.

Poslije homilije uslijedio je čin biskupskog ređenja. Na početku je mons. Vukšić obećao sve do smrti vršiti službu što mu je od apostola povjerena, vjerno i ustrajno propovijedati Kristovo evanđelje, čuvati čistim i cjelovitim poklad vjere, graditi i trajno ostati u Kristovoj Crkvi i u jedinstvu sa zborom biskupa pod vlašću nasljednika blaženog Petra apostola, biti poslušan Svetom Ocu, brinuti za sveti Božji narod te biti ljubazan i milosrdan prema siromasima i tuđincima i prema svima koji oskudijevaju. Dok je ređenik Tomo ležao prostrt na tlu pred oltarom, biskupi, svećenici, redovnici, redovnice i sav puk pjevali su Litanije svih svetih, pod vodstvom đakona Ivana Marčića. Središnji čin ređenja bilo je polaganje ruku glavnog zaređitelja kardinala Puljića na glavu ređenika Tome što su potom učinili i suzaređitelji biskupi Perić i Komarica kao i svi nazočni biskupi. Tijekom molitve ređenja nad glavom ređenika držan je otvoreni evanđelistar. Potom je kardinal Puljić pomazao glavu ređenika Tome svetom krizmom te mu predao evanđelistar i na ruku stavio biskupski prsten, a na glavu solideo i mitru i predao mu pastirski štap kao znamenja biskupstva. Na kraju obreda ređenja biskup Vukšić je udijelio blagoslov okupljenima unutar i ispred katedrale, te izmijenio poljubac mira sa svim nazočnim biskupima.

Na kraju Mise čestitku biskupu Vukšiću uputio je u ime članova Biskupske konferencije BiH njezin predsjednik biskup Komarica. „Upravo, uvođenje dušobrižništva u Oružane snage BiH, pokazalo se kao uistinu dragocjen doprinos – prvenstveno struktura dosadašnjih kompetentnih vlasti u ovoj zemlji, ali i predstavnika Crkava i vjerskih zajednica za budućnost naše zemlje. Svima njima izražavam u ovoj svečanoj prigodi iskrenu zahvalnost“, kazao je biskup Komarica izrazivši biskupu Vukšiću želju za što plodniju suradnju s bisku-

pima BiH te tijesnu suradnju s najbližim suradnicima, s predstavnicima Srpske Pravoslavne Crkve i Islamske Zajednice u Oružanim snagama BiH kao i sa svim mjerodavnim strukturama vlasti u Bosni i Hercegovini.

Čestitku prvom novoposvećenom vojnom biskupu Vukšiću u ime nazočnih i nenazočnih vjernika-katolika djelatnika Ministarstva obrane i pripadnika Oružani snaga BiH i u ime katoličkih vojnih dušobrižnika uputio je ravnatelj Knežević. „Vojnom ordinarijatu u Bosni i Hercegovini ostavljamo uređeno katoličko dušobrižništvo sa svim potrebnim pretpostavkama to jest s uređenim središnjim uredom i osam vojnih kapelana na devet kapelanskih mjesta, a koje se uz Kancelariju pravoslavnog dušobrižništva i Ured vojnog muftije kao dijela jedinstvene Vjerske službe Ministarstva obrane BiH, temelji na istim zakonskim pravima i obvezama. Biskupima i svakoj pojedinoj biskupiji ostavljamo dušobrižničku skrb za redarstvenike svih ustrojbenih razina: državnoj, entitetskoj i županijskoj te za pritvorjenike i zatvorenike na istim razinama, a za koje je do sada skrbio naš Ured katoličkog dušobrižništva Ministarstva obrane BiH“, kazao je ravnatelj Knežević. Kao konkretni znak dobrodošlice Hrvata-katolika pripadnika Oružanih snaga BiH biskupski štap mons. Vukšiću predao je brigadni kapelan Oružanih snaga BiH fra Marko Oršolić.

U svom obraćanju biskup Vukšić je zaželio da sve bude na Božju slavu, u službi dobra svih ljudi i na duhovnu korist vjernika. Izrazio je želju da Euharistijsko slavlje i obred ređenja budu dokaz zajedničke vjernosti Katoličkoj Crkvi i znak njezina jedinstva i trajne povezanosti sa Svetim Ocem kao i jedinstva pokrajinske Crkve u Bosni i Hercegovini te jedinstva s Crkvom među Hrvatima i s Crkvom u svim zemljama odakle su biskupi došli. „Po prisutnosti pravoslavnoga vladike i svećenika neka bude znak našega uzajamnog poštivanja i spremnosti na djelovanje za jedinstvo među kršćanima. Po prisutnosti predstavnika Islamske zajednice znak naše otvorenosti za suradnju i međureligijski dijalog. Po prisutnosti predstavnika pravoslavnog i islamskoga dušobrižništva u Oružanim snagama neka današnje događanje bude viđeno kao znak prijateljstva onih koji služe duhovnom dobru vjernika. Po prisutnosti predstavnika civilne vlasti,

osoba različitih političkih uvjerenja i kulturnih usmjerenja neka ovo liturgijsko slavlje bude, kao mali mozaik i preslik složenosti našega društva, uzorak za usklađeno slaganje svih kamenčića od kojih se sastoji isto društvo“, kazao je biskup Vukšić pozdravljajući na osobit način svećenike koji djeluju u vojnom dušobrižništvu u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine. U pratnji svojih suzareditelja biskupa Perića i Komarica, biskup Tomo je prošao kroz katedralu podjeljujući svoj biskupski blagoslov.

Tijekom Mise pjevao je Katedralni oratorijski zbor, pod ravnanjem mo. don Dragana Filipovića, koji je, također, skladao nekoliko pjesama koje su pjevane na Misi ređenja. Sudjelovao je i Orkestar Oružanih snaga BiH.

Nakon Mise slijedi svečani ručak u mostarskom hotelu "Ero" tijekom kojeg će svoje čestitke biskupu Vukšiću izreći: mons. dr. Marin Srakić, nadbiskup đakovačko-osječki i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj, gospodine Grigorije Durić, vladika zahumsko-hercegovački, prof. dr. Pavo Jurišić, dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu, g. Marina Pendeš, zamjenica ministra obrane BiH, g. Slavo Puljić, general-bojnik, zamjenik načelnika zajedničkog stožera OS BiH, g. Ismail ef. Smajlović, vojni muftija, i g. Ljubo Bešlić, gradonačelnik Mostara.

Tomo Vukšić rođen je 9. siječnja 1954. u Studencima kod Ljubuškog, od roditelja, sada već pokojnih, Ivana i Mare, r. Petković. Roditelji su imali još jednoga sina i dvije kćeri. Završivši osnovnu školu u Studencima (1961.-1965.) i Ljubuškom (1965.-1969.), pohađao je gimnaziju u Zagrebu (1969.-1973.) i položio ispit zrelosti. Filozofsko-teološki studij završio je u Sarajevu (1973.-1980.) s prekidom vojne obveze u Subotici i Zrenjaninu (1977.-1978.). Zaređen je za svećenika Mostarsko-duvanjske biskupije u Studencima, 29. lipnja 1980. Bio je župni vikar u katedrali u Mostaru (1980.-1982.). Zatim, kao stipendista Propaganda Fide, postigao je magisterij (teologija-patrologija) na Papinskom orijentalnom institutu u Rimu (1984.) te iz kanonskoga prava na Papinskom sveučilištu Urbaniana (1986.). Od 1986. do 1988. vršio je službu tajnika Biskupije i biskupa Pavla Žanića. Poslije toga bio je pitomac Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu (1988.-1991.), i ponovno student na Pap-

inskom orijentalnom institutu, gdje je postigao doktorat (1991.) s naslovom: "Međusobni odnosi katolika i pravoslavaca u Bosni i Hercegovini od 1878. do 1903. Povijesno teološki prikaz".

Vrativši se u domovinu, bio je pročelnik Teološkog instituta u Mostaru (1991.-1994.), predavač na Teološkom institutu u Dubrovniku (1992.-1997.), vicerektor Bogoslovije u Sarajevu (1993.-1998.), sudski vikar u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji (1993.-2009.), ravnatelj Katoličke tiskovne agencije Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine (1998.-2005.), član Mješovitoga povjerenstva za primjenu Temelnog ugovora između Svete Stolice i Bosne i Herce-

govine, predavač na postdiplomskom studiju na KBF-u Zagrebu od 2005. U času imenovanja bio je generalni vikar Mostarsko-duvanjske biskupije (od 2009.) te profesor patrologije i ekumenske teologije na Bogoslovnom fakultetu u Sarajevu i Teološkom institutu u Mostaru (od 1991.). Autor je brojnih publikacija iz teologije, kanonskoga prava, povijesti Crkve, suvremenih pitanja. Objavio je više knjiga. Bibliografija znanstvenih članaka i popularnih osvrti i napisala novoga biskupa, vojnog ordinarija, broji više od 750 naslova u raznim zbornicima, časopisima i novinama.

(kta)

Zahvalni govor mons. Vukšića na misi biskupskog ređenja

Započinjući izricati riječi zahvale na kraju ovoga dvostrukog sakramentalnog slavlja, braćo i sestre, zajedno s vama prije svega molim Gospodina da sve ovo bude na Njegovu slavu, u službi dobra svih ljudi i na duhovnu korist vjernika. Dragi vjernici, zahvalan sam Gospodinu Bogu i, zajedno s vama, molim Ga za milost, kao i za zagovor Blažene Djevice Marije, Majke Crkve, da učini kako bi služba, koju započinjem radi spasenja ljudi, uvijek bila u službi Božje volje da se svi ljudi spase te pripomogla da se na kraju svi naši životi pretvore u zajedničko uzdarje Tvorcu života i Gospodaru svijeta. I sve vas molim da jedni druge nikada ne zaboravimo u svojim molitvama.

Gospodine Bože, neka ovo Euharistijsko slavlje i obred ređenja budu dokaz naše zajedničke vjernosti Katoličkoj Crkvi, znak njezina jedinstva te, po prisutnosti apostolskoga nuncija Alessandra D'Errica i još dvojice nuncija, dokaz naše trajne povezanosti i sinovskoga poštovanja prema Kristovu namjesniku i Petrovu nasljedniku Benediktu XVI. Po prisutnosti glavnoga zareditelja kardinala Vinka Puljića, i dvojice suzareditelja: biskupa Franje Komarice i Ratka Perića, neka bude znak jedinstva naše pokrajinske Crkve; po prisutnosti drugih biskupa znak jedinstva s Crkvom među Hrvatima i s Crkvom u svim zemljama odakle ostali biskupi dolaze.

Po prisutnosti pravoslavna vladike i svećenika neka bude znak našega uzajamnog po-

štivanja i spremnosti na djelovanje za jedinstvo među kršćanima.

Po prisutnosti predstavnika Islamske zajednice znak naše otvorenosti za suradnju i međureligijski dijalog.

Po prisutnosti predstavnika pravoslavnog i islamskoga dušobrižništva u Oružanim snagama neka današnje događanje bude viđeno kao znak prijateljstva onih koji služe duhovnom dobru vojnika.

Po prisutnosti predstavnika civilne vlasti, osoba različitih političkih uvjerenja i kulturnih usmjerenja neka ovo liturgijsko slavlje bude, kao mali mozaik i preslik složenosti našega društva, uzorak za usklađeno slaganje svih kamencića od kojih se sastoji isto društvo.

Po prisutnosti svih nas – pripadnika različitih etničkih zajednica, uvjerenja i religija – neka ovaj događaj postane znak zajedničke spremnosti za izgradnju mira, pravednoga društva i harmoničnoga suživota.

U nadi da ćemo svi ostvarivati ove plemenite nakane, zahvalan sam – vrlo sam zahvalan – svima vama koji ste danas ovdje sudjelovali. Posebice vama uzoriti gospodine Kardinale, preuzvišena gospodo nadbiskupi, biskupi i nadasve vama braćo svećenici koji ste se okupili u tako velikom broju. Vaša brojna prisutnost i Misna molitva veliko je ohrabrenje i znak vaše prijateljske blizine.

Ipak, među svima vama na osobit način želim pozdraviti svećenike koji djeluju u vojnom

dušobrižništvu u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine. Od danas, draga braćo, u crkvenom smislu na neki način mi postajemo jedno pastoralno tijelo i stoga obećavam da ću učiniti sve, što je do mene, da budemo i jedan duh kako bismo svi zajedno i svaki ponaosob bili autentični svjedoci za Božju stvar među vjernicima kojima nas Providnost i Crkva šalju. Pozdravljam predstavnike Ministarstva obrane i Oružanih snaga i obećavam uvijek korektnu suradnju i otvorenost za dogovaranje.

Gospodine Isuse Kriste, ti si rekao svojim apostolima a i nama danas kažeš isto: „Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje. Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši“ (Iv 14,27). Zato Te molimo, ne gledaj naše grijehe, nego vjeru svoje Crkve. Svojoj Crkvi, cijelom svijetu i svakom čovjeku daruj mir i jedinstvo, kako je volja tvoja. Koji živiš i kraljuješ u vijekove vjekova. Amen.

(kta)

BILJEŽIMO

Biskupski grb i geslo mons. dr. Tome Vukšića

'Mir vam svoj dajem' (Iv 14,27)

Biskupski grb mons. Tome Vukšića izradio je dr. Renato Poletti (Rim). Ujedno je priredio heraldički opis grba prema arhaičnom nazivlju i rječniku i tumačenje biskupskoga gesla koje donosimo u hrvatskom prijevodu.

Prema crkvenoj katoličkoj heraldičkoj tradiciji, grb jednoga biskupa je tradicionalno sastavljen od:

- jednoga **štita** koji može imati razne oblike (uvijek svodiv na izgled heraldičkoga štita) i sadrži simbolizme preuzete iz osobnih ideala,

ili obiteljskih tradicija, ili pozivanja na vlastito ime, životno okruženje, ili na drugo;

- jednoga **procesionalnoga križa** s poprečnim krakom, u zlatu, postavljena in palo, odnosno okomito iza štita;

- jednoga **prelatskoga šešira (galero)**, s vrpcom od dvanaest resa koje vise, po šest sa svake strane (poredanih, odozgo prema dolje, u 1.2.3.), sve u zelenoj boji;

- jedne donje trake koja donosi geslo obično napisano crnom bojom.

U našem slučaju se izabralo štiti gotškoga stila, klasičan i često upotrebljavan u crkvenoj heraldici, i zlatan križ u **obliku lista djeteline**, ukrašen s **pet crvenih kamenova** koji podsjećaju na pet Kristovih rana.

Heraldčki opis (blazonatura) štita biskupa Vukšića

„Na plavom polju, srebrena zvijezda (7) uz koju su prislunjene dvije zlatne grane masline, postavljene jedna koso a druga ljevokoso, a sve nadvisuje zlatni monogram XP.“

Geslo:

MIR VAM SVOJ DAJEM (Iv 14,27)

Riječi biskupskoga gesla mons. Vukšića uzete su iz Ivanova evanđelja gdje evanđelist preuzima Isusove riječi koji obećava dolazak Duha Branitelja.

Ovo geslo namjerava navijestiti pastoralni plan biskupa Vukšića koji se, u svojoj ulozi vojnog ordinarija Bosne i Hercegovine, zemlje koja je u nedavnoj prošlosti bila poprište krvavih sukoba među lokalnim narodima, želi predstaviti kao podupiratelj mira, sloge među narodima raznih etničkih grupa koje žive u ovom dijelu Europe.

Tumačenje

Plava boja je simbol nepokvarenosti nebeskoga svoda, ideala koji se uspinju prema gore; predstavlja odvajanje od zemaljskih vrednota i uzlaženje duše prema Bogu.

Kristov monogram (XP: grčka slova hi i ro kao početna slova imena Χριστός – Krist) ističe se ponajprije na plavoj boji štita da bi naznačio središnje mjesto Krista u pastoralnoj službi

biskupa Vukšića u njegovoj vrhovnoj ulozi duhovne skrbi za Oružane snage Bosne i Hercegovine.

Marijanska zvijezda koja je okružena *dvjema granama masline*, simbolom mira, što je misao na koju se poziva i biskupsko geslo, prepoznaje Mariju kao „Kraljicu mira“ u njezinoj osobini majke Otkupitelja, onoga koji je u proročkim viđenjima nazvan „knez mira“ (Iz 9,5).

Izvršena primopredaja Misijske središnjice

U srijedu, 13. travnja 2011. u 10 sati, izvršena je primopredaja između bivšeg nacionalnog ravnatelja PMD BiH mons. Tome Kneževića i novog nacionalnog ravnatelja don Ivana Štironje. Time je novi nacionalni ravnatelj preuzeo dužnost u uredu Misijske središnjice Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Sarajevu. Primopredaja je izvršena u prisutnosti dopredsjednika BK BiH nadbiskupa metropolita vrhbosanskog Vinka kardinala Puljića, dijecezanskog ravnatelja PMD Banjalučke biskupije mons. Vlade Lukende te tajnice s. Fidelis Lučić.

Nakon potpisivanja službenih knjiga i računa, te Zapisnika primopredaje, mons. Tomo Knežević izrazio je svoju spremnost i ubuduće pomoći Misijskoj središnjici kad god to zatreba, te zaželio novom nacionalnom ravnatelju don Ivanu puno snage i obilje Božjeg blagoslova u službi koju mu je u petogodišnjem mandatu (2011.-2016.) povjerio pročelnik Zbora za evangelizaciju naroda uzoriti kardinal Ivan Dias.

Novi je nacionalni ravnatelj zahvalio mons. Kneževiću na spremnosti za daljnju pomoć u misijskoj animaciji kao i za sve ono dobro koje je u vrijeme od dva mandata (2001. – 2011.) učinio na misijskom području Crkve, ponajprije na razini Vrhbosanske metropolije, potom na razini Crkve u Hrvata, što je vrlo važno radi nacionalnog zajedništva, a napose na području opće Crkve. Teško je, pa i nemoguće sve to nabrojiti, naglasio je don Ivan te dodao: „Svjedoci toga su ponajprije naši misionari i misionarke, župnici i svećenici, dijecezanski ravnatelji, kao i tajnica Središnjice. Svjedoci smo i mi ovdje prisutni i svi oni koji su prošli kroz ove prostorije koje se zovu misijske ponajprije zahvaljujući don Tomi. Još bolje o tomu svjedoči Arhiv i Urudžbeni zapisnik a najbolje to znade dragi Bog kojemu upućujemo molitve, dragi Tomo, da te podrži u

dobromu zdravlju i dobroj kondiciji da možeš još dugo djelovati i raditi na njivi Njegovoj. Njemu, Trojedinomu Bogu, zagovoru Marije Majke Crkve i Zaštitnicima misija, povjeravamo sve naše misionare, misionarke i prijatelje misija i širenja Radosne vijesti ad gentes“. Don Ivan je, isto tako, zahvalio uzoritom kardinalu Puljiću, mons. Lukendi i s. Fidelis na prisutnosti kod ove primopredaje. Osobito je zahvalio s. Fidelis kao i družbi Kćeri Božje ljubavi, na dugogodišnjem doprinosu u misijskoj animaciji Crkve.

Kardinal Puljić je na kraju zahvalio vlč. Tomi na svemu učinjenom te zaželio dobrodošlicu vlč. Ivanu na područje vrhbosanske nadbiskupije. S radošću se prisjetio svoga predšasnika nadbiskupa Smiljana Čekade koji je nakon preseljenja Misijske pisarne u Sarajevo te nastanka Misijske centrale i pokretanja misijskog informativnog lista Radosna vijest, na prijedlog biskupa bivše države, kao nadbiskup imenovan nacionalnim ravnateljem PMD. Kao konkretni znak zahvalnosti i potpore, kardinal je uručio prigodne darove bivšem i novom ravnatelju kao i sestri tajnici.

Prisjetimo se, mons. Tomo Knežević imenovan je nacionalnim ravnateljem PMD BiH dekretom br. 1145/01. od 10. ožujka 2001. kojega je potpisao uzoriti kardinal Jozef Tomko, pročelnik Zbora za širenje vjere. Ova služba, uz mnoge druge koje mu je povjerio dijecezanski Biskup, zatekla ga je na mjestu dijecezanskog ravnatelja PMD Vrhbosanske nadbiskupije. Nakon prvog petogodišta, na prijedlog biskupa BiH, dekretom uzoritog kardinala Kresenzia Sepe, pročelnika Zbora za širenje vjere, br. 1591/06., od 10. ožujka 2006., povjeren mu je novi petogodišnji mandat na mjestu nacionalnog ravnatelja BiH koji mu je istekao prošloga mjeseca.

(kta/missio.ba)

Predstavljeno izvješće Komisije „Justitia et Pax” BK BiH o stanju ljudskih prava u BiH za 2010. godinu.

Izvješće su predstavili biskup Franjo Komarica i analitičarka g. Tanja Topić

U utorak, 19. travnja u knjižnici Katoličkog školskog centra „Sv. Josip” u Sarajevu s početkom u 11 sati predstavljeno je godišnje izvješće Komisije „Justitia et pax” Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine o stanju ljudskih prava u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu.

Izvješće su predstavili biskup banjolučki mons. dr. Franjo Komarica, predsjednik Komisije Justitia et pax i predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i analitičarka Fondacije Friedrich Ebert g. Tanja Topić.

Izražavajući srdačnu dobrodošlicu svim nazočnima novi predsjednik Komisije „Justitia et Pax” BK BiH biskup banjolučki mons. dr. Franjo Komarica uputio je posebnu zahvalnost g. Topić. Podsjetivši u kratkim crtama na pozadinu osnivanja kao i na nastojanja i zadaće Komisije kazao je da Crkva od svojih članova zahtjeva da neumorno rade na tome „da dostojanstvo, koje je čovjek dobio od svoga Stvoritelja, što više dođe do izražaja”. Naglasio je također potrebu udruživanja katolika sa ostalim koji se također trude da zaštite i promoviraju ljudsko dostojanstvo.

Govoreći konkretno o analizi izvješća g. Topić je rekla da Komisija ukazuje na val iseljavanja ljudi kao na vrlo ozbiljan i opasan rizik koji prijete bosanskohercegovačkom društvu. Govoreći o Ugovoru između Svete Stolice i

Bosne i Hercegovine o dušobrižništvu katoličkih vjernika kao pozitivno je istaknula činjenicu da Komisija zahtjeva da se takvo pravo omogući zajamči i ostalim vjerskim zajednicama u BiH, upravo poštujući princip jednakosti konstitutivnih naroda u BiH.

Govoreći o zaključku izvješća g. Topić je navela kako je naglašeno da Bosna i Hercegovina, ne samo da je moguća, nego je neophodna i preduvjet za miran i prosperitetan život. „Ono na čemu izvješće u političkom dijelu inzistira jeste da međunarodna zajednica i Savjet za implementaciju mira moraju se odvažiti da otvore temeljit proces ustavne reforme koja će omogućiti jednak položaj sva tri konstitutivna naroda i jednakost svih građana pred zakonom”, kazala je na kraju g. Tanja Topić.

Izvješće govori o političkoj situaciji tj. o političkim pravima u BiH. U sklopu ove teme u izvješću se govori o majorizaciji većine nad manjinom; o izbornim rezultatima 2010 koji su odraz bolesnog stanja BH društva i države koja nije po mjeri ni jednog naroda niti građanina; o institucionalnoj krizi vlasti nakon izbora 2010; o korupciji i organiziranom kriminalu“. Izvješće govori i o gospodarskim i socijalnim pravima, tj. donosi socijalnu sliku BiH u 2010. godini, a istaknuta je i potreba ostvarenja prava na rad (mogućnost zaposlenja, pravedne plaće, uvjetima rada), vjerskih i kulturalnih prava te ulozi medija kao i zaštiti okoliša.

Sažetak Izvješća o ljudskim pravima za 2010.

U ovogodišnjem Izvješću Komisija Justitia et pax (Pravda i mir) Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine svoju pozornost je usredotočila na ona prava i stanja bez kojih život pojedinaca i društvene zajednice postaje nepodnošljiv. Ovo izvješće o stanju ljudskih prava u 2010. godini podijeljeno je na četiri osnovna poglavlja koja predstavljaju najvažnije preokupacije stanovništva ove zemlje o navedenoj temi, a uglavnom su temeljena i na međunarodnim standardima kao osnovi u izvje-

snoj sistematizaciji osnovnih ljudskih prava, sa svim specifičnostima za ove prostore.

To su politička prava, kao poglavlje u kojemu je dosta prostora posvećeno procesu pristupanja Europskoj uniji i liberalizacija viznog režima, ali i trajno stanje političke krize i dominacije nacionalne većine nad „manjinom” na cijelom prostoru BiH. U dijelu koji govori o demokratskim izborima 2010. godine, izvršena je i analiza izbornih rezultata kao svojevrsna dijagnoza bolesnog stanja BiH društva i države,

strukturalne, institucionalne i političke krize vlasti nakon izbora, te sigurnost građana, korupcija i organizirani kriminal koji su uzročno-posljedično povezani s političkom situacijom i cjelokupnom krizom.

Nažalost, politički okvir prenatraglašeno uvjetuje sva druga stanja, prije svega stanje duha, a politička prava determiniraju sva druga prava. Taj okvir nije samo preuzak nego je duboko nepravedan i moralno neprihvatljiv pa, stoga, politički neodrživ. U svim dosadašnjim izvješćima Komisija je ponavljala da se političko rješenje iz Daytona pretvorilo u nepremostivu zapreku za demokratski iskorak i u žarište sustavnoga nijekanja temeljnih ljudskih prava i sloboda. U cijelom procesu, Ured visokog predstavnika (OHR) ne samo da nije ublažio ratne posljedice etničkog progona i političkog nesuglasja nego je tu etničku podjelu još vrše produbio, posebice nametnutim izmjenama entitetskih ustava 2002. godine.

Koliko god, i ne bez temelja, se krivnja prebacivala na nacionalističke i stranačke sebične interese, neodrživost dvoentitetskog ustrojstva Bosne i Hercegovine se, prije svega i najpresudnije, zrcali u socijalnoj slici siromaštva i besperspektivnosti sve većega dijela stanovništva. Činjenica da su ekonomske štete nastale zbog daytonske podjele zemlje već premašile ratnu štetu, ukazuje na svu apsurdnost upornih ponavljanja o nedodirljivosti Daytonu kojim nas plaše i obeshrabruju veleposlanici nekih država. U politički, teritorijalno i ekonomski ne samo de facto podijeljenoj, nego suprotstavljenoj Bosni i Hercegovini, vladavina zakona, borba protiv korupcije, pozitivna uloga medija i razuman odnos prema prirodnim resursima gotovo da su osuđeni na neuspjeh. U takvome stanju i same Crkve i vjerske zajednice veliku svoju energiju troše na samozastitu vjerskih službenika i imovine.

U drugom poglavlju su prezentirana gospodarska i socijalna prava s odgovarajućim prikazom socijalne slike u 2010. godini, kao i aktivnosti državnih vlasti za promicanje boljitka svih građana te ostvarenje prava na rad (mogućnost zaposlenja, pravedna plaća, uvjeti rada, uvjeti za vlastitu inicijativu, i dr.)

U poglavlju o vjerskim pravima, osim naslije-

đenih problema iz prethodnih godina, a vezanih uz ostala prava (politička, gospodarska i kulturalna), navedeni su i neki pozitivni pomaci kao što je potpisivanje ugovora o vojnom dušobrižništvu, ali i problem prava na vjerske blagdane manjinskih zajednica u većinskom okruženju.

Kulturalna prava i prava obzirom na moralne i kulturne vrijednosti, kao četvrto i završno poglavlje, naglasak daju ulozi medija u ostvarenju prava građana na istinu, te odnos prema stvorenom, tj. zaštiti okoliša i aktualnim ekološkim problemima.

Ne mireći se s turobnošću stanja ljudskih prava i ne podržavajući teze o nemogućnosti Bosne i Hercegovine kao demokratskoga društva, Komisija je u svome Izvješću ukazala na, makar neznatne, pozitivne pomake i naznake.

U zaključku je izražen određen vapaj za većom pažnjom međunarodne javnosti za fenomen ljudskih prava u BiH. Dovodi se čak u pitanje smisao „truda svake godine dirati u iste rane“ jer kršenje ljudskih prava nije samo u metaforičkom smislu. Kršenje ljudskih prava je neraskidivo povezano s preziranjem i gaženjem ljudskoga dostojanstva. Unatoč činjenici da ovo Izvješće, koje Komisija s puno truda izrađuje već godinama, nema onoga željenog odjeka i učinka, ipak se vjeruje da ovo vrijedi truda. Odustati od zanimanja za stanje ljudskih prava i prestati pozivati na njihovo poštivanje značilo bi priznati i prihvatiti da tako mora biti i da promjene nisu moguće. A to se ne želi u ime svih onih čija se prava krše. K tome, ovo je jedan od izraza solidarnosti ove Komisije s obespravljenima i protesta protiv svih onih koji gaze bilo čija ljudska prava i slobode. I još više, ovo je izraz njena uvjerenja da je, unatoč svemu i svima, Bosna i Hercegovina, ne samo moguća, nego potrebna za miran i prosperitetan život svih njezinih naroda i građana. Da bi takvom i postala, neophodno je da Vijeće za implementaciju mira, konačno, odvaži otvori temeljit proces ustavne reforme koja će omogućiti jednak politički položaj sva tri konstitutivna naroda i jednakost svih građana pred zakonom.

(kta)

XIV. susret ministranata Vrhbosanske nadbiskupije

XIV. Susret ministranata održan je 14. svibnja 2011. u Sarajevu pod geslom „Solidarnost ministranata u župnoj zajednici“ a u duhu pastoralne godine *Memorija za solidarnost*. Na susretu je sudjelovalo oko 830 ministranata iz 59 župnih zajednica. Budući da je u tijeku bila unutarnja obnova katedrale Srca Isusova, susret je održan u prostoru Katoličkog školskog centra sv. Josip i samostanskoj crkvi Kraljice svete krunice na Banjskom Brijegu u Sarajevu.

Euharistijsko slavlje u toj crkvi, u kojoj djeluju časne sestre Kćeri Božje ljubavi, je znakovito imajući u vidu da će 24. rujna 2011. u Olimpijskoj dvorani Zetra u Sarajevu pet sestara koje pripadaju tom redu, poznatih u narodu kao *Drinske mučenice*, biti proglašene blaženima. Svečanu Euharistiju predvodio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić uz suslavlje 28 svećenika. U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je govorio o sv. Mateju apostolu, kojeg Crkva slavi upravo toga dana. obraćajući se ministrantima kazao je da Bog bira učenike koje naziva svojim prijateljem koje voli. „I mi smo izabrani biti Isusovi prijatelji i učenici kako bi svjedočili za Isusa. Vi ste uz svećenika najbliži oltaru, bilo da čitate ili služite kod oltara“, naglasio je Kardinal Puljić pozvavši ministrante da sačuvaju tu Isusovu blizinu. Potaknuo ih je da im Isus bude središte njihova života, koji će, možda, pozvati nekoga od njih u svećenike redovnike ili redovnice.

Nakon propovijedi ministranti su u ime svojih dekanata prinijeli prigodne darove. Žepački dekanat je prinio kukuruzu, Ramski pogaču, Bugojanski kruh, Kreševski kiseljačku pogačicu, Travnički knjigu o Drinskim mučenicama „Zavjet krvlju potpisan“, Brčanski dvije lutke u narodnoj nošnji i Tuzlanski pletaru domaćeg napitka.

Ministranti iz naših župnih zajednica su poslužitelji na misnim slavljinama u kojima se u središte stavlja naše zajedništvo s Isusom Kristom. U tom duhu je papa Benedikt XVI. na susretu ministranata u Rimu 2011. rekao: „Velikodušno služite Isusu koji je nazočan u Euharistiji. To je veoma važna zadaća po kojoj vam se daje da budete blizu Gospodinu i da tako u jednom dubokom i važnom prijateljstvu rastete s njim“. U svetoj misi je naglašeno to zajedništvo koje trebamo osvijestiti u do-

stojanstvu i pobožnosti.

Liturgijsko pjevanje animirao je vokalno-instrumentalni sastav vrhbosanskih bogoslova „Emanuel“.

Nakon Mise i okrjepe uslijedio je kviz natjecanja i kulturno-sportski susreti u Katoličkom školskom centru sv. Josipa. U cjelokupnom programu organizacijski su pomogli bogoslovi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa.

U kvizu natjecanja sudionici su trebali pokazati poznavanje sadržaja dviju pastoralnih poslanica upućenih u okviru godine Vrhbosanske nadbiskupe „Memorija za solidarnost“ kao i važnijih mjesta iz Biblije u kojima se potiče na memoriju i solidarnost te zapovijedi ljubavi.

Memorija za solidarnost je poticaj na vrednovanje kulturne, vjerske i nacionalne baštine u našoj Nadbiskupiji. To se ponajprije odnosi na župne zajednice koje trebaju objelodaniti monografije ili kratku povijest župe u kojoj bi se oslikala prošlost i sadašnjost, na arheološke ostatke crkvenih zdanja i na zaštitu od propadanja, na pohode i hodočašća našim povijesnim znamenitostima, na obnovu grobova pokojnih svećenika i godišnjim okupljanjem kod tih spomena. U godini Memorije za solidarnost naglašena je potreba promicanja karitativne skrbi, odgajanja mladeži za socijalnu osjetljivost za druge, međužupna solidarnost, pomoć stipendiranja studenata na učilištima u BiH, promicanja katoličkih društava i udruga za pomoć starim i nemoćnim osobama u župnim zajednicama.

Za kviz znanja trebalo je i poznavanje Drinskih mučenica, koje će biti proglašene blaženima ove godine.

Prvo mjesto iz kviza znanja osvojila je Mateja Dujmušić iz župe Presvetog Trojstva u Novom Travniku, drugo Monika Slipac iz Rankovića, a treće Magdalena Bošnjak iz Gromiljaka.

U malonogometnom dijelu natjecale su se ekipe iz osam dekanata. Prvo mjesto osvojila je malonogometna ekipa Žepačkog dekanata, drugo Sutješkog, a treće Travničkog dekanata. U stolnom tenisu prvo mjesto pripalo je Željku Perkoviću iz župe Žepče, drugo Mateju Vukoviću iz zeničke župe Klopče, a treće Ivanu Rajkoviću iz župe Lug-Brankovići.

Ministranti su imali prigodu i za scenski nastup koji nije bio takmičarskog karaktera.

Nakon održanog kulturno-scenskog i sportskog natjecanja pokazale su se neke dobre i loše strane u organizaciji. Kulturno-scenski nastup je bio nezapažen i nije bilo za to niti prijavljenih izvođača. Izvedene su samo dvije točke kojima se nije dala dovoljna pozornost. Tom programu bi trebalo dati puno veće značenje. Možda bi bilo korisno na slijedećem susretu ministranata posvetiti puno više prostora i tijekom održavanja tog programa ne bi trebalo biti drugih natjecanja. Tako će na toj izvedbi sudjelovati više sudionika iz kulturnog, glazbenog, folklornog sadržaja, a k tome bi trebalo to još osmisliti nekom glazbenom točkom prikladnom za uzrast ministranata.

U nogometu se opet pokazala praksa neusklađenosti ekipa prema starosnoj dobi. Bile su ekipe manje i one koje su bile velikog uzrasta. Tako je došlo do majorizacije ekipa sa većim uzrastom. Ti dvoboji su pokazali nejednakost u pokazivanju sportske vještine. Bilo bi dobro napraviti nove propozicije u nogometu kako ne bi došlo u nejasnoći pravila.

Ministranti su izražavali svoje zadovoljstvo što su doživjeli lijepi molitveni susret u crkvi i što su imali priliku upoznavanja novih prijatelja i druženje s njima.

Mons. Bosiljko Rajić

SUSRET RAVNATELJA osnovnih i srednjih škola s Kardinalom

(Zenica, 9. svibnja 2011.)

U organizaciji Katehetskog ureda Vrhbosanske nadbiskupije, održan je Sedmi redovni godišnji *Susret ravnatelja osnovnih i srednjih škola s Kardinalom*. Kao i prošlih nekoliko godina, *Susret* je održan u Župi i Polivalentnom centru „Sv. Josip“, Zenica, 9. svibnja 2011. Bio je ovo uopće prvi skup u župnoj dvorani, što ju je mladi župnik vlč. Vladimir Pranjić, u kratkom roku, nanovo izgradio i opremio s odanim i vrijednim župljanima i štovateljima Sv. Josipa.

Susret je predvodio mons. Petar Jukić, pročelnik Katehetskog ureda, i koordinirao cijelim njegovim radom prema već unaprijed predviđenom i najavljenom dnevnom redu.

Vrijedno je istaknuti prvo predavanje uzoritog Vinka kard. Puljića, *Beatifikacija Drinskih mučenica jedinstven povijesni događaj na tlu Bosne i Hercegovine*. Svojim načinom izlaganja popraćenim tehnički uređenom i primjerenom A-V prezentacijom Kardinal je uspio upoznati nazočne tko su pet časnih sestara – pet *Drinskih mučenica*, što je mučeništvo i kako su ga one podnijele, što je to beatifikacija i kako će svečanost njihovog proglašenja blaženicama biti, ako Bog da, u Sarajevu 24. rujna ove godine. Burnim pljeskom nazočni su ravnatelji i ravnateljice pokazali kako ih se Kardinalovo predavanje dojmilo i doživljajno.

Temu *Susreta Koji sustav vrijednosti čovjek današnjice treba nasljedovati?* pripremio je i izložio: mr. fra Mirko Bobaš, profesor.

Nekoliko navoda iz njegovog predavanja omogućuje, ne doduše, cjelovit, ali približno dostatan uvid u odgojno-obrazovnu problematiku, koju predavač želi podijeliti sa nazočnim slušateljima.

Predavač u uvodnom dijelu doslovce kaže:

- Razmišljajući što bi mogao reći o predloženoj temi « Koji sustav vrijednosti čovjek današnjice treba nasljedovati? », palo mi je na pamet da bi mi stablo moglo pomoći u istraživanju teme. Oblik stabla plod je njegove interakcije s okolinom. Lišće prima svjetlost i pretvara ga u sokove, korijenje je ukopano u zemlju ne bi li crpilo hranjive tvari i vodu, a kora je njegova koža. Stablo naravno postoji i samo po sebi, ali živo je isključivo zahvaljujući raznolikoj interakciji s onim što ga okružuje. I život čovjeka, kršćanina je određen interakcijom sa svijetom.

Govor o odgoju i obrazovanju, govor je o čovjeku kao razumnom i moralnom biću, o znanosti i etičnosti, o poimanju dobra i zla, o razvitku i usavršavanju čovjeka kao ljudskoga bića, o svekolikoj kulturi, civilizaciji, o čovjekovim perspektivama, o budućnosti ljudske zajednice.

Nadalje o globalnom kontekstu predavač konstatira:

- Nastanjujemo i mi globalni kontekst koji mijenja naš BiH miljee, a krajnje različiti svjetonazori postoje jedni uz druge. Pluralizam, religioznost i sekularizam istodobno oblikuju kontekst unutar kojeg mi kršćani katolici svjedočimo evanđelje.

U izgradnji vertikalno i horizontalno solidarnog odgoja i obrazovanja, vi katolički prosvjetni djelatnici, danas ste suočeni s relativizmom. Ima zagovornika i s pijedestala odgoja i obrazovanja koji zagovaraju da su i redukcionizam i ideološki pragmatizam i agnosticizam i relativizam temeljni stavovi koji odgovara demokraciji. Pošto je na djelu takav mentalitet i u BiH, pitamo se jesmo li mi kršćani, koji se pozivamo na objektivnu istinu i na objektivnu moralnost, osumnjičeni kao antidemokrati? Jer, govorim kao kršćanin, Crkva i katolička teologija ne mogu prihvatiti primat relativizma nad etikom, primat interesa-profita nad duhovnim u sferi odgoja i obrazovanja. Zašto? Moralna praznina se ne može izliječiti redukcionizmom, relativizmom, ideološkim pragmatizmom. To nužno dovodi do radikalnog individualizma koji vodi u anarhiju.

O načinu kako se zauzimati za svijet

- Pozvani smo, kao vjernici, zauzeti se za svijet, ne na način svijeta, nego na Božji način.

Biblija ili Sveto pismo sadrži u sebi riječ Božju koja je upućena nama ljudima s namjerom da otkrijemo kršćanske vrijednosti i vršimo volju Božju.

Isus Krist je spasitelj čovjeka i svijeta Svojim je riječima i svojom neverbalnom komunikacijom postavio je temeljne principe uspješne psihoterapije koji se mogu svesti na deset zapovijedi: 1. Upoznaj samoga sebe!; 2. Prihvati sebe!; 3. Zavoli sebe!; 4. Promijeni sebe — obrati se!; 5. Živi u istini!; 6. Imaj čistu savjest i budi kao dijete!; 7. Vjeruj u Boga i osmišljavaj svoj život prihvaćajući svoj križ!; 8. Opraštaj da oslobodiš u sebi sile ljubavi!; 9. Budi slobodan i usudi se izgubiti vremenito kako bi postigao život vječni!; 10. Ljubi Boga iznad svega, a bližnjega svoga kao sebe samoga.

Dakle, Isus je u svojim susretima s ljudima daleko prije Freuda i drugih psihoterapeuta postavio norme uspješne i djelotvorne psihoterapije.

Spomenuta Isusova metodologija predstavlja najbolju shemu ili model uspješne psihoterapije, koja počinje dobrim upoznavanjem samog sebe, a završava spremnošću da se izgubi vremeniti život kako bi se postigao život vječni.

Za razliku od većine modernih psihoterapeuta koji ne govore o grijehu kao uzroku krivnje, Isus jasno daje na znanje da je krivnja povezana s grijehom, a korijen grijeha je u ljudskom srcu. »Jer iz srca dolaze zle misli, ubojstva, preljubi, bludnost, krade, lažna svjedočanstva, psovke. To ukalja čovjeka« (Mt 15,19).

Odgovor zadanoj temi i zaključak

- Odgovoriti zadanoj temi: 'ŽKoji sustav vrijednosti čovjek današnjice treba nasljedovati?' Premda sve vrijednosti koje su u temelju društva – kao što su ljudsko dostojanstvo, solidarnost, obitelj, rad – proizlaze upravo iz Evanđelja, potreban je realan govor o integraciji vjere u suvremenu BiH društvenu kulturu i o integraciji suvremene BiH društvene kulture u vjeru i vjersku praksu.

Dragi prosvjetni djelatnici naša Crkva računa s vama! Treba vašu živu vjeru, kreativnu ljubav i snagu vaše nade. Zato je ovaj susret milost i za vas i za cijeli Božji narod naše mjesne Vrhbosanske crkve.

Vaša zauzetosti za kršćanski pogled na život nije želja preobratiti drugoga, nego potreba ojačati svoju vjeru, vlastiti put vjere. Za kršćanina takav stav podrazumijeva Boga ljubavi koji svakog pojedinca na ovom svijetu dotiče i odgovara mu, često kroz nedokučive i neshvatljive načine (usp. Rim 11,33).

Na Susret se odazvalo 60 ravnatelja/ca osnovnih i srednjih škola s prostora Vrhbosanske nadbiskupije, odnosno od Igamana, Rame i Kupresa do Orašja, Brčkog i Odžaka.

KUVN

Vrhbosansko bogoslovno sjemenište

BiH-71000 Sarajevo, Josipa Stadlera 5
tel./fax: +387 33 53 45 94
e-mail: rektor@vbs.ba

Br. 107./2011.

29. 03. 2011.

Prečasni
Nadbiskupski ordinarijat Vrhbosanski
Kaptol 7
71000 Sarajevo

OBAVIJEST O PODIJELJENIM SLUŽBAMA Blagovijest, crkva sv. Ćirila i Metoda, 25. 03. 2011.

Na Blagovijest, 25. ožujka 2011. u sjemenišnoj crkvi slavenskih apostola Ćirila i Metoda vrhbosanski nadbiskup uzoriti gospodin Vinko kardinal Puljić podijelio je slijedeće službe bogoslovima Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa:

SLUŽBU LEKTORATA:

Iz banjolučke biskupije: Predragu Ivandiću,
Iz vrhbosanske nadbiskupije: Borisu Šošiću, Damiru Vrbešiću, Marinu Mariću,
Marku Jukiću, Draženu Livajušiću, Branku Juriću, Ivanu Soldi.

SLUŽBU AKOLITATA:

Iz banjolučke biskupije: Anti Vidoviću;
Iz beogradske nadbiskupije: Aleksandru Kovačeviću
Iz vrhbosanske nadbiskupije: Ivanu Karači, Josipu Budimiru

Među kandidate za đakonat i prezbiterat primljeni su:
ZA BANJOLUČKU BISKUPIJU: Boris Ljevak
ZA VRHBOSANSKU NADBISKUPIJU: Nikola Galić, Branimir Birčić, Gabrijel Jukić, Oliver Jerković, Vlado Vrebac, Bojan Ivešić, Marko Škraba.

Marko Zubak

Marko Zubak
rektor

Predstavljene dvije knjige mons. dr. Marka Josipovića

Sarajevo, 12. svibanj 2011.

U dvorani Pavla VI. u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu, povodom druge godišnjice smrti mons. dr. Marka Josipovića (1948.-2009.), Katolički bogoslovni fakultet u Sarajevu i HKD Napredak, 10. svibnja 2011. organizirali su promociju knjiga „Volim ljude. Spomen na mons. Marka Josipovića“ i „Philosophia perrenis“ koju je priredio dr. Željko Pavić. Ova promocija bila je svojevrsna komemoracija svećenika, profesora, kanonika, odgojitelja bogoslova i mladih, rektora Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa i dekana Vrhbosanske katoličke teologije mons. dr. Marka Josipovića.

U prepunoj velikoj dvorani među prisutnim slušateljima bili su i: nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, biskup banjolučki i predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. dr. Franjo Komarica, pomoćni biskup vrhbosanski mons. dr. Pero Sudar, akademik dr. Abdulah Šarčević, dekan filozofskog fakulteta dr. Ivo Komšić, predsjednik HKD Napredak dr. Franjo Topić, brojni profesori i studenti Katoličkog bogoslovnog fakulteta, Franjevačke teologije i drugih institucija u gradu, svećenici, redovnici i redovnice svih zajednica u Sarajevu, mnogobrojni poznanici i prijatelji mons. M. Josipovića.

Knjigu „Volim ljude“, koja je svojevrsni životopis i spomen na Markov životni put i djelovanje, predstavio je dr. sc. Tomislav Jozić koji je istaknuo da Josipovićev čest izraz - volim ljude - nije bila obična fraza nego njegovo životni stav. „Volio se s kolegama družiti i o svemu razgovarati. Kada bi se javio riječima: ovdje ja, evo mene dolazim odmah - znali smo da ćemo imati ugodne sate prijateljskog odmora. U razgovorima je bio veseo, iskren i ozbiljan. Volio je ljude, svoju nadbiskupiju, svoju Bosnu, i svoj rodni kraj i u svojim rodnim Gornjim Kladarima našao svoj zadnji počinak. Uz mnoge službe koje je kao svećenik i profesor obnašao uvijek je bio savjestan i odgovoran. Ništa nije radio površno“, istaknuo je dr. Jozić podsjećajući da je dr. Josipović pokrenuo časopis Vrhbosanske katoličke teologije, a sada KBF u Sarajevu „Vrhbosnensia“ i da je bio urednik drugih stručnih serija koje je izdavala Teologija. „Radio je neumorno, često i danju i

noću da sve bude uredno i na vrijeme. Bio je uvijek vedar i nasmijan. Nije štedio ni svoje zdravlje“, rekao je dr. Jozić napomenuvši da je mons. Marko bio prvi postulator kauze za beatifikaciju s. Jule Ivanišević i susestara Kćeri Božje Ljubavi poznatih kao Drinske mučenice. Kazao je da je knjiga „Volim ljude“ zapravo „spomen na jedan život i jednu smrt“. „Kada je obolio 'nije se žalio na bolest i nikada nije bio bolestan kao mnogi od nas' (Ž. Pavić)“, zaključio je dr. Jozić.

Knjiga „Philosophia perrenis“ (Zagreb 2010. Naklada Breza), koju je priredio dr. Željko Pavić, zbirka je znanstvenih članaka iz neoskolastike i Stadlerove filozofije kojom se bavio Marko Josipović.

O knjizi i filozofskim razmišljanjima Marka Josipovića najprije je govorio dr. fra Mile Babić, dekan Franjevačke teologije napomenuvši da knjiga pripada u niz djela bogate hrvatske filozofske baštine. Istaknuo je da se u 20. st. razvila teorija filozofskih znanosti u dva smjera: evolucionistički i revolucionistički i da se jedna i druga misao u znanosti nadopunja. „I doktorska teza dr. Marka Josipovića na talijanskom jeziku „Il pensiero filosofico di Giorgio Raguseo nell' ambito del tardo Aristotelismo Padovano“ – „Filozofsko razmišljanje Đorđa Ragujeja u ozračju kasnog padovanskog aristotelizma“ (objavljena i na hrvatskom) dr. Marija Brida ocijenjena je kao vrijedan prilog istraživanju hrvatske filozofske baštine. Djelo je nastalo na analizi izvornih Ragujejevih rukopisa koja obrađuju skolastičku filozofiju prirode a koja je dovela do suvremenog neoskolastičkog razvoja spoznaje o paradigmi ljuske misli o biću i bitku kojom se bavio Josip Stadler i mnogi drugi. M. Josipović se posebno bavio Stadlerovom filozofijom i drugim hrvatskim neoskolastičkim filozofima“, kazao je dr. Babić.

Mr. sc. Ivica Mršo prikazao je filozofsko razmišljanje M. Josipovića iz članka „Za Crkvu i domovinu. Stadlerovi pothvati na području filozofije“. „Za Stadlera filozofija i domovina, domovina i filozofija išle su zajedno. Stadler je u taj odnos unosio svjetlo vjere koje oplemenjuje ljudsko razmišljanje. I Josipović je u Stadleru našao svoj uzor razmišljanja. Stadler je

za njega izdanak neoskolastike i 'zdrave filozofije'. Filozofija prosvijetljena vjerom je pravo ždušoslovlje' koje je potrebno napose u odgoju mladeži. To je prava 'Philosophia perennis', naglasio je mr. Mršo.

Dr. Stjepan Radić, profesor iz Đakova, opširnije je prikazao Josipovićevo filozofsko razmišljanje koje se temelji na kritičkom sučeljavanju neoskolastičkih pogleda Stadlera i njegovih sugovornika. „To istraživanje se kreće u spekulativnom Aristotelskom zaključivanju i brani pred naletima negativističkih filozofskih prigovora. Josipović u svojim analizama uvažava različita mišljenja ali ih analizira i daje svoje mišljenje i svodi u odnos razuma i vjere. Teologija mora uvažiti filozofska istraživanja i prihvatiti da filozofija nije 'slu-

škinja teologije' nego je nužna u spoznaji objavljenih istina vjere, naglasio je Radić“, rekao je dr. Radić.

Dr. Željko Pavić zahvalio se prisutnima i organizatorima promocije ovih knjiga istaknuvši da je mnogo raspravljao s M. Josipovićem ali da ga je on uvijek prijateljski hrabrio riječima - „golube moj, riješit ćemo i to“. Kazao je da je ovim djelom želio zahvaliti „svom voljenom golubu prijatelju Marku“.

Promociju su učinile ljepšom i glazbeni trio napretkovih stipendica Matea Pišković, Ana Marija Marić i Irena Nikić koje su uz violinu i klavir odsvirale nekoliko klasičnih arija.

(*ka/b.o.*)

+ fra Mijo Mrljić (1939 – 2011)

U noći 23. svibnja 2011. iznenadno je preminuo fra Mijo Mrljić u samostanu Kraljeva Sutjeska gdje je zadnjih godina bio u mirovini.

Fra Mijo Mrljić, sin Alfonza i Katarine r. Zekić, rođen je u Varešu, župa Vareš, 9. 8. 1939. Osnovnu je školu završio u rodnom mjestu, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Franjevački habit je obukao u Kraljevoj Sutjesci 14. 7. 1958. Godinu novicijata je proveo u Kraljevoj Sutjesci. Prve zavjete položio je također u Kraljevoj Sutjesci 15. 7. 1959. Teologiju je studirao na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Svečane zavjete je položio 16. 7. 1964. u Sarajevu. Za đakona je zaređen 4. 4. 1965. u Sarajevu a za svećenika 2. 5. 1965. također u Sarajevu.

Obnašao je službu samostanskog i župnog vikara u Jajcu (1966-1967) i u Kraljevoj Sutjesci (1970-1973). Službu župnog vikara vr-

šio je u Livnu (1967-1970), u Breškama (1973-1974) i u Varešu (1994 – 1995). Bio je župnik u Breškama (1974-1977), samostanski vikar i župnik u Kraljevoj Sutjesci (1977-1979) i u Varešu (1991-1994).

Bio je voditelj ambulante HKO „Kruh sv. Ante“ u Kraljevoj Sutjesci od 1995. do 2010.

Od 1979. do 1991 i od 1995. godine pa sve do svoje smrti bio član samostanskog bratstva u Kraljevoj Sutjesci, bez posebnih zaduženja.

Svetu misu zadušnicu i sprovodne obrede u Kraljevoj Sutjesci, dana 24. svibnja 2011. predvodio je provincijal Bosne Srebrene fra Lovro Gavran.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

J. Jelić

